

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก
กระทรวงสาธารณสุข

ปริญญาานิพนธ์
ของ
เตือนใจ สีนอำไพสิทธิ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา
มีนาคม 2542
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
จิตวิทยาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง)
..... กรรมการ
(อาจารย์ทัศนากองกักดี)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง)
..... กรรมการ
(อาจารย์ทัศนากองกักดี)
..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ยุวดี เทียรณาประสิทธิ์)
..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2542

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ และอาจารย์ทัศนากองกักดี กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ยุวดี เทียมประสิทธิ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ กรรมการสอบปากเปล่าเพิ่มเติม ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนวคิด และข้อเสนอแนะตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆในการทำวิจัย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร. ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ยุวดี เทียมประสิทธิ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ ที่กรุณาให้คำแนะนำและเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ในภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษาทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ เอาใจใส่ ห่วงใย และให้กำลังใจผู้วิจัยเสมอมา

ขอขอบคุณ ผู้อำนวยการ อาจารย์ และนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีกองเทพ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนราธิวาส วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสระบุรี และวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนพระพุทธรบาท ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ คุณคณิงสุข โปธิแดง เพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ แผนกจักษุประสาท สถาบันประสาทวิทยา อาจารย์เดิมศักดิ์ คทวนิช รวมทั้งเพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษาทุกท่าน ที่ให้กำลังใจและแสดงความห่วงใยผู้วิจัยเสมอมา

และที่สำคัญที่สุดต้องขอขอบพระคุณ คุณแม่พร เมืองทรัพย์ คุณอนันต์ สีนอำไพสิทธิ์ น้องๆ และครอบครัวสินอำไพสิทธิ์ทุกคน ที่ให้กำลังใจ ห่วงใย และให้การสนับสนุนผู้วิจัยมาตลอด

เดือนใจ สีนอำไพสิทธิ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	4
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	5
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย.....	10
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย....	10
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงาน.....	10
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงาน.....	17
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	19
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	19
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ.....	19
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน.....	21
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาล.....	22
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับตัวแบบ.....	26
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์การดูแลผู้ป่วย.....	28
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการศึกษา.....	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ.....	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาล.....	32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแบบ.....	34
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ นิสัยทางการเรียน ชั้นปีที่ศึกษา ประสบการณ์ การดูแลผู้ป่วย อาชีพผู้ปกครอง ฐานะเศรษฐกิจ ความคาดหวังของผู้ปกครอง.....	35

3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	40
	แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง.....	40
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	42
	วิธีสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ.....	42
	วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล.....	58
	วิธีจัดกระทำข้อมูล.....	59
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลศึกษาค้นคว้า.....	61
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์และการแปลผล.....	61
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
	การเสนอผลการศึกษาค้นคว้า.....	62
	ผลของการศึกษาค้นคว้า.....	63
5	บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	73
	บทย่อ.....	73
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	73
	สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	73
	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	74
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	74
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	75
	สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	75
	การอภิปรายผล.....	77
	ข้อเสนอแนะ.....	89
	บรรณานุกรม.....	90

บทที่	หน้า
ภาคผนวก.....	99
ภาคผนวก ก หนังสือขอความร่วมมือและแบบสอบถาม.....	100
ภาคผนวก ข คุณภาพเครื่องมือ.....	120
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	130

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1. แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถาบันการศึกษา ชั้นปีที่ศึกษา ลักษณะอาชีพผู้ปกครอง ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว และตัวแบบ 63
2. แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร บุคลิกภาพ นิสัยทางการเรียน ทำศนคติต่อวิชาชีพพยาบาล ประสบการณ์การดูแลผู้ป่วย ความคาดหวังของผู้ปกครอง และแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย..... 66
3. แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยจำแนกตามสถาบันการศึกษา..... 67
4. แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยจำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา..... 67
5. แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยจำแนกตามฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว..... 68
6. แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยจำแนกตามตัวแบบ..... 68
7. แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยจำแนกตามลักษณะอาชีพผู้ปกครอง.....69
8. แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปร บุคลิกภาพ นิสัยทางการเรียน ทำศนคติต่อวิชาชีพพยาบาล ประสบการณ์การดูแลผู้ป่วย และความคาดหวังของผู้ปกครอง กับแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย.....70
9. แสดงการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เมื่อใช้แรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาลเป็นเกณฑ์ โดยใช้การวิเคราะห์แบบ Stepwise.....71
10. แสดงตัวแปรที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล โดยใช้วิธีการวิเคราะห์แบบ Stepwise.....72

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การพัฒนาประเทศในปัจจุบันเน้นการพัฒนาในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม สิ่งที่สำคัญที่จะช่วยให้การพัฒนาประเทศเป็นไปได้อย่างดีคือกำลังคนและคุณภาพของประชาชน นอกจากคุณภาพและกำลังคนจะเป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาประเทศแล้ว สุขภาพและอนามัยของประชาชนในชาติเป็นสิ่งที่จำเป็นและสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อองค์ประกอบดังกล่าวข้างต้น วิรัตน์ โภทสมสมบัติ (2519 : 1) กล่าวไว้ว่า กิจกรรมด้านสาธารณสุข มีความสำคัญยิ่งประการหนึ่งในการพัฒนาประเทศ เพราะเป็นกิจกรรมที่จะแก้ไขปัญหาเรื่องโรคภัยไข้เจ็บและส่งเสริมสุขภาพของประชาชน กระทรวงสาธารณสุขมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการให้บริการสาธารณสุข ทั้งในด้านการป้องกัน การรักษาพยาบาล การส่งเสริมสุขภาพ และการฟื้นฟูสุขภาพอนามัย บริการเหล่านี้จำเป็นจะต้องมีพยาบาลร่วมปฏิบัติงานกับเจ้าหน้าที่อื่นๆในทุกระดับของงาน จนกล่าวได้ว่า ไม่มีงานสาธารณสุขส่วนใดเลยที่ไม่มีพยาบาลเข้าไปเกี่ยวข้องด้วย

วิชาชีพการพยาบาล เป็นวิชาชีพที่ต้องปฏิบัติงานเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพของบุคคลและชุมชน ซึ่งประกอบด้วยการให้การศึกษา การบริหาร และการปฏิบัติการพยาบาล ซึ่งต้องรับผิดชอบชีวิตมนุษย์ โดยการทำงานประสานกับบุคคลอื่นๆที่เกี่ยวข้อง จึงจำเป็นที่พยาบาลจะต้องปฏิบัติตนให้ผู้ป่วย ผู้ร่วมงาน ตลอดจนบุคคลทั่วไปเกิดความดีเสมอไป เชื่อถือไว้วางใจและยกย่องวิชาชีพด้วย พยาบาลนอกจากจะมีความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานแล้ว พยาบาลจำเป็นต้องมีความรับผิดชอบสูง และมีประสิทธิภาพในการให้การพยาบาล อีกทั้งพยาบาลจะต้องมีความรักความเข้าใจในลักษณะงานของวิชาชีพอย่างถูกต้อง จึงจะสามารถให้การพยาบาลด้วยความเต็มใจจริงใจและศรัทธา ซึ่งจะเป็นผลให้เกิดจิตสำนึกในวิชาชีพไปในตัว และจะทำงานไปได้โดยไม่รู้ลี้กเบื้องหน่าย ท้อแท้ (วิเชียร ทวีลาภ . 2529 : 4-6) ดังกระแสพระราชดำรัสในสมเด็จพระราชชนนีศรีสังวาลย์ ตอนหนึ่งว่า “ ผู้ที่จะเป็นพยาบาลที่ดีนั้นควรประกอบด้วยเมตตากรุณา ซื่อสัตย์ อุดม และเสียสละ รู้จักแก้ไขเหตุการณ์เฉพาะหน้าได้ถูกต้องและรวดเร็ว กับต้องปรับปรุงตนเองทั้งร่างกาย การสังคมและวิชาความรู้ให้กว้างขวางทันสมัยอยู่เสมอด้วย ” (สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยและกระทรวงสาธารณสุข . 2511 : 3)

สถาบันการศึกษาพยาบาลมีหน้าที่สำคัญคือ การผลิตบุคลากรทางการพยาบาลที่มีประสิทธิภาพ เพื่อปฏิบัติการให้ความช่วยเหลือผู้ป่วย ซึ่งจะต้องได้รับการศึกษาและการฝึกฝน

เพื่อให้มีความรู้ความสามารถและทักษะที่จะปฏิบัติหน้าที่ได้ จะต้องมีการถ่ายทอดความรู้ที่เป็นทั้งความรู้ทางการพยาบาล รวมทั้งต้องขึ้นฝึกปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดทักษะ เกิดความมั่นใจ มีความพร้อมทั้งทางร่างกายและจิตใจ การฝึกปฏิบัติงานที่จะทำให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับความพอใจและแรงจูงใจของผู้ปฏิบัติงานที่มีต่อสถาบันการศึกษา ดังที่ สเตียร์ และ ปอร์เตอร์ (Steers and Porter. 1977 : 211) กล่าวว่า “บุคคลที่มีความพอใจและแรงจูงใจในการทำงานจะมีผลการปฏิบัติงานที่ดี และผลการปฏิบัติงานของแต่ละบุคคลจะขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 3 ประการ ได้แก่ ระดับแรงจูงใจ ความรู้ความสามารถหรือลักษณะส่วนตัว และความเข้าใจชัดเจนในบทบาทหน้าที่ของคน ” การที่ผู้เรียนไม่มีแรงจูงใจอย่างเพียงพอที่จะเรียนนั้นย่อมส่งผลให้ระบบการศึกษาขาดประสิทธิภาพ เกิดภาวะการออกจากสถานศึกษากลางคันหรือภาวะด้อยทางด้านวิชาการ (วัชร ทรัพย์มี. 2522 : 233) ทำให้เกิดความสูญเปล่าทางการศึกษาขึ้น การศึกษาจะมีประสิทธิภาพที่สุดเมื่อผู้เรียนมีแรงจูงใจ มีความกระตือรือร้น สนใจ อยากรู้อยากเรียน ถ้าผู้เรียนไม่มีแรงจูงใจในการเรียนแล้ว ถึงจะพัฒนาหลักสูตร พัฒนาดำเนินการ พัฒนาความรู้ของครูอาจารย์ให้สูงขึ้นอย่างไร ก็ไม่อาจพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างจริงจัง (วิทยากร เชียงกูล . 2531 : 8) ซึ่งสอดคล้องกับบราวน์ลินส์ (Rawlins. 1991 : 121) กล่าวว่า ตัวแปรทางด้านความสามารถทางสติปัญญาของบุคคลใช้พยากรณ์ความสำเร็จในการเรียนได้ประมาณร้อยละ 45 นอกจากนั้นต้องอาศัยองค์ประกอบทางด้านอื่น เช่น ระดับการคิด ระดับพฤติกรรม และภาวะการจูงใจร่วมด้วย นอกจากนั้น คลอสไมเยอร์และริปล (Klausmeier & Ripple. 1971 : 224) ยังได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องแรงจูงใจในการเรียนนี้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือความสูญเปล่าในการเรียนการสอนจะขึ้นอยู่กับแรงจูงใจผู้เรียนเป็นอย่างมาก

ในปัจจุบันพบว่านักศึกษาที่เข้ามาเรียนวิชาชีพพยาบาล เลือกเรียนวิชาชีพพยาบาลเพียงเพื่อให้มีสถานที่เรียนหางานได้ง่าย มีโอกาสเรียนต่อในสาขาวิชาอื่น ๆ ได้หลังจากจบการศึกษา มีโอกาสติดต่อกับคนจำนวนมาก หรือเลือกตามความต้องการของบิดามารดา การเลือกเรียนเพราะใจชอบมีน้อย (ฟาริดา อิบราฮิม. 2535 : 61) ซึ่งสอดคล้องกับประนอม แสงจันทร์ (2529 : 40) ที่ได้ทำการศึกษาความพึงพอใจในการศึกษาวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษา ในสถานการศึกษาศึกษาพยาบาลสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย พบว่า ร้อยละ 49.17 เลือกเข้าศึกษาในหลักสูตรวิชาชีพพยาบาลเพราะหางานง่าย และนักศึกษาพยาบาลโดยส่วนรวมมีความพึงพอใจในการศึกษาวิชาชีพพยาบาลอยู่ในระดับปานกลาง และการที่นักศึกษาที่เข้ามาเรียนเพราะใจไม่ชอบ หรือไม่พึงพอใจในการเรียนจะทำให้เกิดปัญหา เช่น การลาออก การพักการเรียน ซึ่งก่อให้เกิดการสูญเปล่าและสิ้นเปลืองงบประมาณในการผลิตบุคลากรเพื่อทดแทน (Pigor & Myer. 1973 : 45)

ในการสัมมนาพยาบาลศาสตรศึกษาแห่งชาติครั้งที่ 2 เมื่อปี พ.ศ. 2536 ได้กล่าวถึงปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพการพยาบาล ตามความรู้ลึกของผู้ผลิตและผู้ใช้ต่อผู้สำเร็จการศึกษาในปัจจุบัน พบว่าผลผลิตของการศึกษายังไม่ได้สร้างพยาบาลวิชาชีพที่มีคุณลักษณะตามที่สังคมต้องการ เนื่องจากผู้เรียนขาดความพร้อมทางด้านจิตใจที่จะเลือกเรียนวิชาการพยาบาลด้วยความจริงจัง จึงจบมาอย่างผู้รู้แต่ขาดความพร้อมที่จะให้การพยาบาลแบบองค์รวม ดังนั้นแผนพัฒนาในการที่จะปรับปรุงคุณภาพทางวิชาชีพพยาบาลนั้น จึงจำเป็นจะต้องพัฒนาการจัดการศึกษาพยาบาล ทั้งด้านการคัดเลือกนักศึกษา การจัดหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน รวมทั้งการประเมินผลการศึกษาพยาบาล เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติในการจัดการศึกษาพยาบาลของทุกสถาบันให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพขึ้น (ทศนา บุญทอง. 2536 : 2) ซึ่งการบริหารการศึกษาที่ดีนั้นควรให้ได้ทั้งผล การเรียนและความพึงพอใจในการเรียน ดังนั้นผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอน ควรจะต้องมีความสามารถในการสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียน การผลิตบัณฑิตพยาบาลก็จะบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ (สมพงษ์ เกษมสิน. 2526 : 449)

จากการศึกษาข้อมูลของกองแผนงานสำนักปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2538 : 12) พบว่าในแต่ละปีการศึกษามีนักศึกษาพยาบาลที่ศึกษาในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ลาออก พักการเรียน เป็นประจำทุกปี เช่น ปีการศึกษา 2536 ลาออก 14 คน พักการเรียน 3 คน ปีการศึกษา 2537 ลาออก 18 คน พักการเรียน 4 คน เหตุผลของการลาออกเพราะต้องการเปลี่ยนอาชีพหรือไปศึกษาในสถานที่อื่น และจากการศึกษาของกฤษยา ต้นศิลาชีวะและคณะ (2536 : 55-67) เรื่องการลาออกจากวิทยาลัยพยาบาลกลางคั่นของนักศึกษาพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข พบว่า นักศึกษาที่ออกกลางคั่นเป็นนักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาล ศาสตร์ 4 ปี ลาออกสูงสุดร้อยละ 4.31 โดยเฉพาะชั้นปีที่ 1 ลาออกเฉลี่ยร้อยละ 6.54 ต่อปี สาเหตุของการลาออกกลางคั่นอันดับแรกคือ ไม่ชอบลักษณะงานพยาบาล ร้อยละ 3.59 รองลงมา ไม่ชอบอยู่เวร ร้อยละ 2.5 ทำให้เกิดการสูญเสียบุคลากรซึ่งเป็นการเสียดายอย่างมาก

ในฐานะที่ผู้วิจัยมีส่วนร่วมในการสอนนักศึกษาพยาบาลในภาคปฏิบัติ และเป็นบุคลากรของกระทรวงสาธารณสุข จึงมีส่วนรับผิดชอบในการผลิตบัณฑิตทางวิชาชีพพยาบาล จึงทำการสำรวจข้อมูลเบื้องต้น โดยให้นักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตจำนวน 100 คน ตอบแบบสอบถามปลายเปิดพบปัญหาดังนี้คือ เวลาไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัยเวลาฝึกปฏิบัติงาน จะไม่กล้าถามพยาบาลประจำการ จึงพยายามหลบเลี่ยงงานร้อยละ 12.4 รู้สึกเบื่อหน่าย ไม่มีกำลังใจในการทำงาน ท้อแท้ เพราะอาชีพพยาบาลเวลาทำงานไม่แน่นอน พักผ่อนไม่เพียงพอ เป็นอาชีพที่ลำบากต้องทำงานอยู่กับผู้ป่วยตลอดเวลา ร้อยละ 54 ขาดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน เพราะการประเมินผลในการปฏิบัติงานไม่มีความยุติธรรมร้อยละ 8.3 กลัวและไม่กล้าให้การ

พยาบาลผู้ป่วยที่มีอาการหนัก หรือติดเชื้รุนแรงร้อยละ 46.5 หลีกเลี้ยงการทำงานร่วมกับแพทย์ และพยาบาลเพราะไม่ได้รับการยอมรับ โดยคิคว่านักศึกษาพยาบาลยังไม่มีประสบการณ์และความรู้เพียงพอ เวลาทำงานจะทำให้งานเสร็จช้าร้อยละ 32 จากข้อมูลดังกล่าว น่าจะแสดงถึงการขาดแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย เพราะนักศึกษาไม่กล้าซักถามเวลาสงสัย รู้สึกเบื่อหน่ายในการปฏิบัติงาน ขาดความกระตือรือร้น หลีกเลี้ยงการปฏิบัติพยาบาลผู้ป่วยหนักและติดเชื้รุนแรง รวมทั้งหลีกเลี้ยงการทำงานร่วมกับแพทย์และพยาบาลด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ คารณี วงษ์อยู่น้อย (2525 : 73 - 74) พบว่า คุณลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจในการทำงานคามีลักษณะดังนี้ มักผลัดวันประกันพรุ่ง ขาดระบบในการทำงาน ชอบทำตามคำสั่งของผู้อื่น ทำงานไม่ค่อยเสร็จตามกำหนดเวลา ขาดความตั้งใจในการทำงาน ไม่คาดหวังจากผลสำเร็จในการทำงาน ชอบขอรับความช่วยเหลือจากเพื่อนหรือบุคคลอื่น ล้วนแมคเคลแลนด (ตวงวน สุทธิเลิศอรุณ. 2525 : 134 - 135 ; อ้างอิงมาจาก McClland. 1961 : 402) กล่าวว่า ลักษณะของบุคคลที่มีแรงจูงใจในการทำงานสูงจะมีพฤติกรรมที่กล้าเสี่ยง ตัดสินใจเด็ดเดี่ยว กระตือรือร้น รับผิดชอบต่อตนเอง ทะเยอทะยาน รู้จักวางแผน และมีเอกลักษณ์เฉพาะตน และเฮอร์แมนส์ (Herman. 1970 : 354 - 355) ได้สรุปลักษณะเด่นของผู้ที่มีแรงจูงใจในการทำงานสูงไว้คือ มีความทะเยอทะยาน มีความเพียรพยายามไปสู่สถานภาพทางสังคมที่สูงขึ้น มีความคาดหวังในระดับสูง มีความอดทนในการทำงานที่ยากๆ ได้เป็นเวลานาน ตระหนักถึงความสำคัญของเวลาที่ล่วงเลยไปทุกขณะ คำนึงถึงเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นต่อไปในอนาคต ต้องการงานเพื่อเป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น มีความมุ่งมั่นและตั้งใจทำงานที่รับผิดชอบอยู่จนกว่าจะแล้วเสร็จ

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล ในเขตภาคกลาง สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาแรงจูงใจของนักศึกษาพยาบาลให้ดีขึ้น อีกทั้งเป็นสิ่งที่บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศก์การฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย ควรตระหนักและหาข้อมูลเพื่อใช้เป็นแนวทางแก้ไขปัญหานั้นๆ

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย จำแนกตามตัวแปรชั้นปีที่ศึกษา ตัวแบบ ลักษณะอาชีพผู้ปกครอง ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว และสถาบันการศึกษา
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรด้านบุคลิกภาพ นิสัยทางการเรียน ทักษะคิดต่อวิชาชีพพยาบาล ประสบการณ์การดูแลผู้ป่วย และความคาดหวังของผู้ปกครอง กับแรงจูงใจ

ในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล ในเขตภาคกลาง สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

3. เพื่อศึกษาตัวแปรด้านบุคลิกภาพ นิสัยทางการเรียน ทักษะคิดต่อวิชาชีพพยาบาล ประสิทธิภาพการดูแลผู้ป่วย และความคาดหวังของผู้ปกครอง ที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล ในเขตภาคกลาง สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์แรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย ของนักศึกษาพยาบาล ในเขตภาคกลาง สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักศึกษาพยาบาลที่มีชั้นปีที่ศึกษา ตัวแบบ ลักษณะอาชีพผู้ปกครอง ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว และสถาบันการศึกษาต่างกัน จะมีแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยแตกต่างกัน

2. ตัวแปรด้านบุคลิกภาพ นิสัยทางการเรียน ทักษะคิดต่อวิชาชีพพยาบาล ประสิทธิภาพการดูแลผู้ป่วย และความคาดหวังของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล ในเขตภาคกลาง สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

3. มีตัวแปรอย่างน้อย 1 ตัว ที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล ในเขตภาคกลาง สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลจากการวิจัยในครั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารการศึกษาพยาบาล อาจารย์พยาบาล ในการปรับปรุงหลักสูตร และจัดการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาลให้ดีขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร เป็นนักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 1 – 4 ในสถานประกอบการศึกษา 4 แห่ง ในเขตภาคกลาง สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ปีการศึกษา 2541 จำนวน 2,064 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 – 4 ในสถาบันการศึกษา 4 แห่ง ในเขตภาคกลาง สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ปีการศึกษา 2541 จำนวน 688 คน ที่มีความเชื่อถือได้ 96% ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากร โดยใช้สถาบันการศึกษาและระดับชั้นปีเป็นชั้นในการแบ่ง

3. ตัวแปรที่ศึกษา ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่

3.1 ตัวแปรต้น จำแนกออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

3.1.1 ตัวแปรพยากรณ์ แบ่งออกเป็น 5 ตัวแปร ได้แก่

3.1.1.1 บุคลิกภาพ

3.1.1.2 นิสัยทางการเรียน

3.1.1.3 ทักษะติดต่อวิชาชีพพยาบาล

3.1.1.4 ประสบการณ์การดูแลผู้ป่วย

3.1.1.5 ความคาดหวังของผู้ปกครอง

3.1.2 ตัวแปรจัดประเภท แบ่งออกเป็น 5 ตัวแปร ได้แก่

3.1.2.1 ชั้นปีที่ศึกษา

3.1.2.2 ตัวแบบ

3.1.2.3 ลักษณะอาชีพผู้ปกครอง

3.1.2.4 ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว

3.1.2.5 สถาบันการศึกษา

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ แรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย หมายถึง คุณลักษณะที่กระตุ้นให้นักศึกษาพยาบาลมีความกระตือรือร้น มีความพร้อม และได้ใช้ความสามารถที่จะทำกิจกรรมต่างๆ ให้บรรลุจุดประสงค์ โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังรายละเอียดคือ

1.1 การวางแผนในการฝึกปฏิบัติงาน ได้แก่ การวางแผนการทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างมีระบบ การเตรียมตัวให้พร้อมก่อนขึ้นฝึกปฏิบัติงาน

1.2 การพึ่งตนเองในการฝึกปฏิบัติงาน ได้แก่ ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง ทบทวนตำราด้วยตนเองอยู่เสมอ ทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเองโดยไม่ให้คนอื่นทำให้

1.3 ความกระตือรือร้นในการฝึกปฏิบัติงาน ได้แก่ ตั้งใจทำงาน ตามอาจารย์พยาบาล หรือผู้ที่มีข้อสงสัยในการทำงาน และสามารถทำงานให้เสร็จตามเวลาที่กำหนด

1.4 ความทะเยอทะยานในการฝึกปฏิบัติงาน ได้แก่ ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มุ่งมั่นในสิ่ง ที่ต้องการ และมีความคาดหวังที่จะประสบผลสำเร็จในการทำงาน

2. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย หมายถึง ปัจจัยที่ ส่งเสริมหรือเป็นอุปสรรคต่อแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษา ในที่นี้ผู้วิจัย แบ่งออกเป็น 5 ตัวแปร ดังนี้

2.1 บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะเฉพาะของนักศึกษาพยาบาล ที่แสดงออกเพื่อตอบ สอนองสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งในชีวิตประจำวัน ต่อการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติงานในที่ นี้ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ บุคลิกภาพแสดงตัว และบุคลิกภาพเก็บตัว ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

2.1.1 บุคลิกภาพแสดงตัว (Extrovert) หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่สนใจต่อ บุคคล สิ่งแวดล้อม และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายนอกมากกว่าสนใจต่อเรื่องราวของตนเอง สามารถ ปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ๆ ได้ง่าย ชอบเข้าสังคม ชอบแสดงความคิดเห็น

2.1.2 บุคลิกภาพเก็บตัว (Introvert) หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่ไม่กล้าแสดง ความคิดเห็น ซื่อๆ ชอบคิดและทำอะไรเงียบๆคนเดียว สนใจตนเองมากกว่าบุคคลภายนอก ปรับตัวยาก ไม่ชอบเข้าสังคม

2.2 นิัยทางการเรียน หมายถึง พฤติกรรมของนักศึกษาที่กระทำเป็นประจำวัน เกี่ยวกับการศึกษา ได้แก่ การแบ่งเวลาในการเรียน การเข้าชั้นเรียนตรงตามเวลา การขึ้นฝึกปฏิบัติ งานตรงตามเวลา ความรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย ความตั้งใจเรียน การซักถามข้อสงสัยต่อ อาจารย์พยาบาล ทั้งภายในห้องเรียนและขณะขึ้นฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย

2.3 ทศนคติต่อวิชาชีพพยาบาล หมายถึง ความคิด ความรู้สึก และแนวโน้มที่จะ กระทำในทางบวกหรือลบที่มีต่อวิชาชีพพยาบาล ซึ่งประกอบด้วยทศนคติต่อวิชาชีพพยาบาล 4 ด้าน คือ ด้านค่านิยมทางสังคม ด้านลักษณะวิชาชีพ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านความสัมพันธ์กับ ผู้ร่วมงาน ผู้ป่วยและญาติ

2.3.1 ด้านค่านิยมทางสังคม ได้แก่ ความมีเกียรติของวิชาชีพ ความยกย่องจาก สังคม และประโยชน์ของวิชาชีพต่อสังคม

2.3.2 ด้านลักษณะวิชาชีพ ได้แก่ ความมีเอกลักษณ์ของวิชาชีพ ความรับผิดชอบ ของวิชาชีพ ความมีคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม

2.3.3 ด้านการปฏิบัติงาน ได้แก่ ช่วงเวลาในการปฏิบัติงาน ความรู้ที่นำมาใช้ในการปฏิบัติงาน ความภาคภูมิใจในงาน และโอกาสเสี่ยงต่อการติดเชื้อ

2.3.4 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมงาน ผู้ป่วยและญาติ ได้แก่ ลักษณะของความสัมพันธ์และมนุษยสัมพันธ์ต่อผู้ร่วมงาน ผู้ป่วยและญาติ

2.4 ประสิทธิภาพการดูแลผู้ป่วย หมายถึง ประสิทธิภาพการช่วยเหลือ ดูแล ให้คำแนะนำด้านสุขภาพอนามัยแก่ผู้ป่วย ซึ่งเป็นญาติหรือบุคคลอื่นรวมทั้งตัวนักศึกษาเอง ทั้งในอดีตและปัจจุบัน ซึ่งประกอบด้วยประสิทธิภาพการดูแลผู้ป่วย 4 ด้าน คือ ด้านการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสมรรถภาพ

2.4.1 ด้านการส่งเสริมสุขภาพ ได้แก่ การให้ความรู้ การให้คำแนะนำ และการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันโรคต่างๆ

2.4.2 ด้านการป้องกันโรค ได้แก่ การให้ความรู้ การให้คำแนะนำ และการจัดสิ่งแวดล้อมเพื่อป้องกันโรค

2.4.3 ด้านการรักษาพยาบาล ได้แก่ การตรวจสุขภาพ การค้นหาและการเข้าใจปัญหา การปฏิบัติกรพยาบาลโดยตรง และการให้คำแนะนำ

2.4.4 ด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพ ได้แก่ การสอน การจัดประสบการณ์ให้ผู้ป่วยฝึกช่วยตนเอง การส่งเสริมให้ผู้ป่วยเห็นคุณค่าของตนเอง และปรับตัวอยู่ในสังคมได้

2.5 ความคาดหวังของผู้ปกครอง หมายถึง การที่ผู้ปกครองตั้งเป้าหมายการเรียนของนักศึกษาพยาบาลไว้ โดยต้องการให้เรียนพยาบาลจนประสบความสำเร็จและมีงานทำอย่าง มั่นคง ซึ่งวัดได้จากความคิด ความรู้สึกของนักศึกษา

3. ตัวแปรจัดประเภท หมายถึง ตัวแปรที่จำแนกกลุ่มตัวอย่าง เพื่อศึกษาเปรียบเทียบว่ามีตัวแปรใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย แบ่งออกเป็น 5 ตัวแปรได้แก่

3.1 ชั้นปีที่ศึกษา หมายถึง ระยะเวลาของการเรียนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยแบ่งเป็นระดับชั้นปีของการศึกษาแต่ละชั้นปี ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4

3.2 ตัวแบบ หมายถึง บุคคลที่นักศึกษานิยม ชมชอบ พึ่งพอใจ การปฏิบัติงานในบทบาทพยาบาลวิชาชีพและยึดถือเป็นแบบอย่าง ได้แก่ อาจารย์พยาบาล พยาบาลหัวหน้าตึก พยาบาลประจำการ นักศึกษาพยาบาลรุ่นพี่ เพื่อน

3.3 ลักษณะอาชีพผู้ปกครอง หมายถึง อาชีพหลักหรืออาชีพประจำที่ผู้ปกครองใช้ในการประกอบการเลี้ยงชีพทำให้มีรายได้ในปัจจุบัน ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายของนักศึกษา

พยาบาลโดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ อาชีพที่เกี่ยวข้องกับการสาธารณสุข และอาชีพที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสาธารณสุข

3.3.1 อาชีพที่เกี่ยวข้องกับการสาธารณสุข หมายถึง กลุ่มอาชีพของผู้ปฏิบัติงานวิชาชีพเป็นกลุ่มที่ต้องทำงานเกี่ยวกับความเจ็บป่วยของมนุษย์ เป็นบุคลากรในทีมสุขภาพ เพื่อให้การดูแลผู้มารับบริการด้านสาธารณสุข ได้แก่ แพทย์ พยาบาล เทคนิคการแพทย์ นักกายภาพบำบัด นักการสาธารณสุข ทันตแพทย์

3.3.2 อาชีพที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสาธารณสุข หมายถึง กลุ่มอาชีพที่ไม่ต้องทำงานเกี่ยวกับความเจ็บป่วยของมนุษย์ ได้แก่ วิศวกร ตำรวจ ทหาร ครู อาจารย์ นักบัญชี

3.4 ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว หมายถึง รายได้ของบิดามารดาที่ได้รับรวมกันเป็นรายเดือนแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ

3.4.1 ฐานะเศรษฐกิจครอบครัวสูง หมายถึง ครอบครัวที่มีรายได้สูงกว่า 12,000 บาทขึ้นไปต่อเดือน

3.4.2 ฐานะเศรษฐกิจครอบครัวปานกลาง หมายถึง ครอบครัวที่มีรายได้ตั้งแต่ 7,000 - 12,000 บาท

3.4.3 ฐานะเศรษฐกิจครอบครัวต่ำ หมายถึง ครอบครัวที่มีรายได้ต่ำกว่า 7,000 บาท

3.5 สถาบันการศึกษา หมายถึง สถาบันที่นักศึกษาพยาบาลศึกษาอยู่ในเขตภาคกลาง สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ที่เปิดสอนหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ 4 ปี โดยวิทยาลัยพยาบาลทุกแห่งจะมีหลักสูตรเหมือนกัน เพราะทุกวิทยาลัยพยาบาลจะต้องเรียน และฝึกปฏิบัติงานทั้งฝ่ายกายและฝ่ายจิต ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 4 สถาบัน คือ

3.5.1 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครุเทพ

3.5.2 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนราษบุรี

3.5.3 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสระบุรี

3.5.4 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนพระพุทธรบาท

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล ในเขตภาคกลาง สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งครอบคลุมหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงาน
 - 1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงาน
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
 - 2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
 - 2.1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ
 - 2.1.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน
 - 2.1.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาล
 - 2.1.4 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับตัวแบบ
 - 2.1.5 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์การดูแลผู้ป่วย
 - 2.1.6 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการศึกษา
 - 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
 - 2.2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ
 - 2.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาล
 - 2.2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแบบ
 - 2.2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ นิสัยทางการเรียน ชั้นปีที่ศึกษา

ประสบการณ์การดูแลผู้ป่วย อาชีพผู้ปกครอง ฐานะเศรษฐกิจ ความคาดหวังของผู้ปกครอง

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย

1.1.1 ความหมายของแรงจูงใจ

กิลฟอร์ด และเกรย์ (Guilford and Gray, 1970 : 12) ให้ความหมายว่า แรงจูงใจ หมายถึง สิ่งเร้าที่นำช่องทางและเสริมสร้างความปรารถนาในการประกอบกิจกรรมของมนุษย์

กู๊ด (Good. 1973 : 375) ให้ความหมายว่า แรงจูงใจ หมายถึง กระบวนการเร้าและสนับสนุนให้บุคคลกระทำกิจกรรมอย่างมีระบบ

ฮิลการ์ด (Hilgard. 1981 : 314) ให้ความหมายว่า แรงจูงใจ หมายถึง ป้อนหรือองค์ประกอบที่ไปกระตุ้นบุคคลให้เกิดพลังและนำไปสู่การกระทำ

กลูเอ็ค (Glueck . 1982 : 138) กล่าวว่า แรงจูงใจ หมายถึง สภาพภายในของบุคคลซึ่งจะเป็นตัวกำหนดทิศทางและระดับของพฤติกรรม ทำให้การทำงานของแต่ละคนมีพลังมากขึ้น และดำเนินเรื่อยไปอย่างต่อเนื่องจนบรรลุความต้องการของตน

โลเวล (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. 2533 : 71 ; อ้างอิงมาจาก Lovell. 1980) กล่าวว่า แรงจูงใจ หมายถึง กระบวนการที่ชักนำโน้มน้าวให้บุคคลเกิดความมานะพยายาม เพื่อสนองตอบความต้องการบางประการให้บรรลุผลสำเร็จได้

มณูญ ดนะวัฒนา (2525 : 49) กล่าวว่า แรงจูงใจ หมายถึง สภาพหรือสถานะที่อยู่ในตัวบุคคลที่จะแสดงออก หรือเป็นแรงผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมไปสู่เป้าหมาย

สมพงษ์ เกษมสิน (2526 : 51) กล่าวว่า แรงจูงใจ หมายถึง ความพยายามที่จะชักจูงให้ผู้อื่นแสดงออกหรือปฏิบัติตามต่อสิ่งจูงใจ สิ่งจูงใจอาจมีได้ทั้งจากภายในและภายนอกตัวบุคคลนั่นเอง แต่มูลเหตุจูงใจอันสำคัญของทุกคนคือ ความต้องการ

กิติมา ปริดิถก (2529 : 42) กล่าวว่า แรงจูงใจ หมายถึง กระบวนการที่จะชักจูงมนุษย์ให้ปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือชักจูงให้สมาชิกขององค์การเกิดความพอใจที่จะทำงานให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

จากความหมายของแรงจูงใจดังกล่าวข้างต้น จึงสรุปได้ว่า แรงจูงใจ หมายถึง กระบวนการที่จะกระตุ้นให้บุคคลเกิดความมานะพยายาม เกิดความพร้อม ความพอใจ ที่ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง

1.1.2 ความสำคัญของแรงจูงใจ

สุโท เจริญสุข (2531 : 17) กล่าวถึง ความสำคัญของแรงจูงใจ ไว้ดังนี้

1. เป็นตัวการที่ก่อให้เกิดพลังงานในการแสดงพฤติกรรม
2. เป็นสิ่งเร้า สิ่งกระตุ้น ให้อินทรีย์ไม่อยู่นิ่ง
3. เป็นสิ่งซึ่งต้องได้รับการเสริมแรง (เช่น เมื่อคนเกิดแรงจูงใจ คนต้องได้รับการตอบสนอง อาจเป็นรางวัลหรือสิ่งของเป็นการเสริมแรงเสมอ)

2. เสริมสร้างสามัคคีธรรมในหมู่คณะ เป็นการสร้างพลังด้วยความสามัคคี
 สุพัตรา สุภาพ (2536 : 125 -126) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแรงจูงใจดังนี้

1. เสริมสร้างกำลังใจในการปฏิบัติงาน ให้แต่ละบุคคลในองค์การและหมู่คณะ
 เป็นการสร้างพลังรวมร่วมกันของกลุ่ม
2. ส่งเสริมและเสริมสร้างสามัคคีธรรมในหมู่คณะ เป็นการสร้างพลังด้วยความ
 สามัคคี
3. สร้างกำลังใจขวัญและทำที่ที่ดีในการปฏิบัติงานแก่ผู้ปฏิบัติงานในองค์การ
4. ช่วยเสริมสร้างให้เกิดความจงรักภักดีต่อองค์การ
5. ช่วยทำให้การควบคุมดำเนินไปด้วยความราบรื่น อยู่ในกรอบแห่งระเบียบวินัย
 และศีลธรรมอันดีงาม ตลอดจนอุบัติเหตุและอันตรายในการปฏิบัติงาน
6. เกื้อหนุนและจูงใจให้สมาชิกขององค์การ เกิดความคิดสร้างสรรค์ในกิจการ
 ต่างๆในองค์การ เป็นการสร้างความก้าวหน้าให้แก่ผู้ปฏิบัติงานและองค์การ
7. ทำให้เกิดศรัทธาและความเชื่อมั่นในองค์การที่ตนปฏิบัติงานอยู่ ทำให้เกิด
 ความสุขกาย สุขใจในการทำงาน เพราะร่างกายที่แข็งแรงจะมีอยู่คู่กับหัวใจที่เป็นสุขเท่านั้น
8. แรงจูงใจก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

จากประโยชน์ของแรงจูงใจที่กล่าวมา พอสรุปได้ว่า แรงจูงใจจะเป็นเครื่องมือสำคัญ
 ของหน่วยงานหรือสถาบันต่างๆ ในการที่จะหล่อหลอมจิตใจของบุคคลให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
 เกิดพลังร่วมกันทั้งทางกายและจิตใจ ในอันที่จะสร้างสรรค์งานหรือกิจกรรมให้เป็นที่ไปตาม
 แนวทางที่ต้องการ

1.1.4 ทฤษฎีของแรงจูงใจ

ทฤษฎีแรงจูงใจมีมากมายหลายทฤษฎี โดยมีการพัฒนาจากวิธีการใหญ่ 2 วิธีด้วยกันคือ
 ทฤษฎีว่าด้วยเนื้อหา (Content theories) และทฤษฎีว่าด้วยกระบวนการ (Process theories) ซึ่ง
 ทฤษฎีว่าด้วยเนื้อหานั้นเน้นความต้องการภายใน ว่าเป็นตัวกระตุ้นและเป็นตัวกำหนดพฤติกรรม
 นั้นคงอยู่ ทฤษฎีกระบวนการจะว่าด้วยความคิดและกลวิธีต่างๆ ซึ่งเป็นสาเหตุทำให้มนุษย์เลือก
 พฤติกรรมเฉพาะอย่างขึ้น ทฤษฎีต่างๆเหล่านี้ไม่มีทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่งได้รับการสนับสนุนเต็มที่
 ทุกทฤษฎีต่างมีความคล้ายกันและมีความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน ทฤษฎีที่รู้จักกันแพร่หลายมีดังนี้

ทฤษฎีแรงจูงใจของแมคเคลแลนด (McClelland, 1961 : 100 - 110) ได้เสนอแนวคิดว่ามี
 แรงจูงใจในการปฏิบัติงานอยู่ 3 ประการ คือ

1. ความต้องการสัมฤทธิ์ผล (Need for achievement) เป็นแรงขับเพื่อจะทำงาน
 ที่กระทำประสบผลสำเร็จดีที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับมาตรฐาน เป็นแรงขับเพื่อให้ได้มา

ซึ่งความสำเร็จ หรือเป็นแรงจูงใจที่กระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้ดีกว่า มีประสิทธิภาพสูงกว่า และ ประสพผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย

2. ความต้องการความรักและความผูกพัน (Need for affiliation) เป็นความปรารถนาที่จะส่งเสริมและรักษาสัมพันธ์ภาพอันอบอุ่นเพื่อความเป็นมิตรกับผู้อื่น คล้ายกับความ ต้องการทางสังคมของมาสโลว์

3. ความต้องการมีอำนาจ (Need for power) เป็นความต้องการที่จะทำให้คนอื่นมีความประพฤติ หรือมีพฤติกรรมตามที่ต้องการ หรือต้องการที่จะมีอำนาจในการบังคับบัญชา และอิทธิพลเหนือผู้อื่น

นอกจากนี้ แมคเคลแลนด์ (McClelland, 1961 : 402) กล่าวถึง ลักษณะของ พฤติกรรมของผู้ที่มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานสูง ดังนี้

1. กล้านเสี่ยงพอสมควร ผู้ที่มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานสูงจะมีการตัดสินใจที่เด็ดเดี่ยว ไม่พอใจทำสิ่งที่ย่ำๆซึ่งไม่ต้องใช้ความสามารถ หากแต่เลือกทำสิ่งที่ยากเหมาะสมกับ ความสามารถของตน และทำในสิ่งที่ยากได้สำเร็จทำให้ตนพอใจ

2. ความกระตือรือร้น ผู้ที่มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานสูงไม่ได้ขยันไปทุกกรณี แต่จะเอาใจใส่มานะพากเพียรต่อสิ่งที่ท้าทาย ย้วยความสามารถของตน เป็นงานที่ต้องใช้สมองคิด และจะทำให้ตนเองเกิดความรู้สึกได้ว่าทำงานสำเร็จลุล่วงไปได้

3. ความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้ที่มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานสูง จะพยายามทำงานให้สำเร็จเพื่อความพึงพอใจของตนเอง มิใช่จะหวังให้คนอื่นยกย่องตน ต้องการปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น ไม่ชอบให้ผู้อื่นมาบงการว่าตนเองควรจะทำอย่างนั้นอย่างนี้

4. ต้องการทราบแน่ชัดในการตัดสินใจ ผู้ที่มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานสูง จะติดตามผลการกระทำของตนว่ามีผลอย่างไร และเมื่อทราบผลการตัดสินใจแล้วยังพยายามทำให้ดีกว่าเดิมอีก

5. คาดการณ์ล่วงหน้า ผู้ที่มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานสูง จะเป็นผู้ที่มีการวางแผนระยะยาว เพราะเล็งเห็นการณ์ไกลกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานต่ำ

ทฤษฎีแรงจูงใจของ เฮอร์แมน (Herman, 1970 : 354-355) ได้กล่าวถึงลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ดังนี้

1. มีระดับความทะเยอทะยานสูง (Aspiration Level)
2. มีความหวังอย่างมากว่าตนจะประสพผลสำเร็จ ถึงแม้การกระทำนั้นจะขึ้นอยู่กับโอกาส (Risk – Taking Behavior)
3. มีความพยายามไปสู่สถานะที่สูงขึ้นไป (Upward Mobility)

4. อดทนทำงานที่ยากได้เป็นเวลานาน (Persistence)
5. เมื่องานที่กำลังทำถูกขัดจังหวะหรือถูกรบกวน จะพยายามทำต่อไปให้สำเร็จ (Task Tension)
6. ต้องการให้เป็นที่รู้จักแก่ผู้อื่น โดยพยายามทำงานของตนให้ดีขึ้น
7. พยายามปฏิบัติสิ่งต่างๆของตนให้ดีเสมอ (Achievement Behavior)

จากทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจที่กล่าวมา สรุปได้ว่า ทฤษฎีทุกทฤษฎีจะว่าด้วยขบวนการของความคิด ซึ่งเป็นสาเหตุทำให้มนุษย์เลือกแสดงพฤติกรรมเฉพาะอย่างขึ้น ทุกทฤษฎีต่างมีความคล้ายกันและมีความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน โดยที่มนุษย์จะมีความต้องการในระดับต่างๆ เมื่อความต้องการในระดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการในระดับสูงขึ้นไปจะเกิดขึ้น และมนุษย์ก็จะแสวงหาสิ่งที่จะตอบสนองความต้องการเรื่อยไป

1.1.5 แรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย

การฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวิชาชีพพยาบาล เป็นวิธีการเรียนการสอนที่แตกต่างไปจากการเรียนการสอนภาคทฤษฎีในห้องเรียน เพราะเป็นการเรียนรู้จากสภาพการณ์ที่เป็นจริง นักศึกษาจะได้เห็น ได้สังเกต ได้ทดลองปฏิบัติกับผู้ป่วยจริง ได้ทดลองแก้ปัญหาต่างๆด้วยตนเอง ได้สัมผัสกับสภาพแวดล้อมต่างๆบนหอผู้ป่วย ในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย นักศึกษามีโอกาสนำความรู้ที่ได้ศึกษามาจากภาคทฤษฎีไปพัฒนาให้เกิดทักษะและความสามารถ มีพัฒนาการทางด้านความคิด สติปัญญาได้อย่างลึกซึ้งกว้างขวาง อันจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถให้การพยาบาลผู้ป่วยได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมกับสามารถปรับตัวให้ทันกับความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม (วิจารณ์ โกลดสมบัติ. 2519 : 3)

โอเรม (Orem. 1974 : 118-119) ได้กล่าวถึง บทบาทของผู้ที่ปฏิบัติงานในวิชาชีพพยาบาล ดังนี้

1. การกระทำแทนผู้ป่วย โดยตอบสนองความต้องการการดูแลตนเองทั้งหมดหรือข้อจำกัดในการดูแลตนเองของผู้ป่วย
2. การชี้แนะให้แนวทาง โดยให้ข้อมูลต่างๆที่จำเป็นเพื่อปรับความสามารถในการดูแลตนเองที่จำเป็น
3. การสนับสนุนทางด้านร่างกาย โดยร่วมมือกับผู้ป่วยในการปฏิบัติกิจกรรมดูแลตนเอง เพื่อให้ผู้ป่วยเห็นคุณค่าของความสามารถในการดูแลตนเอง
4. การสนับสนุนทางด้านจิตสังคม โดยเข้าใจ รับฟัง ให้กำลังใจผู้ป่วย
5. การปรับสภาพแวดล้อมที่จำเป็น เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนพัฒนาการของตนเอง

คิง (King, 1971 : 224) ได้กล่าวถึง บทบาทของผู้ที่ปฏิบัติงานในวิชาชีพพยาบาล ดังนี้

1. กระบวนการปฏิสัมพันธ์ได้รับอิทธิพลมาจากการรับรู้ เป้าหมาย ความต้องการ และค่านิยม ทั้งพยาบาลและผู้รับบริการยึดถืออยู่
2. บุคคลหรือผู้รับบริการมีสิทธิที่จะได้รับความรู้เกี่ยวกับตนเอง และมีสิทธิในการตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งต่างๆที่จะมีผลกระทบต่อชีวิต สุขภาพ และการบริการในชุมชนตนเอง
3. บุคลากรในทีมสุขภาพมีความรับผิดชอบในการให้ข้อมูลแก่ผู้รับบริการ จนกระทั่งผู้รับบริการสามารถตัดสินใจ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพและการบริการที่ตนต้องการ
4. บุคคลหรือผู้รับบริการมีสิทธิที่จะยอมรับหรือปฏิเสธการบริการด้านสุขภาพ
5. เป้าหมายของบุคลากรทางสุขภาพ และของผู้รับบริการอาจจะตรงกันหรือไม่ก็ได้

ในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยนั้น การที่นักศึกษาจะมีทักษะในการฝึกปฏิบัติงานจะต้องอาศัยพื้นฐานความรู้ ความตั้งใจ ทักษะ ทักษะ ความคิด และความรู้ลึกที่มีต่อการทำงาน ซึ่งทักษะในการฝึกปฏิบัติงานนี้จะวัดได้จากพฤติกรรมของนักศึกษาที่แสดงออกในการปฏิบัติต่อผู้ป่วยที่รับผิดชอบ ทักษะในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยพอสรุปได้ดังนี้คือ

1. ทักษะในการสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคล เป็นทักษะที่สำคัญที่นักศึกษาพยาบาลทุกคนจะต้องมีความรู้และเข้าใจให้แน่ชัด เพราะในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย นักศึกษาจะต้องมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับผู้ป่วย ญาติผู้ป่วย เจ้าหน้าที่อื่นๆ ที่ปฏิบัติงานร่วมกันบนหอผู้ป่วย ตลอดจนอาจารย์ที่ปรึกษาที่รับผิดชอบนักศึกษา ดังนั้น นักศึกษาจึงควรมีความรู้เกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลที่กล่าวมาแล้ว

2. ทักษะในการนำแนวความคิดและหลักวิทยาศาสตร์ หรือทฤษฎีต่างๆไปใช้ในการดูแลให้การพยาบาลผู้ป่วย

3. ทักษะในการสังเกตและการให้เหตุผล ทักษะนี้จะช่วยในการวางแผนการพยาบาล และเลือกใช้วิธีการพยาบาลแก่ผู้ป่วย การสังเกตเพื่อให้ได้ข้อมูลต่างๆนั้น จำเป็นต้องใช้ประสาทสัมผัสทุกส่วน คือ การมองเห็น ได้ยิน การฟัง การสัมผัส การรู้รส และการได้กลิ่น

ส่วนในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย ถึงแม้ว่าจะมีการจัดการเรียนการสอนอย่างรัดกุมแล้วก็ตาม แต่ก็พบว่ามีปัญหาอันเป็นอุปสรรคต่อการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษาได้ ซึ่งปัญหาเหล่านี้จะเป็นผลทำให้มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานน้อยลง ปัญหาที่พบสรุปได้ดังนี้คือ

1. ปัญหาทางด้านผู้ป่วยและญาติ การเข้าใจผู้ป่วยแต่ละรายจะช่วยให้สามารถแก้ไขปัญหาด้านนี้ได้ นักศึกษาจึงควรพัฒนาความรู้ ความสามารถของตนเอง โดยการสังเกต

อาการ ชักถามโดยตรงจากผู้ป่วยและญาติ ตลอดจนค้นคว้าจากตำราเอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้องกับโรคของผู้ป่วย

2. ปัญหาด้านเครื่องมือเครื่องใช้ และสิ่งแวดล้อมอื่นๆในหอผู้ป่วย ปัญหาด้านนี้อาจเกิดจากการมีอุปกรณ์ไม่เพียงพอ หรือนักศึกษาไม่คุ้นเคยกับการใช้เครื่องมือมาก่อน

3. ปัญหาด้านอาจารย์นิเทศก์และวิธีการสอน อาจารย์นิเทศก์เป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับนักศึกษามากที่สุด ถ้าจำนวนอาจารย์มีสัดส่วนไม่เหมาะสมกับนักศึกษา ก็จะทำให้ไม่มีเวลาเต็มที่สำหรับนักศึกษา หรือถ้าอาจารย์ให้ความเอาใจใส่ผู้เรียนน้อยเกินไปจะทำให้ให้นักศึกษารู้สึกว่าถูกทอดทิ้ง ซึ่งจะทำให้การฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร

4. ปัญหาด้านสัมพันธภาพกับผู้ร่วมงาน ซึ่งผู้ร่วมงานบนหอผู้ป่วยมีมากมายหลายระดับและต้องทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิด ความไม่เข้าใจกันอันเกิดจากการสื่อสารหรือลักษณะการทำงาน อาจก่อให้เกิดปัญหาและมีผลกระทบตามมา ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาลได้

จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงาน พอสรุปได้ว่า แรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงาน คือพลังที่จะกระตุ้นให้บุคคลเกิดความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรม ให้ประสบความสำเร็จในการฝึกปฏิบัติงานตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ การสร้างแรงจูงใจจึงเป็นสิ่งสำคัญที่สถาบันการศึกษาแต่ละแห่งจะต้องจัดการสำหรับนักศึกษาในสถาบันนั้นๆ เพื่อให้บรรลุสัมฤทธิ์ผลตามต้องการ ซึ่งแรงจูงใจในการเรียนรู้เป็นสิ่งที่นักศึกษาจะต้องมีเพื่อที่จะประสบผลสำเร็จในการเรียน แม้ว่าตัวผู้เรียนเองเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบโดยตรง แต่อาจารย์และผู้ที่มีบทบาทเกี่ยวข้องก็มีความสำคัญ ในการช่วยส่งเสริมแรงจูงใจในการเรียนรู้ของนักศึกษาด้วย เพื่อให้การเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงาน

1.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

โคเออร์เนอร์ (Koerner, 1981 : 43 - 48) ได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของพยาบาลสาธารณสุข จำนวน 32 คน โดยใช้ตัวแปรอิสระคือ ความพึงพอใจในงาน ซึ่งวัดโดย Job Description Index และปัจจัยส่วนบุคคลคือ อายุ ประสบการณ์ วุฒิการศึกษา คะแนนสอบ ส่วนตัวแปรตามคือ การปฏิบัติงาน ซึ่งประเมินโดยหัวหน้าพยาบาล จากรายงานการพยาบาลผลการศึกษาพบว่า อายุและประสบการณ์ มีความสัมพันธ์ทางลบกับการปฏิบัติงาน โดยพยาบาลที่มีอายุและประสบการณ์ในการทำงานน้อยจะได้รับคะแนนการปฏิบัติงานสูง นอกจากนี้ยังพบว่า ความพึงพอใจในงานมีความสัมพันธ์ทางลบกับการปฏิบัติงาน โดยพยาบาลที่มีความพึงพอใจในงานสูง

จะได้รับคะแนนการปฏิบัติงานต่ำ และพยาบาลที่มีความพึงพอใจในงานต่ำจะมีคะแนนการปฏิบัติงานสูง ซึ่งโคเออร์เนอร์ได้อธิบายว่า การที่พยาบาลที่มีอายุมากขึ้นมีคะแนนการปฏิบัติงานต่ำนั้น อาจเนื่องจากรายงานทางการพยาบาลในปัจจุบัน จะต้องบันทึกในลักษณะของกระบวนการพยาบาล ซึ่งพยาบาลที่มีอายุมากขึ้นและทำงานมานาน อาจจะขาดความรู้ในเรื่องของกระบวนการพยาบาลจึงไม่สามารถบันทึกรายงานได้ถูกต้อง

แอน (ตอบเชียร วงศ์ภักดี. 2537 : 27 ; อ้างอิงมาจาก Anne. 1993) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบบัญชี เพื่อพิสูจน์รูปแบบการตัดสินใจกับแรงจูงใจและการปฏิบัติงาน โดยทดสอบสมมติฐานที่ว่า แรงจูงใจของผู้ตรวจสอบบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานในทางบวก ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานว่า แรงจูงใจมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และแรงจูงใจมีผลต่อการปฏิบัติงานในทางบวก

1.2.2 งานวิจัยในประเทศ

จันทร์จิรา วงษ์ชมทองและคณะ (2536 : 41 - 43) ได้ศึกษาผลการปฏิบัติงาน คุณลักษณะและความพึงพอใจในงานของผู้สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2533 หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต สถาบันอุดมศึกษาเอกชน 3 สถาบัน จำนวน 125 คน โดยให้ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาจำนวน 76 คน เป็นผู้ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ความพึงพอใจในงานของผู้สำเร็จการศึกษา มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานด้านการบริการพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วรรณวิไล จันทราภา และคณะ (2523 : 46 - 48) ได้ศึกษาองค์ประกอบต่างๆที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษาพยาบาลในประเทศไทย โดยศึกษาจากนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต จำนวน 819 คน ที่ฝึกปฏิบัติงานในโรงพยาบาลของรัฐทั้งในกรุงเทพมหานครและในส่วนภูมิภาค 49 แห่ง พบว่า องค์ประกอบเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานอย่างยิ่ง โดยนักศึกษาพยาบาลที่มีความพึงพอใจในสภาพการปฏิบัติงานจะปฏิบัติงานได้ดีมีประสิทธิภาพ ในขณะที่เดียวกันนักศึกษาพยาบาลที่ไม่พึงพอใจในสภาพการปฏิบัติงานจะปฏิบัติงานได้ผลในระดับต่ำ

สุมณฑา สิทธิพงษ์สกุล (2527 : 39 - 41) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในงานกับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลเยี่ยมบ้าน ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยศึกษาในกลุ่มพยาบาลเยี่ยมบ้านจำนวน 155 คน และให้หัวหน้าพยาบาลประจำศูนย์บริการสาธารณสุขเป็นผู้ประเมินความสามารถของพยาบาลเยี่ยมบ้าน 4 ด้านคือ ความรับผิดชอบในงาน การปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาล บุคลิกภาพ และมนุษยสัมพันธ์ โดยใช้แบบสอบถามมาตราส่วน

ประมาณค่า 4 ระดับ ผลการศึกษาพบว่า ความพึงพอใจในงานโดยรวมของพยาบาลเยี่ยมบ้านอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลเยี่ยมบ้านตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาอยู่ในระดับสูง นอกจากนี้ยังพบว่า ความพึงพอใจในงานมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล พอสรุปได้ว่า แรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ นั้น จะมีความสัมพันธ์กับผลงานการปฏิบัติของนักศึกษา เพราะแรงจูงใจจะเป็นตัวกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดความตั้งใจ มีความกระตือรือร้น มีความพร้อม และได้ใช้ความสามารถในการทำกิจกรรมต่างๆ ให้บรรลุจุดประสงค์ อีกทั้งแรงจูงใจจะส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งนักศึกษาพยาบาลจะต้องมีทักษะในด้านต่างๆ เพื่อทำให้เกิดปัญหาน้อยลง จะเห็นได้ว่าแรงจูงใจจะมีอิทธิพลต่อการเรียนและการฝึกปฏิบัติงานเป็นอย่างมาก และแรงจูงใจจะเป็นเครื่องมือสำคัญของสถาบันการศึกษา ในการที่จะทำให้เกิดความภูมิใจ และความสนใจที่จะสร้างสรรค์งานหรือกิจกรรมให้เป็นไปตามแนวทางที่ต้องการ

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

2.1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

นักจิตวิทยาหลายท่านได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพไว้ ดังที่ พรธณี ช. เจนจิต (2528 : 20) กล่าวว่า บุคลิกภาพเป็นคุณลักษณะเฉพาะตัวของบุคคล เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมซึ่งทำให้บุคคลมีพฤติกรรมและแนวความคิดแตกต่างจากบุคคลอื่น

อัลพอร์ท (Allport . 1961 : 514) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงอย่างมีระบบของแต่ละบุคคล ทั้งทางด้านนิสัย ทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ ความรู้สึก และอารมณ์ ซึ่งจะเป็นตัวกำหนดลักษณะเฉพาะตัวของเขา ในการปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อม

สตอร์ม (Storm. 1967 : 215 - 217) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับบุคคลสองประเภท สรุปว่า พวกแสดงตัวนั้นถ้าจะให้ทำงานร่วมกับบุคคลอื่นแล้วจะทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังสามารถช่วยชักจูงคนอื่นให้เห็นถึงค่านิยมอันนี้ด้วย ส่วนพวกที่ชอบเก็บตัวสิ่งแวดล้อมจะไม่มีอิทธิพลต่อเขาเท่าใดนัก เพราะยึดตนเองเป็นหลัก ขาดความเชื่อมั่นที่จะสร้างความสัมพันธ์กับสังคม ชอบอยู่ตามลำพังพวกนี้จึงเหมาะที่สุดที่จะทำงานตามลำพังคนเดียว ความคิดเห็นเป็นไปในทางอนุรักษนิยม

รุช (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2530 : 41 ; อ้างอิงมาจาก Ruch. 1953 : 29) กล่าวว่า บุคลิกภาพ คือ ตัวเราทั้งตัวหรืออวัยวะที่แสดงพฤติกรรมต่างๆออกมา และพฤติกรรมที่แสดงออกมานั้น จะเป็นกระจกเงาที่สะท้อนความรู้สึกนึกคิดหรือทัศนคติของบุคคลนั้นๆ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2530 : 44) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพประกอบด้วย พันธุกรรม สิ่งแวดล้อม และช่วงเวลาชีวิตของบุคคล กล่าวคือ

1. พันธุกรรม สิ่งถ่ายทอดทางพันธุกรรมส่วนมากเป็นลักษณะทางกาย เช่น ความสูงต่ำ ลักษณะเส้นผม สีของผิว ชนิดของโลหิต โรคภัยไข้เจ็บบางชนิด และข้อบกพร่องทางร่างกายบางชนิด เช่น ตาบอดสี ศีรษะล้าน นิ้วเกิน เป็นต้น ซึ่งลักษณะทางกายเหล่านี้เป็นอิทธิพลของพันธุกรรมที่มีต่อบุคลิกภาพของแต่ละบุคคลทั้งสิ้น

2. สิ่งแวดล้อม มีอิทธิพลต่อพัฒนาการของมนุษย์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ และบุคลิกภาพ สำหรับสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลมากที่สุดต่อพัฒนาการทางกาย ทางจิตใจ และบุคลิกภาพ คือบุคคลที่อยู่รอบตัวเรา ครอบครัว กลุ่มคน และวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมที่เป็นมนุษย์คนอื่นๆจะมีอิทธิพลอย่างมากต่อการพัฒนาทางบุคลิกภาพ ทัศนคติ และพฤติกรรมทางสังคมของมนุษย์

3. ช่วงเวลาในชีวิตของมนุษย์ แสดงถึงระดับพัฒนาการทางร่างกายและจิตใจ อันเกิดจากอิทธิพลร่วมระหว่างพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อมตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และแม้ว่าระยะสำคัญของพัฒนาการของมนุษย์ส่วนมากจะอยู่ในช่วงชีวิตวัยเด็กเป็นส่วนมาก

กาญจนา คำสุวรรณ (2524 : 194 - 195) ได้กล่าวถึง ลักษณะของประสบการณ์ที่มีผลต่อบุคลิกภาพของบุคคลไว้ดังนี้

1. ประสบการณ์ร่วมทางวัฒนธรรม เป็นประสบการณ์ที่บุคคลได้รับเหมือนกันหรือต่างกัน มีผลให้บุคคลมีบุคลิกภาพที่แตกต่างกันตามความเชื่อ ทัศนคติ ค่านิยม ประเพณี และคำสอนของสังคมนั้น

2. ประสบการณ์เฉพาะตัว เป็นอิทธิพลที่ได้รับจากการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ ผู้ปกครองที่แตกต่างกัน มีผลให้บุคคลแต่ละคนได้รับการหล่อหลอมบุคลิกภาพไม่เหมือนกัน ผู้ที่ได้รับการเลี้ยงดูที่เหมาะสม ได้รับความรัก เอาใจใส่ดูแล ให้กำลังใจ ก็จะพัฒนาบุคลิกภาพไปในทิศทางที่เหมาะสม มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีเหตุผลและมองโลกในแง่ดี ในขณะที่ผู้ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยหรือเข้มงวด จะมีบุคลิกภาพไปในทิศทางตรงกันข้าม มีความก้าวร้าว ไม่ไว้ใจคน หวาดระแวง และมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อสังคม

จุง (กันยา สุวรรณแสง . 2531 : 179 ; อ้างอิงมาจาก Jung. 1974 : 431) ได้แบ่งประเภทของบุคลิกภาพไว้ดังนี้คือ

1. บุคคลประเภทเก็บตัว (Introvert) มีความสนใจในตนเอง เชื่อมมั่นในความนึกคิดของตนเองมาก คิดถึงตนเองเป็นสำคัญ เห็นแก่ตัว ชอบเลี่ยงจากการที่จะต้องติดต่อกับสังคม ชอบอยู่คนเดียวหลีกเลี่ยงการติดต่อกับคนหมู่มาก มีอารมณ์คงที่ เก็บความรู้สึกเก่ง ไม่ชอบแสดงอารมณ์ มักใจลอย ชอบฝัน ไม่ชอบการเปลี่ยนแปลง ปรับตัวค่อนข้างยาก ถ้าเกิดวิปริตทางใจมักจะเป็นประเภทวิตกกังวล

2. บุคคลที่ชอบแสดงตัว (Extrovert) เป็นพวกที่มีความสนใจสิ่งแวดล้อมรอบๆตัวตนเองมากกว่าตนเอง มีความตื่นตัวต่อสิ่งแวดล้อม มีความสุขที่จะเข้าสังคม ชอบสมาคมอยู่ในหมู่เพื่อน อารมณ์เปลี่ยนแปลงเห็นได้ชัดเจน ชอบกระทำสิ่งต่างๆโดยไม่มีแผนล่วงหน้า ชอบกิจกรรมการเคลื่อนไหว ปรับตัวได้เร็วทำให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ๆได้ดี ถ้าวิปริตทางจิตเป็นประเภท Hysteria

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า บุคลิกภาพจะมีอิทธิพลต่อการเรียน การปรับตัว และการทำงาน ซึ่งในการฝึกภาคปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาลนั้นจะต้องทำงานร่วมกับผู้อื่น บุคลิกภาพก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้ประสบความสำเร็จในการเรียนได้

2.1.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน

คำว่า นิสัย คือ แนวโน้มของบุคคลในการแสดงพฤติกรรมจนเป็นนิสัยและเป็นไปโดยอัตโนมัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อได้รับการฝึกฝนหรือประสบการณ์ (Eysenck , Arnold and Meili. 1972 : 40)

แมคคอกซ์ (Maddox. 1936 : 2) กล่าวว่า นิสัยขึ้นอยู่กับโอกาสที่บุคคลจะประสบความสำเร็จหรือบังเกิดความพอใจ กล่าวคือ พฤติกรรมใดที่ทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจ พฤติกรรมนั้นๆก็จะถูกกระทำซ้ำแล้วซ้ำอีก จนกระทั่งกลายเป็นนิสัยติดตัวบุคคลนั้นไป ซึ่งสอดคล้องกับเร็นน์ (Wrenn. 1968 : 1 - 4) ที่กล่าวว่า นิสัยในการเรียนเป็นพฤติกรรมทางด้านการเรียนที่บุคคลมีความพึงพอใจและปฏิบัติเป็นประจำ โดยพฤติกรรมนั้นนี้อาจจะมาจากทักษะในการเรียน เทคนิคในการเรียนของบุคคลนั้น

โฮลท์แมน (Holtzman. 1965 : 17) กล่าวว่านิสัยทางการเรียน หมายถึง พฤติกรรมการเรียนที่แสดงออกอย่างสม่ำเสมอเกี่ยวกับการใช้เวลา ได้แก่ การรู้จักใช้เวลาได้อย่างเหมาะสมใน

การเรียนและการทำงาน รู้จักแบ่งเวลาว่าควรทำเรื่องใดก่อนหลัง ไม่ผลัดผ่อน หลีกเลียง รอเวลา ไม่เสียเวลากับเรื่องไม่เป็นเรื่อง นอกจากนี้เรนนและลาร์เซน (Wrenn and Larsen, 1969 : 5 - 11) ได้ให้คำจำกัดความเกี่ยวกับนิสัยทางการเรียนว่า หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนนักศึกษาประพฤติปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอประกอบด้วย สมาธิในการเรียน วิธีอ่าน การจดจำบรรยาย การวางแผน การเรียน การแบ่งเวลาเรียน การทบทวนบทเรียน และเจตคติที่ดีต่อการเรียน ดังนั้นนิสัยทางการเรียน จึงถือเป็นองค์ประกอบหนึ่งของยุทธวิธีทางการเรียน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในตัวผู้เรียน ส่วนแมดดอกซ์ (Maddox, 1965 : 8) ที่กล่าวว่า นิสัยทางการเรียนและยุทธวิธีทางการเรียน หมายถึง ความมานะพยายามที่จะใช้กลวิธีทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้เกิดความสำเร็จทางการศึกษาได้ถึงประมาณ ร้อยละ 40

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2538 : 1) กล่าวว่า นิสัยทางการเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกอย่างสม่ำเสมอ เป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความพึงพอใจและมุ่งมั่นที่จะศึกษาหาความรู้ให้บรรลุผลสำเร็จ ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวนี้ประกอบด้วย ความตั้งใจ ความเอาใจใส่ในการเรียน การจัดระบบการเรียน ความมุ่งมั่นที่จะแสวงหาความรู้และพัฒนาการเรียนให้ดีขึ้นเรื่อยๆ โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ขยัน อดทน รับผิดชอบ พึ่งตนเอง และมีความภูมิใจในผลการเรียนของตน

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียนที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า นิสัยทางการเรียน เป็นพฤติกรรมที่บุคคลปฏิบัติเป็นประจำในอันที่จะมุ่งมั่น เพื่อแสวงหาความรู้ในการพัฒนาตนเองให้ประสบความสำเร็จในการศึกษา ดังนั้น นิสัยทางการเรียนจึงมีส่วนเกี่ยวข้องกับความสำเร็จหรือความล้มเหลวทางการเรียน นักศึกษาที่ประสบความสำเร็จทางการเรียนก็จะเกิดแรงจูงใจในการศึกษามากขึ้น

2.1.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาล

คำว่า ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึกรู้สึก ความเชื่อ ความคิดเห็นที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งภายหลังจากที่ได้รับประสบการณ์หรืออิทธิพลจากเรื่องนั้นๆมาแล้ว และเป็นสิ่งจูงใจให้บุคคลแสดงพฤติกรรมต่างๆต่อเรื่องนั้น (Triandis, 1971 : 2) ซึ่งสอดคล้องกับ เดโซ สวานานนท์ (2512 : 28) ให้ความหมายว่า ทัศนคติเป็นคุณลักษณะหนึ่งของบุคลิกภาพที่สร้างขึ้นใหม่ และเป็นแรงจูงใจที่กำหนดทิศทางพฤติกรรมของบุคคลที่มีต่อสิ่งแวดล้อมต่างๆ ดังนั้น ทัศนคติจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งที่จะทำให้บุคคลประสบความสำเร็จ หรือล้มเหลวในหน้าที่การงานหรืออาชีพของตน

ทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลเป็นไปในทางบวกและลบ โดยขึ้นกับปัจจัยหลายอย่างและทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลนี้ ผู้วิจัยศึกษาใน 4 ลักษณะ ดังนี้

1. ด้านค่านิยมทางสังคม

การสร้างภาพลักษณ์มีความสำคัญสำหรับทุกสาขาอาชีพ ภาพลักษณ์ที่ดีจะทำให้ได้รับความสนใจ ความเชื่อถือ และการยอมรับ ในทางตรงข้ามถ้าภาพลักษณ์ของวิชาชีพเป็นไปในทางลบ สังคมอาจจะไม่ให้การยอมรับในคุณค่า ไม่เป็นที่ดึงดูดใจให้ผู้คนเข้ามาศึกษาในวิชาชีพ และยังบั่นทอนขวัญและกำลังใจของบุคคลที่อยู่ในวิชาชีพด้วย (สิริยา สัมมาวาจ. 2538 : 88 - 90)

วิชาชีพพยาบาลในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับของสังคมมากขึ้น ภาพพจน์ของพยาบาลดีขึ้นจากเดิม ซึ่งแต่ก่อนนั้นคนส่วนใหญ่คิดว่าพยาบาลเป็นผู้ช่วยแพทย์ สังคมเริ่มยอมรับว่าพยาบาลมีบทบาทเป็นตัวของตัวเองในการดูแลผู้ป่วย แต่ทั้งนี้ส่วนหนึ่งขึ้นกับตัวพยาบาลเองว่ามีบทบาทอย่างไร วางตัวอย่างไรจึงจะเป็นที่ยอมรับของสังคม และให้บริการที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคม (พนม เทพพิทักษ์. 2533 : 49 - 50)

เกส (Gaze. 1991 : 140) กล่าวถึง การรับรู้ของคนทั่วไปว่าคนที่ฉลาดจะได้เรียนแพทย์ ส่วนคนที่ไม่ฉลาดจะได้เรียนพยาบาล จะเห็นว่าภาพพจน์ของวิชาชีพพยาบาลในสายตาของคนทั่วไปไปออกมาในแง่ลบและเป็นภาพที่น่าสงสาร คือวิชาชีพไม่อิสระ รับผิดชอบสูง ทำงานหนัก ขาดแรงจูงใจ ค่าตอบแทนไม่คุ้มค่า เสี่ยงต่อการติดเชื้อ ช่วงเวลาทำงานไม่เอื้ออำนวยกับชีวิตครอบครัว (ดารุณี จึงอุดมการณ์. 2537 : 20)

2. ด้านลักษณะวิชาชีพ

ลักษณะของวิชาชีพพยาบาล เป็นงานบริการสังคมที่ต้องปฏิบัติงานเกี่ยวกับความปลอดภัยของชีวิตมนุษย์ ทั้งในส่วนที่เป็นรายบุคคล ครอบครัว ชุมชน ไม่ว่าสภาวะปกติหรือสภาวะเจ็บป่วย ซึ่งต้องการดูแลเอาใจใส่ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม ทั้งนี้เพื่อคงไว้ซึ่งสุขภาพอันดี การพยาบาลจึงเป็นวิชาชีพที่มีภาระงานหนัก ต้องเสียสละอย่างมาก พบแต่คนที่มีความทุกข์เป็นส่วนใหญ่

สิวลี สิริไล (2534 : 8 - 10) ได้อธิบายถึงลักษณะเฉพาะหรือข้อกำหนดของวิชาชีพพยาบาลไว้ดังนี้

1. วิชาชีพพยาบาลเป็นการให้บริการแก่สังคม ในด้านการรักษาสุขภาพอนามัยที่ดีของมนุษย์ การปฏิบัติการพยาบาลจึงต้องอาศัยความรู้ ความชำนาญ ความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ การพิจารณาไตร่ตรอง ทบทวนและควบคุมลักษณะของการปฏิบัติหน้าที่อยู่เสมอ

2. วิชาชีพพยาบาลเป็นการปฏิบัติต่อธรรมชาติของบุคคลแตกต่างกัน กระบวนการของการพยาบาลเป็นความพยายามที่จะเข้าใจมนุษย์ ในลักษณะของบุคคลแต่ละคนที่มีความแตกต่างกัน บุคคลแต่ละคนมีลักษณะเฉพาะตัว การเข้าไปสัมผัสต่อผู้ป่วยแต่ละคนจึงต้องอาศัยการวางแผนการพยาบาล การปฏิบัติและการประเมินผลของวิชาการพยาบาล ซึ่งต้องอาศัยการสังเกตบุคลิกลักษณะของผู้ป่วยแต่ละคน

3. วิชาชีพพยาบาลต้องอาศัยรูปแบบความสัมพันธ์ที่ใช้ศิลปะ ของการเอื้ออาทร การปฏิบัติหน้าที่ของพยาบาลต้องอาศัยความเข้าใจต่อตัวผู้ป่วย การเคารพในศักดิ์ศรี ติทธี อารมณ์ ความรู้สึกของผู้ป่วย ความสัมพันธ์ดังกล่าวอาจแสดงออกทางคำพูด การสัมผัส กิริยาท่าทาง รวมทั้งสีหน้า แววตาของพยาบาลที่แสดงต่อผู้ป่วย

4. วิชาชีพพยาบาลจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับมนุษย์ กระบวนการของการพยาบาลใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการเผชิญปัญหา การแก้ปัญหาและการปฏิบัติหน้าที่ ผสมผสานกับมนุษยธรรม ศิลปะ ความชำนาญ ความรู้เกี่ยวกับภาวะของความเป็นมนุษย์ จะช่วยให้พยาบาลสามารถอธิบายได้ถึงสภาพและลักษณะเฉพาะของผู้ป่วยแต่ละคน รวมถึงการตัดสินใจเลือกวิธีการปฏิบัติต่อผู้ป่วย

5. วิชาชีพพยาบาลมีพื้นฐาน ความเชื่อสำคัญในเรื่องคุณค่า ลักษณะเฉพาะตัว ศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ของแต่ละคนที่ไม่อาจจะแทนที่กันได้ พยาบาลต้องรู้จักและตระหนักในตนเอง จึงจะสามารถตระหนักและเข้าใจในตัวบุคคลอื่นได้

3. ด้านการปฏิบัติงาน

พยาบาลเป็นบุคลากรทางสาธารณสุขที่มีขอบเขตหน้าที่กว้างขวาง และเป็นบุคลากรในทีมสุขภาพที่ต้องให้บริการกับผู้ป่วยตลอด 24 ชั่วโมง ต้องทำงานร่วมกับบุคลากรทางการแพทย์อื่นๆ ในการดูแลผู้ป่วยทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม รวมทั้งการแนะนำผู้ป่วยและญาติในการส่งเสริมสุขภาพอนามัย การปฏิบัติงานของพยาบาลต้องปฏิบัติงานในเวรกลางคืน ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ร่างกายควรจะได้พักผ่อนนอนหลับ จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้สุขภาพจิตและสุขภาพกายทรุดโทรมง่าย นอกจากนี้ การปฏิบัติงานในวิชาชีพพยาบาลยังเป็นงานหนัก และก่อให้เกิดความเครียดแก่ผู้ปฏิบัติงานสูง

ในปัจจุบันพยาบาลมีภาพพจน์ในการปฏิบัติงานที่ไม่ดีนัก เนื่องจากการปฏิบัติงานของพยาบาลมิได้เป็นไปตามบทบาทที่ถูกคาดหวังไว้ ถึงแม้ว่าอาชีพพยาบาลจะเป็นอาชีพที่มีรายได้ดี แต่เมื่อพิจารณาในแง่การยอมรับจากสังคมแล้ว ไม่ว่าจะประชาชนทั่วไปหรือบุคลากรที่ร่วมงานกัน ก็มักจะมองพยาบาลในลักษณะของผู้ปฏิบัติตามคำสั่งแพทย์ ขาดการพัฒนาความรู้ความ

สามารถในการพยาบาลผู้ป่วย พยาบาลมองเห็นพยาบาลด้วยตนเองในฐานะผู้ปฏิบัติการที่มีความชำนาญ แต่สังคมยังคงมีภาพจนติดแน่นว่าพยาบาลเป็นเพียงผู้ทำตามคำสั่งแพทย์ (Kiger A.M. 1993 : 309 - 317) ซึ่ง ไคเกอร์ กล่าวถึง ภาพลักษณ์ของนักศึกษาต่อการพยาบาลมีดังนี้

1. การพยาบาลเป็นการทำงานกับบุคคลและช่วยเหลือบุคคล
2. การพยาบาลเป็นมากกว่างานอย่างหนึ่ง ต้องการแรงจูงใจและความผูกพัน ความรู้สึกเป็นเจ้าของ ยึดมั่นต่อวิชาชีพ
3. การพยาบาลเป็นรางวัลเมื่อได้ช่วยผู้ป่วยและครอบครัว
4. การพยาบาลเป็นความสัมพันธ์กับความตาย
5. แบบฉบับของการพยาบาลที่แท้จริง คือ การพยาบาลทางอายุรศาสตร์และ ศัลยศาสตร์ ส่วนมากจะบอกว่าการพยาบาล คือ การทำงานทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อช่วยเหลือผู้ป่วยให้มีอาการดีขึ้น

4. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมงาน ผู้ป่วย และญาติ

สุริย์ จันทร์โมลี (2523 : 40) ให้ความเห็นว่ามนุษยสัมพันธ์เป็นตัวเชื่อมที่จะช่วยให้งานด้านบริการของโรงพยาบาลมีประสิทธิภาพดีขึ้น ก่อให้เกิดความร่วมมือในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านสุขภาพอนามัยไปในทางที่เหมาะสม สอดคล้องกับคำกล่าวของ ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร (2523 : 16) ที่ว่ามนุษยสัมพันธ์คือ วิธีการก่อให้เกิดวัตถุประสงค์และแรงกระตุ้นในกลุ่มคน และช่วยส่งเสริมให้กลุ่มคนมีความปรารถนาจะทำงานร่วมกันให้สำเร็จ เป็นการนำเอาบุคคลมาทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ โดยได้รับความพึงพอใจทั้งในด้านเศรษฐกิจ จิตใจ และสังคมโดยทั่วหน้ากัน

ลักษณะที่ดีของมนุษยสัมพันธ์ ที่พยาบาลพึงพัฒนาให้เกิดขึ้นในระหว่างบุคลากรควรมีดังนี้ (ธิดา จิวณอม. 2528 : 90)

1. พยาบาลกับแพทย์ รู้จักเคารพต่อหน้าที่ของกันและกัน ยอมรับในสถานภาพ มีความปรารถนาดีและส่งเสริมซึ่งกันและกันเพื่อให้การทำงานมีผลสำเร็จสูง เอื้อเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความมุ่งหมายร่วมกันเพื่อรักษาผลประโยชน์ของผู้ป่วย พยาบาลควรทำหน้าที่ของตนในฐานะสมาชิกคนหนึ่งในทีมสุขภาพอนามัย

2. พยาบาลกับผู้ป่วย พยาบาลรักษาไว้ซึ่งความเป็นที่พึงแก่ผู้ป่วย เข้าใจเห็นใจ และให้อภัยแก่อารมณ์ต่างๆของผู้ป่วย ให้ความเคารพในสิทธิมนุษยชนของผู้ป่วยโดยเสมอหน้ากัน มีน้ำใจดีตระหนักถึงความสำคัญของผู้ป่วยว่า คือบุคคลสำคัญที่สุดในอาชีพนี้ ต้องรับผู้มาใช้

บริการอย่างเต็มใจทำให้ผู้ป่วยเกิดความไว้วางใจและมีความศรัทธาเชื่อถือ ในฐานะที่พยาบาลเป็นผู้มีมนุษยธรรม มารยาทดี มีความรับผิดชอบ

3. พยาบาลกับพยาบาล มีความรู้สึกเป็นสมาชิกร่วมหมู่คณะ ไม่มีการแบ่งชั้นวรรณะในระหว่างสมาชิกพยาบาล เคารพในหน้าที่ความรับผิดชอบของกันและกัน ช่วยสร้างสรรค์และส่งเสริมทั้งด้านส่วนตัวและปฏิบัติหน้าที่ร่วมกัน

4. พยาบาลกับเจ้าหน้าที่อื่นๆ รู้จักเคารพต่อหน้าที่ของกันและกัน ติดต่อประสานงานกันด้วยดีระหว่างหน่วยงานนั้นๆ มีอัธยาศัยไมตรีที่ดีต่อกัน มีอุดมมุ่งหมายตรงกันในการจรรโลงคุณภาพของบริการ ร่วมมือกันในการสร้างมาตรฐานและชื่อเสียงอันดีแก่หน่วยงานของตน มั่นคงในมารยาทของมิตรที่ดีทั้งต่อหน้าและลับหลัง

สัมพันธภาพระหว่างแพทย์และพยาบาลเป็นเรื่องใหญ่ และเป็นสิ่งจำเป็นต้องวางระเบียบไว้ มิฉะนั้นจะมีปัญหาเกิดขึ้นได้ถ้าทะเลาะวิวาทหรือเข้มงวดเกินไป แพทย์ควรจะถือว่าพยาบาลเป็นผู้ร่วมงาน แต่ก็อาจมีบ้างที่แพทย์บางคนเห็นพยาบาลเป็นเสมือนผู้รับใช้และไม่ยอมเปลี่ยนความคิดนี้ ไม่ยอมให้พยาบาลมีอิสระในวิชาชีพ

ความคาดหวังของผู้ป่วย กลุ่มวิชาชีพ และประชาชนทั่วไป ถึงลักษณะพยาบาลนั้นมีลักษณะสำคัญคือ การเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถติดต่อประสานงาน ร่วมมือกับผู้ร่วมงานทั้งวิชาชีพเดียวกันและวิชาชีพอื่น มีความรู้ มีวิจารณญาณในการตัดสินใจเป็นพยาบาลที่มีคุณธรรม ผู้ที่มาติดต่อกับพยาบาลต่างก็คาดหวังว่าจะได้รับการต้อนรับอย่างดี เขาต้องการพบพยาบาลที่สุภาพ และส่งเสริมให้กำลังใจแก่ผู้ป่วย (จินตนา ญาติบรรพต. 2528 : 24)

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาล ที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่ามีความแตกต่างกันออกไป และประสบการณ์ระหว่างการศึกษาทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติทำให้เกิดทัศนคติ ซึ่งทัศนคติที่เกิดขึ้นแตกต่างกันตามการเรียนรู้และประสบการณ์ที่จัดให้

2.1.4 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับตัวแบบ

แรงจูงใจหลายอย่างเกิดจากการติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น โดยเฉพาะการเรียนรู้อย่างไม่เป็นทางการที่ได้รับจากครอบครัวและสังคม การเลียนแบบอย่าง (Modeling) ซึ่งกระบวนการเลียนแบบ เกิดจากการสังเกต แปลความหมาย แสดงพฤติกรรมตามอย่าง ได้รับความพอใจแบบอย่างที่มีลักษณะดึงดูดความนิยมหรือความเคารพนับถือมากเพียงใด ย่อมมีอิทธิพลต่อการเลียนแบบมากขึ้น (ประภาเพ็ญ สุวรรณ. 2520 : 36) ผลผลิตของการพบปะติดต่ออย่างต่อเนื่องกับ

ผู้สอน กลุ่มเพื่อนพยาบาลวิชาชีพ จึงเกี่ยวพันซึ่งการได้มาของแรงจูงใจต่อวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาล เนื่องจากในวิชาชีพการพยาบาล การเรียนรู้ที่จะเป็นพยาบาลวิชาชีพ ต้องอาศัยการเรียนรู้ทางคลินิก ตัวแบบและการเลือกตัวแบบที่เหมาะสม จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการฝึกภาคปฏิบัติ

การสอนภาคทฤษฎีมุ่งให้ความรู้ในด้านเนื้อหาวิชาเป็นหลัก และวิชาการปฏิบัติต่างๆควบคู่กัน ไปด้วยกับการปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ และต่อการทำงานเพื่อช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ที่เจ็บป่วย และได้รับความทุกข์ทรมาน การเรียนการสอนในขั้นนี้ เป็นการเตรียมผู้เรียนให้มีความรอบรู้ มีความสามารถและมีความพร้อมที่จะปฏิบัติกรพยาบาล นั่นคือ การศึกษาภาคปฏิบัติสามารถช่วยให้ให้นักศึกษานำความรู้ภาคทฤษฎีไปใช้ในสภาพการณ์ที่เป็นจริง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างแท้จริง ดังนั้นการสอนภาคปฏิบัติจึงถือเป็นหัวใจของวิชาชีพการพยาบาล เพราะเป็นการนำความรู้ที่ได้จากห้องเรียนมาใช้ในการพยาบาลผู้ป่วย และในการปฏิบัติงานของนักศึกษานั้นจะต้องอยู่ภายใต้การดูแลของอาจารย์ประจำหอผู้ป่วย การปล่อยให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติตามลำพังโดยปราศจากผู้ดูแลนั้น เป็นการเพิ่มความเครียดให้แก่นักศึกษาเป็นอย่างมาก (พวงเพ็ญ ชุณหปราณ. 2534 : 11-21; อ้างอิงมาจาก Hinchiff. 1979 : 801) ดังนั้นในสถานการณ์การสอนทางคลินิก อาจารย์นับว่าเป็นตัวแบบที่มีอิทธิพลต่อนักศึกษา เพราะนอกจากเป็นตัวแบบแล้ว อาจารย์อาจจะใช้ความรู้เกี่ยวกับการเรียนรู้ ช่วยนักศึกษาทำให้มีแรงจูงใจที่จะเรียนรู้ แรงเสริมด้วยตนเองด้วยคุณลักษณะที่ดีของอาจารย์พยาบาล หรือผู้สอนในคลินิกจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง

นอกจากอาจารย์พยาบาลจะเป็นตัวแบบทางวิชาชีพแล้ว บุคคลที่นักศึกษาเกี่ยวข้องกับ ซึ่งเป็นตัวแบบแก่นักศึกษาและมีอิทธิพลต่อนักศึกษาพยาบาลอย่างมาก ได้แก่

พยาบาลหัวหน้าตึก ในฐานะผู้บริหารทางการบริการพยาบาล หัวหน้าตึก นับว่าเป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อวิชาชีพการพยาบาล มีสถานภาพและตำแหน่งสูง มีหน้าที่สำคัญต่อวิชาชีพและต้องเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้ที่อยู่ในตำแหน่งรองลงมา และนักศึกษาพยาบาล

พยาบาลประจำการ พยาบาลวิชาชีพเป็นบุคคลสำคัญที่มีอิทธิพลต่อนักศึกษาพยาบาล ในด้านการพัฒนาการแสดงบทบาทพยาบาลวิชาชีพ เป็นบุคคลที่นักศึกษาพยาบาลมีปฏิสัมพันธ์อยู่ด้วยตลอดเวลาในขณะที่ฝึกปฏิบัติการพยาบาล พยาบาลประจำการเป็นตัวแบบบทบาทพยาบาลวิชาชีพผู้ปฏิบัติงานในการให้การพยาบาลแก่ผู้รับบริการโดยตรง นักศึกษาพยาบาลจะพยายามปรับตัวเพื่อการเลียนแบบบทบาทพยาบาลวิชาชีพ อันเป็นเป้าหมายของบทบาทที่นักศึกษาคาดหวังไว้ซึ่งบุคลิกภาพ ทัศนคติ และค่านิยมทางวิชาชีพการพยาบาล จะถูกซึมซับได้มากหรือน้อยเพียงใด

ย่อมขึ้นอยู่กับปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาพยาบาลกับพยาบาลวิชาชีพ (นันทนา นำฝน. 2538 : 14)

เพื่อนนักศึกษา กลุ่มเพื่อนนักศึกษาร่วมสถาบันเดียวกัน มีทั้งที่อยู่ชั้นปีเดียวกัน และต่างชั้นปีกัน เป็นกลุ่มที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติของนักศึกษาพยาบาลที่สำคัญกลุ่มหนึ่ง (นันทนา นำฝน. 2538 : 21) กลุ่มเพื่อนนักศึกษาเป็นกลุ่มที่มีความสัมพันธ์กันตลอดเวลา จึงย่อมมีการถ่ายทอดประสบการณ์ ทัศนคติ และค่านิยมทางวิชาชีพการพยาบาล

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับตัวแบบ ที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า ตัวแบบในการเรียนภาคปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาลนั้น ตัวแบบย่อมมีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานเป็นอย่างมาก เพราะตัวแบบและการเลือกตัวแบบที่เหมาะสม จะทำให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ สังเกต แปรความหมาย และแสดงพฤติกรรมตามอย่างตัวแบบที่เลือก

2.1.5 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์การดูแลผู้ป่วย

ประสบการณ์ของแต่ละบุคคลเป็นประสบการณ์ที่แตกต่างกันไป ประสบการณ์มีอิทธิพลต่อความรู้สึก ความคิด และอารมณ์ รวมทั้งพฤติกรรมของบุคคลด้วย ซึ่งมนุษย์เกิดการเรียนรู้ได้โดยการทดลองปฏิบัติ หรือเคยมีประสบการณ์มาก่อนซึ่ง ซิมสัน (ศิริริน ผู้ศษ. 2532 : 18 ; อ้างอิงมาจาก Simpson . 1979 : 842) กล่าวว่า ประสบการณ์ที่ประทับใจอาจจะเป็นแรงดึงดูดใจที่จะทำให้ปรารถนาเข้าไปใช้ชีวิตในอาชีพนั้นๆ เช่นเดียวกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2534 : 17) ให้แนวคิดว่าความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม ซึ่งได้แก่ ความคิด ความรู้ และการกระทำที่เคยทำในอดีตมีความสำคัญมาก สำหรับการตีความหมายของอาการสัมผัส จะช่วยให้การแปรความหมายของสิ่งนั้นออกมาเป็นความรู้ ความสนใจ และ ชูชีพ อ่อนโคกสูง (2522 : 8) ได้กล่าวว่า ประสบการณ์ วัตถุ หรือบุคคลใด ที่ทำให้เกิดความพอใจและความสุขใจ จะทำให้คนมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้น การมีประสบการณ์ในการดูแลผู้ป่วยก็เช่นกัน ย่อมทำให้นักศึกษาพยาบาลเข้าใจเห็นอกเห็นใจผู้ป่วย เกิดทัศนคติที่ดีต่อผู้ป่วยและต่อวิชาชีพด้วย สอดคล้องกับ รอวลินส์ (Rawlins. 1991 : 197 -201) กล่าวว่า องค์ประกอบที่มีส่วนในการตัดสินใจเลือกเรียนวิชาชีพการพยาบาลมากที่สุด มาจากอิทธิพลของครอบครัว กลุ่มเพื่อน รองลงมาคือ การมีประสบการณ์โดยตรงต่อการปฏิบัติงานพยาบาล จากการเจ็บป่วยหรือดูแลญาติที่เจ็บป่วย

การดูแลผู้ป่วยนั้น ไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะในโรงพยาบาลเท่านั้น อาจปฏิบัติได้ทั้งในบ้านหรือชุมชนทั่วไป ซึ่งขอบเขตของการดูแลผู้ป่วยนั้นจะต้องครอบคลุมทั้ง 4 มิติ (พวงทิพย์ ชัยพิบาลสถยศักดิ์. 2528 : 50 - 51) ดังนี้

1. ด้านการส่งเสริมสุขภาพ จะได้ผลดียิ่งควรกระทำในขณะที่บุคคลมีสุขภาพแข็งแรง รวมทั้งกลุ่มที่เสี่ยงต่อการเจ็บป่วย ระยะเจ็บป่วย และระยะฟื้นฟูสุขภาพ กิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมสุขภาพ ประกอบด้วย การตรวจสุขภาพ การให้คำแนะนำ การสอน การสาธิต การฝึกอบรม การจัดสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

2. ด้านการป้องกันโรค แก่บุคคล ครอบครัว และชุมชน ซึ่งจะได้ผลดียิ่งในระยะเวลาที่ยังมีสุขภาพแข็งแรง และต้องทำควบคู่ไปกับการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรคจะต้องทำต่อเนื่องกันไป ทั้งในระยะเจ็บป่วยและระยะฟื้นฟูสุขภาพ มิให้เกิดโรคแทรกซ้อนหรือกลับเป็นซ้ำอีก การปฏิบัติการพยาบาลเพื่อป้องกันโรค ประกอบด้วยกิจกรรมเหมือนกับการส่งเสริมสุขภาพที่กล่าวมาแล้ว นอกจากนั้น มีการให้ความรู้ในรูปแบบต่างๆ การส่งเสริมเพื่อให้บุคคลมีสุขภาพแข็งแรง การปฏิบัติตนเมื่อมีโรคระบาด เป็นต้น

3. ด้านการรักษาพยาบาล จะมุ่งเน้นบุคคลที่เจ็บป่วยหรือเป็นโรค ได้แก่ ผู้ที่เจ็บป่วยในระยะแรก ผู้ที่ได้รับอุบัติเหตุ รวมทั้งผู้ป่วยที่อยู่ในระยะรุนแรงของโรคที่ช่วยตนเองได้น้อย สถานที่ปฏิบัติการพยาบาล ได้แก่ สถานบริการสุขภาพอนามัย โรงพยาบาล กิจกรรมที่ใช้ปฏิบัติการพยาบาล ประกอบด้วย การตรวจสุขภาพ การปฏิบัติการพยาบาลโดยตรง การประสานงาน การจัดสภาพแวดล้อม การให้คำแนะนำ การสอน และการสาธิต เป็นต้น

4. ด้านการฟื้นฟูสุขภาพของบุคคล ครอบครัว และชุมชน จะได้ผลดีต้องเริ่มตั้งแต่ระยะเจ็บป่วย เพื่อแก้ไขความผิดปกติและความพิการ หากมีความจำเป็นอาจต้องทำการป้องกันต่อเนื่องถึงระยะพักฟื้นด้วย ดังนั้น การปฏิบัติการพยาบาลด้านการฟื้นฟูจึงต้องเริ่มตั้งแต่ระยะที่อยู่โรงพยาบาล และอาจจำเป็นต้องต่อเนื่องไปที่ชุมชน บ้าน และสถานพักฟื้นด้วย กิจกรรมด้านการฟื้นฟูสุขภาพ ประกอบด้วย การตรวจสุขภาพ การให้คำแนะนำเกี่ยวกับความรู้ในรูปแบบต่างๆ การสอนและการสาธิต การให้ผู้รับบริการทดลองฝึกปฏิบัติช่วยตนเอง การประสานงาน การจัดสภาพแวดล้อม การปฏิบัติการพยาบาลโดยตรง เป็นต้น

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์การดูแลผู้ป่วย ที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีประสบการณ์ในการดูแลผู้ป่วยทั้งในอดีตและปัจจุบัน น่าจะมีความพึงพอใจต่อวิชาชีพพยาบาลดีแก่นักศึกษาพยาบาลที่ไม่เคยมีประสบการณ์เลย เนื่องจากประสบการณ์จะทำให้ นักศึกษามีความเข้าใจ เห็นอกเห็นใจผู้ป่วย และเกิดทัศนคติที่ดีต่อผู้ป่วย และต่อวิชาชีพพยาบาล

2.1.6 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการศึกษา

สถาบันการศึกษาพยาบาล ในเขตภาคกลาง สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ที่เปิดสอนหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ 2 ปี และ 4 ปี โดยวิทยาลัยพยาบาลทุกแห่งจะมีหลักสูตรเหมือนกัน เพราะทุกวิทยาลัยพยาบาลจะต้องเรียนและฝึกปฏิบัติงานทั้งฝ่ายกายและฝ่ายจิต แบ่งออกเป็น 10 สถาบัน ได้แก่

1. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนบาราคนราดูล	หลักสูตร 2 ปี
2. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนินพรัตน์วชิระ	หลักสูตร 2 ปี
3. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนินนทบุรี	หลักสูตร 2 ปี
4. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนิจักรัรัช	หลักสูตร 2 ปี
5. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสุนทรณบุรี	หลักสูตร 4 ปี (มีถึงปี 3)
6. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนินกรุงเทพ	หลักสูตร 4 ปี
7. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนินศรีธัญญา	หลักสูตร 4 ปี
8. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนินราชบุรี	หลักสูตร 4 ปี
9. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนินสระบุรี	หลักสูตร 4 ปี
10. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนินพระพุทธรบาท	หลักสูตร 4 ปี

จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกสถาบันการศึกษาพยาบาล ในเขตภาคกลาง สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข หลักสูตรพยาบาลศาสตร์ 4 ปี เป็นกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่

1. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนินกรุงเทพ
2. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนินราชบุรี
3. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนินสระบุรี
4. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนินพระพุทธรบาท

ส่วนในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกนักศึกษาพยาบาล หลักสูตรพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 - 4 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนินศรีธัญญา เป็นกลุ่มทดลองใช้เครื่องมือ (Try Out)

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษากันคว้า

2.2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

งานวิจัยในต่างประเทศ

บรอดเบนท์ (Broadbent. 1958 : 214) ได้ศึกษาการเก็บตัวและแสดงตัวของนักศึกษาปริญญาโท มหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ ซึ่งเป็นกลุ่มเรียนดีและเรียนไม่ดี ผลปรากฏว่า นักศึกษากลุ่มเรียนดีเก็บตัวมากกว่ากลุ่มที่เรียนไม่ดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และพบว่านักเรียนทั้งสองกลุ่มมีสติปัญญาไม่แตกต่างกัน ดังนั้นการแสดงตัวและเก็บตัวจึงไม่ขึ้นอยู่กับสติปัญญา

ไบรน์ (Byrne. 1966 : 153 - 154) ได้ทำการวิจัยโดยนำนักศึกษาที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแสดงตัวมาฝึกภาคปฏิบัติ ซึ่งเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรในสภาพการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มและสภาพที่ทำงานเป็นรายบุคคล พบว่า นักศึกษาที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวทำงานได้ผลดีในกิจกรรมประเภทที่มีการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ส่วนนักศึกษาที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวทำงานได้ผลดี ในกิจกรรมประเภทต้องทำเป็นรายบุคคล

แบนิสเตอร์ (Banister. 1973 : 4327) ได้ทำการศึกษาโดยใช้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 247 คน โดยแบ่งนักเรียนออกเป็นประเภทของบุคลิกภาพเก็บตัว แสดงตัว และปกติ ให้เรียนวิชาคณิตศาสตร์ด้วยวิธีการบรรยาย แล้วแบ่งกลุ่มทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม ผลปรากฏว่า ผลการเรียนรู้ของนักเรียนในแต่ละบุคลิกภาพไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และผลการเรียนจำแนกตามสภาพการทำงาน คือ เมื่อทำงานเป็นรายบุคคลกับทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ไม่มีความแตกต่างกัน แต่นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวเมื่อทำงานเป็นกลุ่ม ได้ผลการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว

งานวิจัยในประเทศ

วนิช สุรารัตน์ (2527 : 45) ได้ศึกษาผลงานภาคปฏิบัติของนักศึกษาที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแสดงตัว ในสภาพการทำงานเป็นกลุ่มและรายบุคคล กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับป.ทศ. ปีที่ 1 - 2 วิทยาลัยครูยะลา จำนวน 80 คน พบว่า นักศึกษาที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวในสภาพการทำงานเป็นรายบุคคล ทำงานภาคปฏิบัติได้ผลดีกว่าในสภาพการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ส่วนนักศึกษาที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวในสภาพการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ทำงานภาคปฏิบัติได้ผลดีกว่าในสภาพการทำงานเป็นรายบุคคล

อุไร สิงห์โต (2522 : 41 - 44) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแสดงตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายหญิงในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปี

การศึกษา 2521 ของโรงเรียนรัฐบาลแบบสหศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 160 คน ผลการวิจัยพบว่า บุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบแสดงตัวมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ระดับความสัมพันธ์ .26 และผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกับผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ จะเห็นได้ว่า บุคลิกภาพแบบแสดงตัวและเก็บตัว จะมีอิทธิพลต่อการเรียน การปรับตัว การทำงานเป็นกลุ่มและรายบุคคล ซึ่งในการฝึกภาคปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาลนั้นจะต้องทำงานร่วมกับผู้อื่น บุคลิกภาพก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้ประสบความสำเร็จในการเรียนได้

2.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาล

งานวิจัยในต่างประเทศ

กันเทอร์ (พัฒน์วดี เสรินทวัฒน์. 2527 : 18 ; อ้างอิงมาจาก Gunter. 1969 : 131 -136) ศึกษาการพัฒนาทัศนคติของนักศึกษาพยาบาล ในเรื่องเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาล เพื่อเป็นประโยชน์ในการร่างหลักสูตรและจัดประสบการณ์ให้แก่นักศึกษาพยาบาล ใช้วิธีการสำรวจโดยส่งแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อวิชาชีพพยาบาล ไปยังนักศึกษาพยาบาลปีที่ 2 จำนวน 120 คนในมหาวิทยาลัยมิสซิสซิปปี ผลการศึกษพบว่า นักศึกษาพยาบาลมีความเห็นว่าวิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพที่พอใจมากที่สุด ร้อยละ 50 นักศึกษาคิดจะลาออกจากวิทยาลัยพยาบาลในระหว่างที่เรียนปีที่ 2 ร้อยละ 29 และนักศึกษาที่ตั้งใจจะลาออกอย่างจริงจังร้อยละ 21

บราวน์ , สวิฟท์ และโอเบอร์แมน (พัฒน์วดี เสรินทวัฒน์. 2527 : 18 ; อ้างอิงมาจาก Brown , Swift and Oberman. 1974 : 53 - 59) ศึกษาทัศนคติของนักศึกษาพยาบาลในระดับปริญญาตรีที่มีต่องานพยาบาล ในมหาวิทยาลัยโอเรกอน เป็นการเปรียบเทียบกับผลการศึกษาของ Davis และ Olesen ในมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย ซึ่งทำการวิจัยในปี ค.ศ. 1960 และ 1962 ทั้งนี้เพื่อต้องการทราบว่าผลของการวิจัยจะเหมือนกันหรือต่างกันอย่างไรบ้าง เนื่องจากสังคมมีการเปลี่ยนแปลงแตกต่างกันไป ซึ่งอาจจะมีผลต่อค่านิยมและแนวความคิดของนักศึกษาพยาบาลได้ ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐมีปรัชญาการศึกษาเหมือนกัน รับนักศึกษาที่มีประสบการณ์และความรู้เหมือนกัน โดยใช้วิธีการสำรวจแบบวัดความรู้สึกต่องานพยาบาล กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาพยาบาลระดับปริญญาตรี จำนวน 200 คน ผลการศึกษพบว่า นักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยโอเรกอน มีความเห็นสอดคล้องกับนักศึกษาในมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนียดังนี้คือ งานพยาบาลเป็นงานหนัก ร้อยละ 91 เป็นงานซ้ำซากจำเจ ร้อยละ 89 เป็นงานที่ต้องเอาใจใส่ดูแล ร้อยละ 87 และเป็นงานที่ต้องให้บริการแก่สังคม ร้อยละ 80 ตามลำดับ

กันเทอร์ (Gunter. 1976 : 131 - 136) ได้ศึกษาการพัฒนา นักศึกษาพยาบาลในเรื่อง ความพึงพอใจต่อวิชาชีพพยาบาล เพื่อเป็นประโยชน์ในการวางหลักสูตรและจัดประสบการณ์ให้แก่นักศึกษา โดยส่งแบบสอบถามจำนวน 120 ฉบับ ไปยังนักศึกษาพยาบาลปีที่ 2 มหาวิทยาลัย มิควสต์เทิร์น ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาร้อยละ 53 มีความเห็นว่าวิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ เขาพอใจมากที่สุด ตรงกับความคาดหวังที่ตั้งไว้ทั้งหมดร้อยละ 24 นักศึกษาคิดจะลาออกจาก วิทยาลัยพยาบาลในระหว่างที่เรียนปีที่ 2 ร้อยละ 29 ในจำนวนนี้พบว่า นักศึกษาที่ตั้งใจลาออก อย่างจริงจังมากที่สุด และตั้งใจจะลาออกอย่างจริงจังมีถึง ร้อยละ 16 และ 20 ตามลำดับ

ไวท์เทเลอร์, โดโรที มาร์เชลล์ (White-Taylor , Dorothy Marcell. 1992 : 761) ได้ศึกษา ความพึงพอใจต่อวิชาชีพของนักศึกษาระดับปริญญาทั่วไป กับนักศึกษาพยาบาลที่ขึ้นทะเบียนต่อ การเข้าและออกของโปรแกรมการพยาบาลระดับปริญญาตรี ใช้เครื่องมือวัดความพึงพอใจต่อ วิชาชีพ กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาปริญญาทั่วไป จำนวน 162 คน และนักศึกษาพยาบาลปริญญา ขึ้นทะเบียน 56 คน พบว่า ไม่มีความแตกต่างในความพึงพอใจต่อวิชาชีพ ในนักศึกษาทั้ง 2 หลักสูตรมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในความพึงพอใจต่อวิชาชีพ ระหว่างการเข้าและออกของ หลักสูตรพยาบาลระดับปริญญาตรี

งานวิจัยในประเทศ

ชารี เกกะสุด (2511 : 41 - 43) ศึกษาปัญหาในการเรียนพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทยทุกชั้นปี จำนวน 280 คน โดยใช้แบบสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการ เลือกรเรียนพยาบาล ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลที่เข้ามาเรียน พยาบาล เพราะสอบคัดเลือกได้ร้อยละ 33.12 เข้าเรียนพยาบาลตามความต้องการของบิดามารดา ร้อยละ 21.96 เลือกรเรียนพยาบาลเนื่องจากจบการศึกษาแล้วหางานทำได้ง่าย ร้อยละ 21.57 ที่เลือก เรียนเพราะรักวิชาชีพพยาบาลเพียง ร้อยละ 9.8 และอยากช่วยเหลือผู้อื่น ร้อยละ 5.88 ส่วนนัก ศึกษาที่เหลือที่เข้าเรียนพยาบาลเพียงเพราะไม่ทราบว่าจะเรียนอะไร และเห็นว่าค่าใช้จ่ายน้อยกว่าที่ อื่น ร้อยละ 17.67

ผกา สุรคุปต์ (2516 : 51 - 53) ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลที่มีต่อการเลือก เรียนวิชาชีพพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกรุงเทพ ชั้นปีที่ 1 - 4 จำนวน 412 คน โดยใช้แบบวัด ความรู้สึกของนักศึกษาพยาบาลทั้งก่อนและหลังเข้าเรียนพยาบาล ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษา พยาบาลเลือกรเรียนพยาบาลเพราะหางานทำง่าย และเหตุจูงใจที่นักศึกษาเรียนวิชาชีพพยาบาล เนื่องจาก สอบเข้ามหาวิทยาลัยไม่ได้ ร้อยละ 59.22 รองลงมาคือตามใจผู้ปกครอง ร้อยละ 36.41 นักศึกษาที่เรียนพยาบาลเพราะสนใจและชอบมีน้อยที่สุด ร้อยละ 4.37

นันทนา น้ำฝน (2524 :48 - 51) ศึกษาเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลของ นักศึกษาพยาบาลปีที่ 1 และปีที่ 4 วิทยาลัยพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข โดยใช้แบบวัดเจตคติที่ ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองตามแบบวิธีของลิเคอร์ท์ จำนวน 30 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.93 กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาพยาบาลปีที่ 1 และปีที่ 4 ของวิทยาลัยพยาบาลสังกัดกองงานวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข จำนวน 655 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ ผลการศึกษาพบว่า เจตคติต่อ วิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลปีที่ 1 และปีที่ 4 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 คะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลปีที่ 4 มากกว่านักศึกษา พยาบาลปีที่ 1 และเหตุผลที่ชักนำไปให้นักศึกษาพยาบาลเข้ามาศึกษาในวิชาชีพพยาบาลมากที่สุดคือ สมัครใจมาเรียนเอง เพราะรักวิชาชีพพยาบาล ร้อยละ 35.31 รองลงมาคือ เป็นความประสงค์ของผู้ปกครอง ร้อยละ 31.76 และน้อยที่สุดคือสมัครเรียนตามเพื่อน ร้อยละ 1.38

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาล จะเห็นได้ว่า ทัศนคติของ นักศึกษาพยาบาลที่มีต่อวิชาชีพพยาบาล มีความแตกต่างกันออกไปและประสบการณ์ระหว่าง การศึกษาทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติทำให้เกิดทัศนคติ ซึ่งทัศนคติที่เกิดขึ้นแตกต่างกันตามการ เรียนรู้และประสบการณ์ที่จัดให้ และนักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่มีความพอใจที่ได้เข้ามาเรียนใน วิชาชีพพยาบาลระดับปานกลาง แรงจูงใจที่เข้ามาเรียนคือ สอบเข้ามหาวิทยาลัยไม่ได้ ตามใจ ผู้ปกครองหางานง่าย ไม่ทราบว่าจะเรียนอะไร

2.2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแบบ

งานวิจัยในต่างประเทศ

ดาลมี (Dalme. 1983 : 332) ศึกษาลักษณะตัวแบบที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาเอกลักษณ์ ของวิชาชีพการพยาบาล ของนักศึกษาพยาบาล พบว่า กลุ่มเพื่อน กลุ่มอาจารย์ และกลุ่มพยาบาล ประจำการ มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อการพัฒนาเอกลักษณ์ของวิชาชีพพยาบาลขึ้นในตัว นักศึกษา ซึ่งเอกลักษณ์ด้านบวกหรือลบที่พัฒนาขึ้นในตัวนักศึกษาคือ ความรู้สึกรู้สึกดี หรือ ทัศนคติทางบวกหรือลบต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษานั้นเอง ซึ่งนักศึกษาที่เลือกผู้นำฝ่าย การพยาบาล อาจารย์พยาบาล และพยาบาลประจำการเป็นตัวแบบ น่าจะมีทัศนคติต่อวิชาชีพการ พยาบาลดีกว่านักศึกษาพยาบาลที่เลือกนักศึกษาพยาบาลรุ่นพี่และเพื่อนเป็นตัวแบบ

ลีเพจ ซูซาน อีโลรา (Lepage Susan Elora. 1991 : 647) ศึกษาลักษณะตัวแบบที่นัก ศึกษาพยาบาลเลือกเป็นแบบอย่างในการฝึกปฏิบัติงาน พบว่า นักศึกษาเลือกตัวแบบที่ดีคือ ผู้เชี่ยวชาญ

ชาวยุทีมีประสพการณ์ทางคลินิก 35.8% พยาบาลประจำการ 31.7% อาจารย์พยาบาล 24.2% และผู้ให้การพยาบาลผู้ป่วย 20.8%

อัลแคนดารี (Al - kandari . 1992 : 5189) ได้ศึกษาลักษณะของแบบอย่างที่ดีในวิชาชีพพยาบาลตามการรับรู้ของอาจารย์พยาบาลและนักศึกษาพยาบาลระดับปริญญาตรี พบว่า สำหรับนักศึกษาไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระหว่างสถานะ ตำแหน่งของบุคคลที่ถูกเลือกเป็นตัวแทนที่ดี มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในระดับการยอมรับของนักศึกษาและอาจารย์ในเรื่องบุคคล ทศนคติเกี่ยวกับวิชาชีพในการเลือกตัวอย่างที่ดี และไม่มี ความแตกต่างกันในระดับการยอมรับพฤติกรรมสำคัญของตัวแทนที่ดี

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแทน จะเห็นได้ว่า ในการเรียนภาคปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาลนั้น ตัวแบบย่อมมีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานเป็นอย่างมาก เพราะตัวแทนและการเลือกตัวแทนที่เหมาะสม จะทำให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ ตั้งเกต แปลความหมายและแสดงพฤติกรรมตามอย่างตัวแทนที่เลือก

2.2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ นิสัยทางการเรียน ชั้นปีที่ศึกษา ประสพการณ์ การดูแลผู้ป่วย อาชีพผู้ปกครอง ฐานะทางเศรษฐกิจ ความคาดหวังของผู้ปกครอง

งานวิจัยในต่างประเทศ

แฟรงเคิล (Frankel. 1957 : 174) ได้ศึกษาเกี่ยวกับฐานะทางเศรษฐกิจ นิสัยทางการเรียน ที่มีผลต่อการเรียนของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูงและนิสัยทางการเรียนดี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำและนิสัยทางการเรียนไม่ดี และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจะมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อโรงเรียน มีรายงานการมาเรียนน้อย ทำผิดวินัยมาก มีส่วนเข้าร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตรน้อย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ เลวิน (Levin. 1965 : 10) ที่ว่าฐานะเศรษฐกิจและสังคมเป็นตัวแปรที่สำคัญในการศึกษา เพราะฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมเป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับเรื่อง ทัศนคติ แรงจูงใจ และค่านิยม ตัวแปรเหล่านี้มีความสัมพันธ์กับผลการเรียนในวิทยาลัยทั้งสิ้น

โพพแฮม และมัวร์ (Popham and Moore. 1960 : 552 - 554) ศึกษาพบว่า นิสัยทางการเรียน แรงจูงใจในการเรียน บุคลิกภาพ และการปรับตัวทางด้านกรเรียน มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยศึกษานิสิตระดับปริญญาตรี จำนวน 287 คน ให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสำรวจนิสัยในการเรียน บุคลิกภาพ และแรงจูงใจในการเรียน มีความสอดคล้องกับ มอร์ริส

(Morris. 1961 : 23) ศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีคะแนนนิสัยในการเรียน บุคลิกภาพ และแรงจูงใจในการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

แกลเวิร์ต (Galvert. 1968 : 130) ได้ศึกษาเกี่ยวกับนักเรียนที่ต้องออกจากการศึกษา กลางคัน ของโรงเรียน 6 แห่งในจังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า กว่าร้อยละ 60 ของนักเรียนทั้งชายและหญิงที่ออกจากโรงเรียนมีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำ เกือบร้อยละ 35 มีระดับฐานะปานกลาง และประมาณร้อยละ 5 มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวอยู่ในขั้นดี จะเห็นว่าเพราะฐานะทางเศรษฐกิจเป็นปัจจัยอย่างหนึ่งที่ทำให้บุตรต้องออกจากการศึกษา กลางคัน

รอทเบอร์ก และคนอื่นๆ (Rotberg. 1980 : 174 - 180) ได้ศึกษาความคาดหวังของบิดามารดาในความสามารถและการเลือกอาชีพกับนักศึกษา จำนวน 152 คน โดยนำตัวแปรอื่นๆมาทำนายความคาดหวังในความสามารถทางอาชีพมากขึ้น ได้แก่ ตัวแปรเพศ สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม อาชีพของบิดามารดา เชื้อชาติ และความสนใจในอาชีพ ผลการศึกษาพบว่า สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม อาชีพของบิดามารดา เชื้อชาติ และความสนใจในอาชีพ มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของบิดามารดาในความสามารถและการเลือกอาชีพของนักศึกษา แต่เพศไม่สามารถนำมาทำนายได้ ผลการศึกษาดังกล่าวได้แสดงถึงอิทธิพลของบิดามารดาที่มีต่อความคาดหวังของบุตร

แจนเซน (จิตติมา รักษาค. 2529 : 29 ; อ้างอิงมาจาก Janssen. 1983 : 441) ได้ศึกษาถึงความปรารถนาและความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการศึกษาและอาชีพของบุตร พบว่า อาชีพของบิดาและฐานะทางเศรษฐกิจ มีความสำคัญต่อความปรารถนาและความคาดหวัง ในด้านการศึกษาและอาชีพของบุตรชาย ในขณะที่อาชีพของมารดาและฐานะทางเศรษฐกิจ มีความสำคัญต่อความปรารถนาและความคาดหวัง ในด้านการศึกษาและอาชีพของบุตรสาว

คอยโว (Koivo. 1983 : 252 - 253) ศึกษาความสัมพันธ์ด้านการรับรู้ของนักเรียน ในเรื่องนิสัยทางการเรียน แรงจูงใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 120 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีนิสัยทางการเรียน และแรงจูงใจในการเรียนดีกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

ครอสแมน และนอร์ทอป (Crossman and Northrop. 1993 : 157 - 162) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายเกี่ยวกับวิชาชีพการพยาบาล พบว่า นักเรียน ร้อยละ 25 มีการเลือกวิชาชีพพยาบาลก่อนการตัดสินใจ โดยนักเรียนร้อยละ 13 มีมารดาเป็นพยาบาล นักเรียนร้อยละ 2 มีบิดาเป็นแพทย์ นักเรียนร้อยละ 6 มีอาชีพของมารดาเกี่ยวกับสุขภาพและนักเรียนร้อยละ 4 มีอาชีพของบิดาเกี่ยวกับสุขภาพ

งานวิจัยในประเทศ

คำหวาน วิสเพ็ญ (2521 : 46 - 48) ได้ทำการวิจัยพบว่านักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 ที่ได้รับการอบรม และมีประสบการณ์ด้านจิตเวชอย่างสมบูรณ์ มีทัศนคติและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานต่อผู้ป่วยจิตเวชดีกว่านักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 ซึ่งยังไม่เคยได้รับการศึกษาด้านนี้เลย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

วัฒนา พุ่มเล็ก (2523 : 85) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจทางการเรียนของนักศึกษาที่มีความสามารถในการเรียนสูง กับนักศึกษาที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ กลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2522 จำนวน 232 คน แบ่งเป็นกลุ่มที่มีความสามารถทางการเรียนสูง 116 คน และความสามารถทางการเรียนต่ำ 116 คน จากการใช้แบบสอบถามในเรื่อง สุขภาพ การเงิน อาชีพผู้ปกครอง ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา ความคาดหวังของผู้ปกครองในการเรียนของบุตร พบว่า นักศึกษาที่มีความสามารถในการเรียนสูงกับนักศึกษาที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ในเรื่องปัญหาสุขภาพ การเงิน อาชีพผู้ปกครอง และความคาดหวังของผู้ปกครอง ในการเรียนของบุตร

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2523 : 68 - 82) ได้ศึกษาสาเหตุการออกจากมหาวิทยาลัยกลางคัน กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และมหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2513 และ 2514 จำนวน 161 คน โดยวิธีการสัมภาษณ์ ผลการศึกษาพบว่า สาเหตุการออกจากมหาวิทยาลัยกลางคัน ได้แก่ การแบ่งเวลาเรียนไม่เหมาะสม ไม่ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน และการมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชาและคณะที่เรียน ส่วนประกอบอื่นๆที่เป็นสาเหตุของการออกจากมหาวิทยาลัยกลางคัน ได้แก่ การมีพื้นฐานความรู้และสติปัญญาไม่ดีพอ การมีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี

อัจฉรา วงศ์โสธร และคนอื่นๆ (2525 : 95 - 98) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการเรียนรู้ และความถนัดในการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เริ่มเรียน โดยศึกษาองค์ประกอบต่างๆ ได้แก่ ความถนัดทางการเรียน ทัศนคติ แรงจูงใจ และนิสัยในการเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่เริ่มเรียนภาษาอังกฤษจากโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จำนวน 97 คน พบว่า ทัศนคติ แรงจูงใจ นิสัยในการเรียน มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการเรียนภาษาอังกฤษ ตามความสามารถของแต่ละบุคคล

ชนติ สวัสดิ์ภักดิ์ (2527 : 64 - 68) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจภูมิหลังทางสังคม นิสัยทางการเรียน และความคาดหวังของผู้ปกครอง กับผลสัมฤทธิ์ทางการ

เรียนวิชาภาษาอังกฤษ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 326 คน พบว่า แรงจูงใจ นิัยทางการเรียน และความคาดหวังของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ประนอม แสงจันทร์ (2529 : 61 - 64) ทำการวิจัยเรื่องความพึงพอใจในการศึกษาวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล ในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาลระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 และ 4 จำนวน 571 คน โดยใช้แบบสอบถามพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจในการศึกษาวิชาชีพพยาบาลอยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความพึงพอใจในการศึกษาวิชาชีพพยาบาลโดยส่วนรวมทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นักศึกษาพยาบาลที่เรียนต่างระดับชั้นปีกัน มีความพึงพอใจในการศึกษาวิชาชีพพยาบาล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

กองงานวิทยาลัยพยาบาล (2530 : 14) ได้ศึกษาระยะยาวเพื่อประเมินหลักสูตรพยาบาล 4 ปี จากนักศึกษาปีที่ 1 ถึงปีที่ 4 ปีการศึกษา 2524 - 2527 โดยใช้แบบสอบถามพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาชีพพยาบาลอยู่ในระดับดี เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาในปลายปีการศึกษาแต่ละชั้นปี ตั้งแต่ปีที่ 1 ถึงปีที่ 4 กับความคิดเห็นของนักศึกษาเมื่อเริ่มเข้าศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาในทุกชั้นปีจะต่ำกว่าเมื่อเริ่มเข้าศึกษา

พรทิพย์ อุ่นโกมล (2532 : 58 - 62) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของ หัวหน้าฝ่ายสุขภาพ และป้องกันโรคของโรงพยาบาลชุมชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 211 คน ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่คือ อายุ เพศ อายุราชการ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว บุคลิกภาพ ทักษะคติ ปริมาณงานที่รับผิดชอบ และความพึงพอใจในด้านความสำเร็จของงาน

ภรต โทนแก้ว และศิริพร ภาณุเรืองรัมย์ (2534 : 43) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่สัมพันธ์กับเจตคติต่อวิชาชีพของนักศึกษาเจ้าพนักงานสาธารณสุข ผลการวิจัยพบว่า เจตคติต่อวิชาชีพของนักศึกษาส่วนใหญ่มีแนวโน้มไปในทางที่ดี โดยอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 71.5 ระดับดี ร้อยละ 11.8 และระดับที่ต้องการปรับปรุง ร้อยละ 16.7 ทางด้านศาสนา ฐานะทางเศรษฐกิจ ความคาดหวังของผู้ปกครอง และเหตุผลในการเลือกเรียนวิชาชีพมีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อวิชาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความพึงพอใจต่อการอำนวยความสะดวกและสวัสดิการ ความพึงพอใจต่อการดำเนินการอบรม การฝึกปฏิบัติที่วิทยาลัยก่อนขึ้นฝึกจริงที่โรงพยาบาล มีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อวิชาชีพของวิทยาลัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อรพิน แสงสว่าง (2536 : 45 - 48) ได้ศึกษาปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกองงานวิทยาลัย กระทรวงสาธารณสุข โดยศึกษานักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2535 จำนวน 384 คน โดยใช้แบบสอบถามพบว่า ปัจจัยด้านอาชีพของบิดามารดา รายได้ของบิดามารดา ระดับการศึกษาของบิดามารดา เหตุผลในการเลือกศึกษาวิชาชีพพยาบาล ความคาดหวังของผู้ปกครอง ความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลต่อการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยพยาบาล มีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ นิสัยทางการเรียน ชั้นปีที่ศึกษา ประสบการณ์การดูแลผู้ป่วย อาชีพผู้ปกครอง ฐานะทางเศรษฐกิจ ความคาดหวังของผู้ปกครอง จะเห็นได้ว่า ตัวแปรเหล่านี้มีส่วนเกี่ยวข้องกับความสำเร็จหรือความล้มเหลวทางการเรียน การปฏิบัติงานของนักศึกษาเป็นอย่างมาก เพราะจะมีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกทำกิจกรรม ความพากเพียรที่จะศึกษาหรือทำงานให้สำเร็จ ตลอดจนมีผลต่อคุณภาพของการเรียนของนักศึกษาด้วย อีกทั้งเมื่อนักศึกษาพยาบาลมีความพึงพอใจต่อวิชาชีพพยาบาลแล้ว ก็จะทำให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติด้วย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-4 ในสถาบันการศึกษา 4 แห่ง ในเขตภาคกลาง สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ปีการศึกษา 2541 จำนวน 2,064 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-4 ในสถาบันการศึกษา 4 แห่ง ในเขตภาคกลาง สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ปีการศึกษา 2541 จำนวน 688 คน ที่มีความเชื่อถือได้ 96% ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากร โดยใช้สถาบันการศึกษาและระดับชั้นปีเป็นชั้นในการแบ่ง โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยแบ่งสถาบันการศึกษาพยาบาลออกเป็น 4 สถาบัน คือ

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีกทม มีจำนวนนักศึกษา 452 คน

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนราธิวาส มีจำนวนนักศึกษา 578 คน

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสระบุรี มีจำนวนนักศึกษา 632 คน

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนพบุรี มีจำนวนนักศึกษา 402 คน

2. ในแต่ละสถาบันการศึกษา ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 4 ชั้นปี คือ ชั้นปี 1 - 4

3. ผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างจากนักศึกษาพยาบาลแต่ละชั้นปีในข้อ 2 โดยใช้ตารางประมาณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 96 ของยามานะ (Yamane, 1973 : 580 - 581) ได้กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 จำนวน 171 คน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 213 คน ชั้นปีที่ 3 จำนวน 191 คน ชั้นปีที่ 4 จำนวน 113 คน ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

สถาบันการศึกษาพยาบาล	ปีที่ 1		ปีที่ 2		ปีที่ 3		ปีที่ 4		รวม	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครชุม	90	30	172	57	94	31	96	32	452	150
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสระบุรี	120	40	170	57	196	65	92	31	578	193
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสระบุรี	184	61	174	58	186	62	88	29	632	210
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสระบุรี	120	40	122	41	98	33	62	21	402	135
รวม	514	171	638	213	574	191	338	113	2,064	688

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย แบ่งออกเป็น 7 ตอน ได้แก่

- ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ
- ตอนที่ 3 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน
- ตอนที่ 4 แบบสอบถามทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาล
- ตอนที่ 5 แบบสอบถามประสบการณ์การดูแลผู้ป่วย
- ตอนที่ 6 แบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครอง
- ตอนที่ 7 แบบสอบถามแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย

วิธีการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ชั้นปีที่ศึกษา ตัวแบบ ลักษณะอาชีพผู้ปกครอง ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว และสถาบันการศึกษา

ตัวอย่างแบบสอบถามด้านส่วนตัวของนักศึกษา

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามด้านส่วนตัวของท่าน เมื่อท่านอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน () และเติมข้อความลงในช่องว่างให้ครบถ้วน

1.1 ท่านศึกษาอยู่ในสถาบันการศึกษาพยาบาลใด

- () วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครุเทพ
- () วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนราธิวาส
- () วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสระบุรี
- () วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนพระพุทธรบาท

1.2 ท่านกำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่

- () ปี 1 () ปี 2 () ปี 3 () ปี 4

1.3 ลักษณะอาชีพของผู้ปกครองของท่าน (โปรดตอบเพียงข้อเดียว)

- () เกี่ยวกับการสาธารณสุข (ได้แก่ แพทย์ พยาบาล เทคนิคการแพทย์
นักกายภาพบำบัด นักการสาธารณสุข ทันตแพทย์)
- () ไม่เกี่ยวกับการสาธารณสุข (ได้แก่ วิศวกร ตำรวจ ทหาร ครู/อาจารย์
นักบัญชี)

1.4 บิตามารดาของท่านมีรายได้รวมกันต่อเดือนประมาณเดือนละเท่าไร

- () ต่ำกว่า 7,000 บาทต่อเดือน
- () ตั้งแต่ 7,000 - 12,000 บาทต่อเดือน
- () สูงกว่า 12,000 บาทต่อเดือน

1.5 ท่านเลือกผู้ใดเป็นต้นแบบในการปฏิบัติงานในวิชาชีพการพยาบาลมากที่สุด

- () อาจารย์พยาบาล
- () พยาบาลหัวหน้าตึก
- () พยาบาลประจำการ
- () นักศึกษาพยาบาลรุ่นพี่
- () เพื่อน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารงานวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

2.2 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับบุคลิกภาพ ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์
เฉพาะ โดยปรับปรุงมาจากแบบสอบถามบุคลิกภาพของ สมจิต อภิชนาพงศ์ (2523 : 73 - 75)
ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามบุคลิกภาพจำนวน 32 ข้อ

2.3 หาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำแบบสอบถามในข้อ
2.1 และ 2.2 ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน คือ ศาสตราจารย์ ดร. ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ยุวดี เที่ยงประสิทธิ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ เพื่อ
ตรวจสอบด้านเนื้อหา ข้อคำถาม และภาษาที่ใช้ ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำมา
ปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้

2.4 นำแบบสอบถามเกี่ยวกับบุคลิกภาพจำนวน 28 ข้อ ซึ่งได้ปรับปรุงแก้ไข
แล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 1 - 4
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสรีระัญญา ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน

จากนั้นจึงนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% ของกลุ่มสูง - กลุ่มต่ำ โดยนำคะแนนที่ตรวจได้มาเรียงลำดับจากคะแนนสูงสุดลงมาถึงคะแนนต่ำสุด นำนักศึกษาที่อยู่ในกลุ่มคะแนนสูง 25% และนักศึกษาที่อยู่ในกลุ่มคะแนนต่ำ 25% เพื่อมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม ด้วยการนำค่าเฉลี่ยรายข้อมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้ t-test โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป มาใช้เป็นแบบสอบถาม ได้แบบสอบถามบุคลิกภาพ จำนวน 21 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.01 – 5.73

2.5 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่คัดเลือกแล้วในข้อ 2.4 โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งได้แบบสอบถามบุคลิกภาพมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7544

ลักษณะแบบสอบถามบุคลิกภาพ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ที่มี 5 ระดับ

ตัวอย่างแบบสอบถามบุคลิกภาพ

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ ขอให้ผู้อ่านข้อความแล้วพิจารณาว่าเป็นจริงตรงตามพฤติกรรมของนักศึกษา แล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ต้องการ ดังนี้

- จริงที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับนักศึกษามากที่สุด
 จริงมาก หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับนักศึกษามาก
 จริงบ้าง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับนักศึกษานานกลาง
 จริงน้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับนักศึกษาน้อย
 จริงน้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับนักศึกษาน้อยมากแทบจะไม่ตรงเลย

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริงมาก	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	ข้าพเจ้าเป็นคนเปิดเผยตรงไปตรงมา
00	ข้าพเจ้าไม่ชอบพูดต่อหน้าคนมากๆ

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามบุคลิกภาพ

1. ข้อความที่มีลักษณะแสดงตัว ให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด	ให้	4	คะแนน
จริงมาก	ให้	3	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	2	คะแนน
จริงน้อย	ให้	1	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	0	คะแนน

2. ข้อความที่มีลักษณะเก็บตัว ให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด	ให้	0	คะแนน
จริงมาก	ให้	1	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	2	คะแนน
จริงน้อย	ให้	3	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	4	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายบุคลิกภาพของนักศึกษา (สมจิต อภิชนาพงศ์. 2523 : 21)

คะแนนตั้งแต่ 0 - 41 หมายถึง มีลักษณะบุคลิกภาพเก็บตัว

คะแนนตั้งแต่ 42 ขึ้นไป หมายถึง มีลักษณะบุคลิกภาพแสดงตัว

ตอนที่ 3 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารงานวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน

3.2 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับนิสัยทางการเรียน ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ โดยปรับปรุงมาจากแบบสอบถามนิสัยทางการเรียนของ ศรีระพร จันทโนทก (2538 : 85 - 88) ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามนิสัยทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ

3.3 หาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำแบบสอบถามในข้อ 3.1 และ 3.2 ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดิมจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบด้านเนื้อหา ข้อคำถาม และภาษาที่ใช้ ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้

3.4 นำแบบสอบถามเกี่ยวกับนิสัยทางการเรียน จำนวน 27 ข้อ ซึ่งได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 - 4 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสรีรัษฎา ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน จากนั้นจึงนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้

เทคนิค 25% ของกลุ่มสูง - กลุ่มต่ำ โดยนำคะแนนที่ตรวจได้มาเรียงลำดับจากคะแนนสูงสุดลงมาถึงคะแนนต่ำสุด นำนักศึกษาที่อยู่ในกลุ่มคะแนนสูง 25% และนักศึกษาที่อยู่ในกลุ่มคะแนนต่ำ 25% เพื่อมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม ด้วยการนำค่าเฉลี่ยรายข้อมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้ t-test โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป มาใช้เป็นแบบสอบถาม ได้แบบสอบถามนิตยทางการเรียนจำนวน 18 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.62 – 7.16

3.5 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่คัดเลือกแล้วในข้อ 3.4 โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบัก (Cronbach) ซึ่งได้แบบสอบถามนิตยทางการเรียน มีค่าความเชื่อมั่น .8666

ลักษณะแบบสอบถามนิตยทางการเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท์มี 5 ระดับ

ตัวอย่างแบบสอบถามนิตยทางการเรียน

คำชี้แจง ให้นักศึกษาอ่านข้อความเกี่ยวกับสิ่งที่นักศึกษาระทำเป็นประจำเกี่ยวกับการเรียน แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับการกระทำของท่านที่สุด

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักศึกษาเป็นประจำทุกครั้ง
จริง	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักศึกษาเกือบทุกครั้ง
จริงบ้าง	หมายถึง	บางครั้งตรงกับการกระทำของนักศึกษาบางครั้งไม่ตรงกับการกระทำของนักศึกษา
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักศึกษาน้อยครั้งมาก
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักศึกษาน้อยมาก

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	ข้าพเจ้าแบ่งเวลาในแต่ละวันสำหรับอ่านหนังสือ.....
00	ข้าพเจ้าทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเอง.....

เกณฑ์การให้คะแนนของแบบสอบถามนิสัยทางการเรียน

1. ข้อที่มีความหมายทางบวก ให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด	ให้ 5 คะแนน
จริง	ให้ 4 คะแนน
จริงบ้าง	ให้ 3 คะแนน
จริงน้อย	ให้ 2 คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน
2. ข้อความที่มีความหมายทางลบ ให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด	ให้ 1 คะแนน
จริง	ให้ 2 คะแนน
จริงบ้าง	ให้ 3 คะแนน
จริงน้อย	ให้ 4 คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้ 5 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายนิสัยทางการเรียนของนักศึกษา (Best. 1981 : 204 - 205)

คะแนนเฉลี่ย 3.75 - 5.00 หมายถึง นิสัยทางการเรียนอยู่ในระดับดี

คะแนนเฉลี่ย 2.26 - 3.74 หมายถึง นิสัยทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 2.25 หมายถึง นิสัยทางการเรียนอยู่ในระดับไม่ดี

ตอนที่ 4 แบบสอบถามทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาล มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

4.1 ศึกษาเอกสารงานวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาล

4.2 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาล ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ โดยปรับปรุงมาจากแบบสอบถามทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลของ วิเนตรา แน่นหนา (2539 : 96 - 100) ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลจำนวน 119 ข้อ

4.3 หาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำแบบสอบถามจากข้อ 4.1 และ 4.2 ไปให้ผู้ทรงวุฒิชุดเดิมจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบด้านเนื้อหา ข้อคำถาม และภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้

4.4 นำแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาล จำนวน 110 ข้อ ซึ่งได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตร

ชั้นปีที่ 1 - 4 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสรีรัษฎา ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน จากนั้นจึงนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อ โดยใช้เทคนิค 25% ของกลุ่มสูง - กลุ่มต่ำ โดยนำคะแนนที่ตรวจได้มาเรียงลำดับจากคะแนนสูงสุด ลงมาถึงคะแนนต่ำสุด นำนักศึกษาที่อยู่ในกลุ่มคะแนนสูง 25% และนักศึกษาที่อยู่ในกลุ่มคะแนนต่ำ 25% เพื่อมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามด้วยการนำค่าเฉลี่ยรายชื่อ มาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้ t - test โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป มาใช้เป็นแบบสอบถาม ได้แบบสอบถามทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลจำนวน 82 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.14 - 11.66

4.5 ทหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่คัดเลือกแล้วในข้อ 4.4 โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งได้แบบสอบถามทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาล มีค่าความเชื่อมั่น .9541

ลักษณะแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท มี 5 ระดับ

ตัวอย่างแบบสอบถามทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาล

ก. ด้านความคิด

คำชี้แจง ให้นักศึกษาอ่านข้อความทางด้านซ้ายมือ แล้วพิจารณาว่าข้อความแต่ละข้อนั้น ท่านมีความคิดเห็นตรงที่สุด แล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด
เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของท่านเป็นส่วนใหญ่
ไม่แน่ใจ	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของท่านบ้างไม่ตรงบ้าง
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของท่านน้อย
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของท่านน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
0	<u>ด้านค่านิยมทางสังคม</u> วิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพที่มี เกียรติในสังคม.....
0	<u>ด้านลักษณะวิชาชีพ</u> วิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพที่มี ความรับผิดชอบสูง.....
0	<u>ด้านการปฏิบัติงาน</u> การปฏิบัติงานพยาบาลเป็นการ เพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ <u>ด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน</u>
0	<u>ผู้ป่วย และญาติ</u> พยาบาลส่วนใหญ่ให้ความสำคัญ กันเองกับผู้ป่วยและญาติ.....

ข. ด้านความรู้สึกรู้สึก

คำชี้แจง ให้นักศึกษาอ่านข้อความทางด้านซ้ายมือ แล้วพิจารณาว่าข้อความแต่ละข้อนั้นตรงกับ
ความรู้สึกท่านมากที่สุด แล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับระดับความรู้สึกของท่าน

มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของท่านมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของท่านบ้างไม่ตรงบ้าง
น้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของท่านน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของท่านน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
0	<u>ด้านค่านิยมทางสังคม</u> ท่านรู้สึกภูมิใจที่งานพยาบาลเป็นงานรับ ใช้คนในสังคม.....
0	<u>ด้านลักษณะวิชาชีพ</u> ท่านรู้สึกภูมิใจที่วิชาชีพการพยาบาลเป็น วิชาชีพที่มีองค์ความรู้เฉพาะตัว.....
0	<u>ด้านการปฏิบัติงาน</u> ท่านรู้สึกภูมิใจที่ได้ปฏิบัติงานในวิชาชีพ การพยาบาล.....
0	<u>ด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้ป่วย และญาติ</u> ท่านรู้สึกพอใจที่วิชาชีพพยาบาล เน้นให้ พยาบาลมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงาน ในวิชาชีพอื่น.....

ค. ด้านพฤติกรรม

คำชี้แจง ให้นักศึกษาอ่านข้อความทางด้านซ้ายมือ แล้วพิจารณาว่าข้อความแต่ละข้อนั้นตรงกับ
การกระทำท่านมากที่สุด แล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับระดับการกระทำของท่าน

เป็นประจำ	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของท่านทุกครั้ง
บ่อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของท่านเกือบทุกครั้ง
บางครั้ง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของท่านบ้างไม่ตรงบ้าง
น้อยครั้ง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของท่านน้อยมาก
นานๆครั้ง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของท่านน้อยมากจนแทบไม่เกิดเลย

ข้อ	ข้อความ	เป็นประจำ	บ่อย	บางครั้ง	น้อยครั้ง	นานๆ ครั้ง
0	<u>ด้านค่านิยมทางสังคม</u> พยาบาลช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์และสังคม
0	<u>ด้านลักษณะวิชาชีพ</u> พยาบาลมีความเสียสละ.....
0	<u>ด้านการปฏิบัติงาน</u> พยาบาลต้องปฏิบัติงานในเวรภัยเด็ก ทำ ให้พักผ่อน ไม่เพียงพอ.....
0	<u>ด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้ป่วย และญาติ</u> ญาติผู้ป่วยส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือใน การพยาบาลผู้ป่วยเป็นอย่างดี.....

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาล

1. ข้อความทางบวก ให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง , มากที่สุด ,เป็นประจำ	ให้ 5 คะแนน
เห็นด้วย , มาก , บ่อย	ให้ 4 คะแนน
ไม่แน่ใจ , ปานกลาง , บางครั้ง	ให้ 3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย , น้อย , น้อยครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง , น้อยที่สุด , นานๆครั้ง	ให้ 1 คะแนน

2. ข้อความทางลบ ให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง , มากที่สุด ,เป็นประจำ	ให้ 1 คะแนน
เห็นด้วย , มาก , บ่อย	ให้ 2 คะแนน
ไม่แน่ใจ , ปานกลาง , บางครั้ง	ให้ 3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย , น้อย , น้อยครั้ง	ให้ 4 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง , น้อยที่สุด , นานๆครั้ง	ให้ 5 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาล (ประคอง กรรณสูตร. 2528)

- คะแนนเฉลี่ย 3.68 - 5.00 หมายถึง มีทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลดี
 คะแนนเฉลี่ย 2.34 - 3.67 หมายถึง มีทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลปานกลาง
 คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 2.33 หมายถึง มีทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลไม่ดี

ตอนที่ 5 แบบสอบถามประสพการณ์การดูแลผู้ป่วย มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

5.1 ศึกษาเอกสารงานวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะ ที่เกี่ยวข้องกับประสพการณ์การดูแลผู้ป่วย

5.2 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับประสพการณ์การดูแลผู้ป่วย ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามประสพการณ์การดูแลผู้ป่วยจำนวน 40 ข้อ

5.3 หาคความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำแบบสอบถามในข้อ 5.1 และ 5.2 ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดิมจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบด้านเนื้อหา ข้อคำถาม และภาษาที่ใช้ ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำมาแก้ไขปรับปรุงก่อนนำไปใช้

5.4 นำแบบสอบถามเกี่ยวกับประสพการณ์การดูแลผู้ป่วย จำนวน 38 ข้อ ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตร ์ ชั้นปีที่ 1-4 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนีศรีรัษฎา ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน จากนั้นจึงนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% ของกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ โดยนำคะแนนที่ตรวจได้มาเรียงลำดับจากคะแนนสูงสุดลงมาถึงคะแนนต่ำสุด นำนักศึกษาที่อยู่ในกลุ่มคะแนนสูง 25% และนักศึกษาที่อยู่ในกลุ่มคะแนนต่ำ 25% เพื่อมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม ด้วยการหาค่าเฉลี่ยรายข้อ มาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้ t - test โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป มาใช้เป็นแบบสอบถาม ได้แบบสอบถามประสพการณ์การดูแลผู้ป่วยจำนวน 28 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 4.31 – 11.74

5.5 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่คัดเลือกแล้วในข้อ 5.4 โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งได้แบบสอบถามประสพการณ์การดูแลผู้ป่วย มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9494

ลักษณะแบบสอบถามประสพการณ์การดูแลผู้ป่วย เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท์ มี 5 ระดับ

ตัวอย่างแบบสอบถามประสิทธิภาพการดูแลผู้ป่วย

คำชี้แจง ให้นักศึกษาอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วพิจารณาว่าตรงกับภาระของท่านมากที่สุด โดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับภาระของท่าน

เป็นประจำ	หมายถึง	ท่านปฏิบัติต่อผู้ป่วยทุกครั้ง
บ่อยครั้ง	หมายถึง	ท่านปฏิบัติต่อผู้ป่วยเกือบทุกครั้ง
บางครั้ง	หมายถึง	ท่านปฏิบัติต่อผู้ป่วยบ้าง ไม่ปฏิบัติบ้าง
น้อยครั้ง	หมายถึง	ท่านปฏิบัติต่อผู้ป่วยน้อยมาก
นานๆครั้ง	หมายถึง	ท่านปฏิบัติต่อผู้ป่วยน้อยมากจนแทบไม่เกิดเลย

ข้อ	ข้อความ	เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	น้อยครั้ง	นานๆครั้ง
0	<u>ด้านการส่งเสริมสุขภาพ</u> ท่านให้ความรู้เรื่องโรคต่างๆแก่ผู้ป่วยและญาติ.....
00	<u>ด้านการป้องกันโรค</u> ท่านชักจูงให้ผู้ป่วยและญาติเห็นความสำคัญของการได้รับภูมิคุ้มกันโรคติดต่อ.....

เกณฑ์การให้คะแนนของแบบสอบถามประสิทธิภาพการดูแลผู้ป่วย

เป็นประจำ	ให้ 5 คะแนน
บ่อยครั้ง	ให้ 4 คะแนน
บางครั้ง	ให้ 3 คะแนน
น้อยครั้ง	ให้ 2 คะแนน
นานๆครั้ง	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนประสิทธิภาพการดูแลผู้ป่วย (ประคอง วรรณสูตร. 2528)

คะแนนเฉลี่ย 3.68 - 5.00	หมายถึง	มีประสิทธิภาพการดูแลผู้ป่วยระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.34 - 3.67	หมายถึง	มีประสิทธิภาพการดูแลผู้ป่วยระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 2.33	หมายถึง	มีประสิทธิภาพการดูแลผู้ป่วยระดับน้อย

ตอนที่ 6 แบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครอง มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

6.1 ศึกษาเอกสารงานวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะ ที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวังของผู้ปกครอง

6.2 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับความคาดหวังของผู้ปกครอง ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ โดยปรับปรุงมาจากแบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองของชเนติ สวัสดิ์กฤษ (2527 : 84 - 86) ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองจำนวน 20 ข้อ

6.3 หาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำแบบสอบถามในข้อ 6.1 และ 6.2 ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดิมจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมทางด้านเนื้อหา ข้อคำถามและภาษาที่ใช้ ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำมาแก้ไขปรับปรุงก่อนนำไปใช้

6.4 นำแบบสอบถามเกี่ยวกับความคาดหวังของผู้ปกครอง จำนวน 16 ข้อ ซึ่งปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-4 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสรีรัษฎา ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% โดยนำคะแนนที่ตรวจแล้วมาเรียงลำดับจากสูงสุดมายังต่ำสุด แล้วแยกนักเรียน 25% ที่ได้คะแนนสูงและ 25% ที่ได้คะแนนต่ำ เพื่อมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามด้วยการคำนวณเฉลี่ยรายข้อมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้ t - test เลือกข้อที่มีค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไปมาใช้เป็นแบบสอบถาม ได้แบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครอง จำนวน 12 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.24 - 10.10

6.5 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่คัดเลือกแล้วในข้อ 6.4 โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งได้แบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครอง มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8178

ลักษณะของแบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครอง เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ ลีเคอร์ท มี 5 ระดับ

ตัวอย่างแบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความเกี่ยวกับความคาดหวังของผู้ปกครอง แล้วโปรดขีดเครื่องหมาย / ลงในช่องทางขวามือ ที่ตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษามากที่สุด

จริงที่สุด	หมายถึง ข้อความตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษามากที่สุด
จริง	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษาจริงพอควร

จริงบ้าง หมายถึง ข้อความบางครั้งตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษาบางครั้งก็ไม่ตรงกับความคิดเห็น

จริงน้อย หมายถึง ข้อความไม่ตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษามาก

จริงน้อยที่สุด หมายถึง ข้อความไม่ตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษามากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	บิดามารดาต้องการให้ทำงานรับราชการ.....
00	บิดามารดาไม่ต้องการให้เข้าพเจ้าเรียนในระดับที่สูงกว่านี้.....

เกณฑ์การให้คะแนนของแบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครอง

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวกให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด ให้ 5 คะแนน

จริง ให้ 4 คะแนน

จริงบ้าง ให้ 3 คะแนน

จริงน้อย ให้ 2 คะแนน

จริงน้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด ให้ 1 คะแนน

จริง ให้ 2 คะแนน

จริงบ้าง ให้ 3 คะแนน

จริงน้อย ให้ 4 คะแนน

จริงน้อยที่สุด ให้ 5 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายความคาดหวังของผู้ปกครอง (Best. 1981 : 204 - 205)

คะแนนเฉลี่ย 3.75 - 5.00 หมายถึง ความคาดหวังของผู้ปกครองอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.26 - 3.74 หมายถึง ความคาดหวังของผู้ปกครองอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 2.25 หมายถึง ความคาดหวังของผู้ปกครองอยู่ในระดับน้อย

ตอนที่ 7 แบบสอบถามแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

7.1 ศึกษาเอกสารงานวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะ ที่เกี่ยวข้องกับความแข็งแรงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย

7.2 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ โดยปรับปรุงมาจากแบบสอบถามแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของ สุภาภรณ์ ใจสิทธิกุล (2538 : 94 - 97) และสมพร พรหมจรรย์ (2540 : 91 - 94) ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย จำนวน 33 ข้อ

7.3 หาคความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำแบบสอบถามในข้อ 7.1 และ 7.2 ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดิมจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบด้านเนื้อหา ข้อคำถาม และภาษาที่ใช้ ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้

7.4 นำแบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย จำนวน 29 ข้อ ซึ่งได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 - 4 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสรีรัษฎา ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน จากนั้นจึงนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% ของกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ โดยนำคะแนนที่ตรวจได้มาเรียงลำดับจากคะแนนสูงสุดลงมาถึงคะแนนต่ำสุด นำนักศึกษาที่อยู่ในกลุ่มคะแนนสูง 25% และนักศึกษาที่อยู่ในกลุ่มคะแนนต่ำ 25% เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม ด้วยการนำค่าเฉลี่ยรายข้อมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้ t -test โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป มาใช้เป็นแบบสอบถาม ได้แบบสอบถามแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย จำนวน 25 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 3.1 - 9.46

7.5 หาคความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่คัดเลือกแล้วในข้อ 7.4 โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งได้แบบสอบถามแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9259

ลักษณะแบบสอบถามแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย เป็นแบบ
สอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท์มี 5 ระดับ

ตัวอย่างแบบสอบถามแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย

คำชี้แจง ให้นักศึกษาอ่านข้อความแล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องทางขวามือ ที่ตรงกับ
ลักษณะของท่านมากที่สุด

จริงที่สุด	หมายถึง ข้อความตรงกับลักษณะของนักศึกษาจริงมากที่สุด
จริง	หมายถึง ข้อความตรงกับลักษณะของนักศึกษาจริงพอสมควร
จริงบ้าง	หมายถึง บางครั้งข้อความตรงกับลักษณะของนักศึกษา บางครั้งก็ไม่ตรงกับลักษณะของนักศึกษา
จริงน้อย	หมายถึง ข้อความตรงกับลักษณะของนักศึกษาน้อยครั้งมาก
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง ข้อความ ไม่ตรงกับลักษณะของนักศึกษามากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่ สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อย ที่สุด
0	<u>การวางแผนในการฝึกปฏิบัติงาน</u> ข้าพเจ้าคิดอยู่เสมอว่าก่อนขึ้นปฏิบัติงาน จะต้องเตรียมตัวให้พร้อมเสมอ.....
0	<u>การพึ่งตนเองในการฝึกปฏิบัติงาน</u> เมื่อมีข้อสงสัยในการฝึกปฏิบัติงาน ข้าพเจ้าซักถามอาจารย์ด้วยตนเอง.....
0	<u>ความกระตือรือร้นในการฝึกปฏิบัติงาน</u> เมื่ออาจารย์มอบหมายงานให้ทำข้าพเจ้า รีบทำงานนั้นทันที.....
0	<u>ความทะเยอทะยานในการฝึกปฏิบัติงาน</u> ในการฝึกปฏิบัติงานข้าพเจ้ามักจะ เปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานเสมอเพื่อ จะได้พัฒนาตนเองให้ดีขึ้น.....

เกณฑ์การให้คะแนนของแบบสอบถามแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวกให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด	ให้	5	คะแนน
จริง	ให้	4	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	2	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด	ให้	1	คะแนน
จริง	ให้	2	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	4	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	5	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย (Best . 1981 : 204 - 205)

คะแนนเฉลี่ย 3.75 - 5.00 หมายถึง มีแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี

คะแนนเฉลี่ย 2.26 - 3.74 หมายถึง มีแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 2.25 หมายถึง มีแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานอยู่ในระดับไม่ดี

วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย ไปยังผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสรีระฐญา เพื่อขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือกับนักศึกษาพยาบาล จำนวน 100 คน

2. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย ไปยังผู้อำนวยการวิทยาลัยในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนกทั้ง 4 แห่ง เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการของวิทยาลัยพยาบาล ซึ่งใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ตามวัน เวลา นัดหมายล่วงหน้าที่แจ้งให้ทราบ คือ วันที่ 10 พฤศจิกายน 2541 ถึง 31 ธันวาคม 2541 และขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากนักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ 4 ปี ชั้นปีที่ 1 - 4 ปีการศึกษา 2541 ทั้ง 4 แห่ง

4. ผู้วิจัยคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่นักศึกษาตอบข้อมูลครบทุกข้อคำถามอย่างสมบูรณ์ มาตรวจให้คะแนน จำนวน 640 ฉบับ จาก 688 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93.02 แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

วิธีจัดกระทำข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยคำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ความแปรปรวนแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย ของนักศึกษาพยาบาล จำแนกตามตัวแปรจัดประเภทโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว (One way analysis of variance)
3. เปรียบเทียบแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของตัวแปรที่จำแนกเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ t - test
4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
5. ค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ Stepwise

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ
 - 2.1 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม โดยใช้เทคนิค 25% ของกลุ่มสูง - กลุ่มต่ำ โดยใช้สูตร t - test (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2531 : 139 - 140)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม
\bar{X}_H	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
\bar{X}_L	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
S^2_H	แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มสูง
S^2_L	แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
n_H	แทน	จำนวนนักศึกษาของกลุ่มสูง
n_L	แทน	จำนวนนักศึกษาของกลุ่มต่ำ

2.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา
(α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ α	แทน	สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
n	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถามทั้งหมด
$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามแต่ละข้อ
S^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งหมด

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์สมมติฐาน

3.1 หาความสัมพันธ์ของตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับ แรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย โดยใช้สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

3.2 หาตัวแปรที่ส่งผลซึ่งมีความสำคัญเป็นอันดับก่อนหลัง โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ Stepwise โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for WINDOWS

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาค้นคว้า

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์และการแปลผล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เพื่อให้ให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้แทนความหมาย ดังนี้

- X แทน ค่าเฉลี่ย
- S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- N แทน จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง
- F แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F – distribution
- df แทน Degree of Freedom
- SS แทน Sum of Squares
- MS แทน Mean Squares
- R แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
- R^2 แทน กำลังสองของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
- SE แทน ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์
- SE b แทน ความคลาดเคลื่อนของการประมาณค่าพารามิเตอร์
- b แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ซึ่งพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
- B แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ซึ่งพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
- \hat{Y} แทน ค่าพยากรณ์แรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล โดยใช้คะแนนดิบ
- Z แทน ค่าพยากรณ์แรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล โดยใช้คะแนนมาตรฐาน
- a แทน ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
- y แทน แรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย
- X_1 แทน บุคลิกภาพ
- X_2 แทน นิสัยทางการเรียน
- X_3 แทน ทักษะคิดต่อวิชาชีพพยาบาล

X_4 แทน ประสิทธิภาพการดูแลผู้ป่วย

X_5 แทน ความคาดหวังของผู้ปกครอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยคำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ความแปรปรวนแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย ของนักศึกษาพยาบาล จำแนกตามตัวแปรจัดประเภทโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว (One way analysis of variance)
3. เปรียบเทียบแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของตัวแปรที่จำแนกเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ t - test
4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
5. ค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ Stepwise

การเสนอผลการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเสนอผลการศึกษาค้นคว้าตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์จำนวนและร้อยละของนักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถาบันการศึกษา ชั้นปีที่ศึกษา ลักษณะอาชีพผู้ปกครอง ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว และตัวแบบ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร บุคลิกภาพ นิสัยทางการเรียน ทักษะคิดต่อวิชาชีพพยาบาล ประสิทธิภาพการดูแลผู้ป่วย ความคาดหวังของผู้ปกครอง และแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยจำแนกตามสถาบันการศึกษา ชั้นปีที่ศึกษา ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว ตัวแบบ และการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย จำแนกตามลักษณะอาชีพผู้ปกครอง

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปร บุคลิกภาพ นิสัยทางการเรียน ทักษะคิดต่อวิชาชีพพยาบาล ประสิทธิภาพการดูแลผู้ป่วย ความคาดหวังของผู้ปกครอง กับแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ค้นหาตัวแปรที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล ซึ่งมีทั้งหมด 5 ตัวแปร ได้แก่ บุคลิกภาพ นิัยทางการเรียนทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาล ประสบการณ์การดูแลผู้ป่วย ความคาดหวังของผู้ปกครอง โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นต้น

ผลการศึกษาค้นคว้า

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์จำนวนและร้อยละของนักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถาบันการศึกษา ชั้นปีที่ศึกษา ลักษณะอาชีพผู้ปกครอง ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว และตัวแบบ ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถาบันการศึกษา ชั้นปีที่ศึกษา ลักษณะอาชีพผู้ปกครอง ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว และตัวแบบ

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
1. สถาบันการศึกษา		
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครุงเทพ	143	22.3
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนราชนบุรี	183	28.6
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสระบุรี	195	30.5
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนพระพุทธรบาท	119	18.6
รวม	640	100.0
2. ชั้นปีที่ศึกษา		
ปีที่ 1	157	24.5
ปีที่ 2	196	30.6
ปีที่ 3	182	28.4
ปีที่ 4	105	16.5
รวม	640	100.0

ตาราง 2 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
3. ลักษณะอาชีพผู้ปกครอง		
อาชีพที่เกี่ยวข้องกับการสาธารณสุข	87	13.6
อาชีพที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสาธารณสุข	553	86.4
รวม	640	100.0
4. สถานะเศรษฐกิจของครอบครัว		
ฐานะเศรษฐกิจครอบครัวสูง	274	42.8
ฐานะเศรษฐกิจครอบครัวปานกลาง	218	34.1
ฐานะเศรษฐกิจครอบครัวต่ำ	148	23.1
รวม	640	100.0
5. ทั่วไป		
อาจารย์พยาบาล	418	65.3
พยาบาลหัวหน้าตึก	71	11.1
พยาบาลประจำการ	104	16.2
นักศึกษาพยาบาลรุ่นพี่	42	6.6
เพื่อน	5	0.8
รวม	640	100.0

จากตาราง 2 พบว่า นักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ในเขตภาคกลาง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้ มีจำนวนทั้งสิ้น 640 คน เป็นนักศึกษาพยาบาลในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสระบุรีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.5 รองลงมาได้แก่ นักศึกษาพยาบาลในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีราชบุรี คิดเป็นร้อยละ 28.6 และนักศึกษาพยาบาลในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีพระพุทธบาทมีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 18.6

เมื่อจำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา พบว่า นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.6 รองลงมาได้แก่ นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 28.4 และนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 16.4

เมื่อจำแนกตามลักษณะอาชีพผู้ปกครอง พบว่า นักศึกษาที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสาธารณสุข มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 86.4 รองลงมาได้แก่ นักศึกษาที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการสาธารณสุข คิดเป็นร้อยละ 13.6

เมื่อจำแนกตามฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว พบว่า ครอบครัวของนักศึกษาที่มีรายได้ระดับสูงมีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.8 รองลงมาได้แก่ ครอบครัวของนักศึกษาที่มีรายได้ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 34.1 และครอบครัวของนักศึกษาที่มีรายได้ระดับต่ำมีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 23.1

เมื่อจำแนกตามตัวแบบทางการพยาบาล พบว่า นักศึกษาที่เลือกอาจารย์พยาบาลเป็นตัวแบบมีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 65.3 รองลงมาได้แก่ นักศึกษาที่เลือกพยาบาลประจำการเป็นตัวแบบ คิดเป็นร้อยละ 16.3 และนักศึกษาที่เลือกเพื่อนเป็นตัวแบบมีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.8

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร บุคลิกภาพ นิสัยทางการเรียน ทักษะติดต่อวิชาชีพพยาบาล ประสิทธิภาพการดูแลผู้ป่วย ความคาดหวังของผู้ปกครอง และแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร บุคลิกภาพ นิสัยทางการเรียน ทักษะติดต่อวิชาชีพพยาบาล ประสิทธิภาพการดูแลผู้ป่วย ความคาดหวังของผู้ปกครอง และแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย

ตัวแปร	X	S.D.	การแปลความหมาย
บุคลิกภาพ	70.71	6.32	แสดงตัว
นิสัยทางการเรียน	68.06	7.83	ดี
ทักษะติดต่อวิชาชีพพยาบาล	303.36	27.67	ดี
ประสิทธิภาพการดูแลผู้ป่วย	102.84	12.35	ปานกลาง
ความคาดหวังของผู้ปกครอง	36.71	5.14	ปานกลาง
แรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย	90.26	8.42	ปานกลาง

จากตาราง 3 พบว่า นักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ในเขตภาคกลาง มีค่าเฉลี่ยของบุคลิกภาพ 70.71 แสดงว่ามีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว นิสัยทางการเรียน มีค่าเฉลี่ย 68.06 แสดงว่ามีนิสัยทางการเรียนในระดับดี ทักษะติดต่อวิชาชีพพยาบาล มีค่าเฉลี่ย 303.36 แสดงว่ามีทักษะติดต่อวิชาชีพพยาบาลในระดับดี ประสิทธิภาพการดูแลผู้ป่วย มีค่าเฉลี่ย 102.84 แสดงว่ามีประสิทธิภาพการดูแลผู้ป่วยในระดับปานกลาง ความคาดหวังของผู้ปกครอง มีค่าเฉลี่ย 36.71 แสดงว่ามีความคาดหวังของผู้ปกครองในระดับปานกลาง แรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย มีค่าเฉลี่ย 90.26 แสดงว่ามีแรงจูงใจในระดับปานกลาง

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยจำแนกตามสถาบันการศึกษา ชั้นปีที่ศึกษา ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว ตัวแบบ และการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย จำแนกตามลักษณะอาชีพผู้ปกครอง ดังแสดงในตาราง 4 - 8

ตาราง 4 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยจำแนกตามสถาบันการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	3	317.02	10567.40	1.495
ภายในกลุ่ม	636	44955.92	70.69	
รวม	639	45272.94		

จากตาราง 4 พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีสถาบันการศึกษาต่างกัน มีแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 5 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยจำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	3	335.06	111.69	1.581
ภายในกลุ่ม	636	44937.89	70.66	
รวม	639	45272.94		

จากตาราง 5 พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีชั้นปีที่ศึกษาต่างกัน มีแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 6 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยจำแนกตามฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	102.91	51.46	0.726
ภายในกลุ่ม	637	45170.03	70.91	
รวม	639	45272.94		

จากตาราง 6 พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีฐานะเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน มีแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 7 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยจำแนกตามตัวแบบ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	4	620.49	155.12	2.206
ภายในกลุ่ม	635	44652.46	70.32	
รวม	639	45272.94		

จากตาราง 7 พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีตัวแบบต่างกัน มีแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 8 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย จำนวน
ตามลักษณะอาชีพผู้ปกครอง

ลักษณะอาชีพผู้ปกครอง	N	X	S.D.	t
อาชีพที่เกี่ยวกับการสาธารณสุข	87	93.36	9.33	
อาชีพที่ไม่เกี่ยวกับการสาธารณสุข	553	89.77	8.17	3.729**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 8 พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่ผู้ปกครองมีลักษณะอาชีพแตกต่างกัน มีแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และพบว่า นักศึกษาพยาบาลที่ผู้ปกครองมีลักษณะอาชีพที่เกี่ยวกับการสาธารณสุข มีแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยสูงกว่านักศึกษาที่ผู้ปกครองมีลักษณะอาชีพที่ไม่เกี่ยวกับการสาธารณสุข อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปร บุคลิกภาพ นิสัยทางการเรียน ทักษะคิดต่อวิชาชีพพยาบาล ประสบการณ์การดูแลผู้ป่วย ความคาดหวังของผู้ปกครอง กับแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย ดังแสดงในตาราง 9

ตาราง 9 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปร บุคลิกภาพ นิสัยทางการเรียน ทักษะคิดต่อวิชาชีพพยาบาล ประสบการณ์การดูแลผู้ป่วย ความคาดหวังของผู้ปกครอง กับแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย

ตัวแปร	แรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย (r)
บุคลิกภาพ	.2059**
นิสัยทางการเรียน	.2397**
ทักษะคิดต่อวิชาชีพพยาบาล	.4522**
ประสบการณ์การดูแลผู้ป่วย	.5581**
ความคาดหวังของผู้ปกครอง	.1269*

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 9 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร บุคลิกภาพ นิสัยทางการเรียน ทักษะคิดต่อวิชาชีพพยาบาล ประสบการณ์การดูแลผู้ป่วย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนความคาดหวังของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ค้นหาตัวแปรที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล ซึ่งมีทั้งหมด 5 ตัวแปร ได้แก่ บุคลิกภาพ นิสัยทางการเรียนทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาล ประสบการณ์การดูแลผู้ป่วย ความคาดหวังของผู้ปกครอง โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ดังแสดงในตาราง 10 - 11

ตาราง 10 แสดงการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เมื่อใช้แรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาลเป็นเกณฑ์ โดยใช้การวิเคราะห์แบบ Stepwise

แหล่งความแปรปรวน	N	df	SS	MS	F
Regression	9	2	16230.74	8115.37	178**
Residual	640	637	29042.20	45.59	
รวม		639	45272.94		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 10 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ พบว่า แรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับประสบการณ์การดูแลผู้ป่วยและทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 11 แสดงตัวแปรที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล โดยใช้วิธีการวิเคราะห์แบบ Stepwise

ตัวพยากรณ์	b	S.E.b	B	R	R ²	F
(X ₄)ประสิทธิภาพการดูแลผู้ป่วย	.302	.024	.444	.558	.312	12.369**
(X ₃)ทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาล	.075	.011	.245	.599	.359	6.836**
R	=	.5988				
R ²	=	.3585				
S.E.est	=	3.0963				
a	=	36.5386				

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 11 พบว่า ตัวพยากรณ์ที่ดีในการพยากรณ์แรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เรียงลำดับจากมีความสำคัญมากที่สุด ไปยังน้อยที่สุด ได้แก่ ประสิทธิภาพการดูแลผู้ป่วย (X₄) และทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาล (X₃) ตามลำดับ และสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย ได้ร้อยละ 35.85

ในการสร้างสมการพยากรณ์แรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล โดยนำค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ มาเขียนสมการได้ดังนี้

สมการพยากรณ์แรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก โดยใช้คะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 36.539 + .302 X_4 + .075 X_3$$

สมการพยากรณ์แรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก โดยใช้คะแนนมาตรฐาน

$$Z = .444 X_4 + .245 X_3$$

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย จำแนกตามตัวแปรชั้นปีที่ศึกษา ตัวแบบ ลักษณะอาชีพผู้ปกครอง ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว และสถาบันการศึกษา
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรด้านบุคลิกภาพ นิสัยทางการเรียน ทักษะติดต่อวิชาชีพพยาบาล ประสบการณ์การดูแลผู้ป่วย และความคาดหวังของผู้ปกครอง กับแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล ในเขตภาคกลาง สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข
3. เพื่อศึกษาตัวแปรด้านบุคลิกภาพ นิสัยทางการเรียน ทักษะติดต่อวิชาชีพพยาบาล ประสบการณ์การดูแลผู้ป่วย และความคาดหวังของผู้ปกครอง ที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล ในเขตภาคกลาง สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์แรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย ของนักศึกษาพยาบาล ในเขตภาคกลาง สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักศึกษาพยาบาลที่มีชั้นปีที่ศึกษา ตัวแบบ ลักษณะอาชีพผู้ปกครอง ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว และสถาบันการศึกษต่างกัน จะมีแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยแตกต่างกัน
2. ตัวแปรด้านบุคลิกภาพ นิสัยทางการเรียน ทักษะติดต่อวิชาชีพพยาบาล ประสบการณ์การดูแลผู้ป่วย และความคาดหวังของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล ในเขตภาคกลาง สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข
3. มีตัวแปรอย่างน้อย 1 ตัว ที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล ในเขตภาคกลาง สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 1 - 4 ในสถาบันการศึกษา 4 แห่ง ในเขตภาคกลาง สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ปีการศึกษา 2541 จำนวน 2,064 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 1 - 4 ในสถาบันการศึกษา 4 แห่ง ในเขตภาคกลาง สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ปีการศึกษา 2541 จำนวน 688 คน ที่มีความเชื่อถือได้ 96% ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากร โดยใช้สถาบันการศึกษาและระดับชั้นปีเป็นชั้นในการแบ่ง

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งประกอบด้วย

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ สถาบันการศึกษา ชั้นปีที่ศึกษาลักษณะอาชีพผู้ปกครอง รายได้ของบิดามารดา ตัวแบบ ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่ถามเกี่ยวกับข้อเท็จจริงของกลุ่มตัวอย่าง

2. แบบสอบถามเกี่ยวกับบุคลิกภาพ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ จำนวน 21 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7544

3. แบบสอบถามเกี่ยวกับนิสัยทางการเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ จำนวน 18 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8666

4. แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาล เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ จำนวน 82 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9541

5. แบบสอบถามเกี่ยวกับประสบการณ์การดูแลผู้ป่วย เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ จำนวน 28 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9494

6. แบบสอบถามเกี่ยวกับความคาดหวังของผู้ปกครอง เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ จำนวน 12 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8178

7. แบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ จำนวน 25 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9259

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยคำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ความแปรปรวนแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย ของนักศึกษาพยาบาล จำแนกตามตัวแปรจัดประเภทโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว (One way analysis of variance)
3. เปรียบเทียบแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของตัวแปรที่จำแนกเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ t - test
4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
5. ค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ Stepwise

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังต่อไปนี้

1. การเปรียบเทียบแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย จำแนกตามสถาบันการศึกษา ชั้นปีที่ศึกษา ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว ตัวแบบ และลักษณะอาชีพผู้ปกครอง ดังรายละเอียดต่อไปนี้
 - 1.1 นักศึกษาพยาบาลที่มีสถานับการศึกษา ชั้นปีที่ศึกษา ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว และตัวแบบแตกต่างกัน จะมีแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยไม่แตกต่างกัน
 - 1.2 นักศึกษาพยาบาลที่ผู้ปกครองมีลักษณะอาชีพที่เกี่ยวข้อง และไม่เกี่ยวข้องกับการสาธารณสุข มีแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. การหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านบุคลิกภาพ นิสัยทางการเรียน ทักษะคิดต่อวิชาชีพพยาบาล ประสบการณ์การดูแลผู้ป่วย และความคาดหวังของผู้ปกครอง กับแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ตัวแปร บุคลิกภาพ นิสัยทางการเรียน ทักษะคิดต่อวิชาชีพพยาบาล ประสบการณ์การดูแลผู้ป่วย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 ตัวแปร ความคาดหวังของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของตัวแปรที่ศึกษา พบว่า มี 2 ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาลได้ โดยเรียงลำดับจากตัวพยากรณ์ที่ส่งผลมากที่สุดไปยังน้อยที่สุด ได้แก่ ประสบการณ์การดูแลผู้ป่วย และทักษะคิดต่อวิชาชีพพยาบาล ตามลำดับ และสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย ได้ร้อยละ 35.85 ส่วนตัวแปรที่เหลือที่ไม่ส่งผลในการพยากรณ์แรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย ได้แก่ บุคลิกภาพ นิสัยทางการเรียน ความคาดหวังของผู้ปกครอง

4. สมการที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย ของนักศึกษาพยาบาล ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนำค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์มาเขียนสมการได้ดังนี้

สมการพยากรณ์แรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก โดยใช้คะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 36.539 + .302 X_1 + .075 X_2$$

สมการพยากรณ์แรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก โดยใช้คะแนนมาตรฐาน

$$Z = .444 X_1 + .245 X_2$$

การอภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่สรุปข้างต้น พบว่า

1. เมื่อศึกษาเปรียบเทียบแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย จำแนกตามสถาบัน การศึกษา ชั้นปีที่ศึกษา ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว ตัวแบบ และลักษณะอาชีพผู้ปกครอง พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีสถาบันการศึกษา ชั้นปีที่ศึกษา ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว และตัวแบบแตกต่างกัน จะมีแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยไม่แตกต่างกัน ส่วนนัก ศึกษาพยาบาลที่ผู้ปกครองมีลักษณะอาชีพแตกต่างกัน จะมีแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอ ผู้ป่วยแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถอภิปรายได้ดังนี้

1.1 สถาบันการศึกษา พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีสถาบันการศึกษาแตกต่างกัน จะมี แรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยไม่แตกต่างกัน อาจจะเป็นไปได้ว่า นักศึกษาพยาบาลมี สภาพแวดล้อม ในด้านหลักสูตรการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่คล้ายคลึงกัน เพราะนักศึกษาจะต้องเรียนและฝึกปฏิบัติงานตามหลักสูตรที่กำหนดเหมือนกันทุกสถาบัน และ ชื่อเสียงของสถาบันที่ไม่แตกต่างกันมากนัก อีกทั้งนักศึกษายังไม่สำเร็จการศึกษา ส่วนใหญ่ก็จะ มีเป้าหมายเหมือนกันทุกคนว่าต้องการเรียนจนจบโดยไม่คำนึงว่าจะจบจากสถาบันใด จึงอาจทำ ให้นักศึกษาพยาบาลมีแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยไม่แตกต่างกัน

1.2 ชั้นปีที่ศึกษา พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่ชั้นปีที่ศึกษาแตกต่างกัน จะมีแรงจูงใจ ในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยไม่แตกต่างกัน อาจจะเป็นไปได้ว่า นักศึกษาพยาบาลมีหลักสูตร การเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ซึ่งในภาคปฏิบัตินี้นักศึกษาพยาบาลแต่ละชั้นปี จะต้อง หมุนเวียนการฝึกงานไปตามแผนกต่างๆที่ไม่ซ้ำกัน และจะต้องมีการฝึกนอกสถานที่ด้วย ทำให้ไม่ เกิดความจำเจและเบื่อหน่าย มีความกระตือรือร้นในการเรียนตลอดเวลา และอีกอย่างนักศึกษายัง ไม่สำเร็จการศึกษา การเรียนในภาคปฏิบัติหรือภาคทฤษฎีก็ต้องทำด้วยความตั้งใจ เพื่อเป้าหมาย ที่ต้องการจบเหมือนกันหมดทุกชั้นปี จึงอาจทำให้นักศึกษาพยาบาลมีแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติ งานบนหอผู้ป่วยไม่แตกต่างกัน

1.3 ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีฐานะเศรษฐกิจของ ครอบครัวแตกต่างกัน จะมีแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยไม่แตกต่างกัน อาจจะเป็น ไปได้ว่า นักศึกษาพยาบาลเมื่อสอบเข้ามาเรียนพยาบาลแล้ว ส่วนมากจะเป็นนักเรียนโควตาซึ่งมี ทุนสนับสนุนตลอดเวลาในการเรียนจนสำเร็จการศึกษาของแต่ละสถาบันการศึกษา การแต่งกาย การดำเนินชีวิตประจำวัน การอยู่หอพัก จะเท่าเทียมกันหมดไม่ต้องไปเรียนพิเศษนอกเหนือจาก เวลาเรียนตามปกติ และในการฝึกปฏิบัติงานก็ไม่ต้องเสียค่า ใช้จ่ายเพิ่มเติม ซึ่งจากที่กล่าวมานั้น ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัวของนักศึกษาแม้ว่าจะต่างกัน ก็อาจจะไม่มีผลต่อแรงจูงใจในการเรียน

ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ โอโรส วงษ์สิทธิ์ (2528 : 74 – 76) ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานทะเบียนราษฎรในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า อุปสรรคในการทำงาน และบรรยากาศในการทำงาน มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการทำงาน ในขณะที่ปัจจัยด้านองค์กร ได้แก่ ขนาดองค์กร และการจัดการในหน่วยงาน และปัจจัยด้านลักษณะของผู้ปฏิบัติงาน ได้แก่ อายุ การศึกษา สถานภาพสมรส จำนวนบุตร ฐานะเศรษฐกิจ ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการทำงาน

1.4 ตัวแบบ พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีตัวแบบแตกต่างกัน จะมีแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่า แรงจูงใจหลายอย่างเกิดจากการติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น โดยเฉพาะการเรียนรู้อย่างไม่เป็นทางการที่ได้รับจากครอบครัวและสังคม ซึ่งในการเรียนภาคปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาล อาจต้องเลือกตัวแบบที่คิดว่าเหมาะสมในการเลียนแบบ ตัวแบบที่ดีจะช่วยให้นักศึกษามีแรงจูงใจที่จะเรียนรู้ บางครั้งนักศึกษาอาจเลือกตัวแบบเป็นอาจารย์พยาบาล อาจารย์ประจำการ หัวหน้าตึก หรือเพื่อนก็ได้ แล้วแต่ว่าขณะนั้นนักศึกษาฝึกปฏิบัติงานอยู่แผนกใด จึงอาจทำให้นักศึกษาพยาบาลมีแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัลแคนดารี (Al - kandari . 1992 : 5189) ได้ศึกษาลักษณะของแบบอย่างที่ดีในวิชาชีพพยาบาลตามการรับรู้ของอาจารย์พยาบาล และนักศึกษาพยาบาลระดับปริญญาตรี พบว่า สำหรับนักศึกษาไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระหว่างสถานะ ตำแหน่งของบุคคลที่ถูกเลือกเป็นตัวแบบที่ดี มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในระดับการยอมรับของนักศึกษาและอาจารย์ในเรื่องบุคคล ที่สนใจเกี่ยวกับวิชาชีพในการเลือกตัวอย่างที่ดี และ ไม่มีความแตกต่างกันในระดับการยอมรับพฤติกรรมสำคัญของตัวแบบที่ดี

1.5 ลักษณะอาชีพผู้ปกครอง พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่ผู้ปกครองมีลักษณะอาชีพแตกต่างกันจะมีแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า อาชีพก็เป็นสิ่งที่มีความสำคัญและมีส่วนเกี่ยวข้องต่อแรงจูงใจในการเลือกที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยเฉพาะประสบการณ์จากอาชีพที่มีส่วนสำคัญต่อแนวความคิดของพ่อแม่ที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวังเกี่ยวกับอาชีพของเด็ก เพื่อให้เด็กประสบความสำเร็จในชีวิต ดังที่ลัดดา กิติวิภาดา (2532 : 84) กล่าวว่า การเกิดแรงจูงใจในการเรียนนั้นบิดา มารดา นับว่าเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลมากที่สุดและมีความสำคัญมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วัฒนา พุ่มเล็ก (2523 : 85) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจทางการเรียนของนักศึกษาที่มีความสามารถในการเรียนสูงกับนักศึกษาที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ จากการใช้แบบสอบถามในเรื่อง สุขภาพ การเงิน อาชีพผู้ปกครอง ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา ความคาดหวัง

ของผู้ปกครองในการเรียนของบุตร พบว่า นักศึกษาที่มีความสามารถในการเรียนสูงกับนักศึกษาที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ในเรื่องปัญหาสุขภาพ การเงิน อาชีพผู้ปกครอง และความคาดหวังของผู้ปกครองในการเรียนของบุตร และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อรพิน แสงสว่าง (2536 : 45 - 48) ได้ศึกษาปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกองงานวิทยาลัย กระทรวงสาธารณสุข โดยใช้แบบสอบถามพบว่า ปัจจัยด้านอาชีพของบิดามารดา รายได้ของบิดามารดา ระดับการศึกษาของบิดามารดา เหตุผลในการเลือกศึกษาวิชาชีพพยาบาล ความคาดหวังของผู้ปกครอง ความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลต่อการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยพยาบาล มีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ แจนเซน (จิตติมา รักนาค. 2529 : 29 ; อ้างอิงมาจาก Janzzen. 1983) ได้ศึกษาถึงความปรารถนาและความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการศึกษาและอาชีพของบุตร พบว่า อาชีพของบิดาและฐานะทางเศรษฐกิจ มีความสำคัญต่อความปรารถนาและความคาดหวังในด้านการศึกษาและอาชีพของบุตรชาย ในขณะที่อาชีพของมารดาและฐานะทางเศรษฐกิจ มีความสำคัญต่อความปรารถนาและความคาดหวังในด้านการศึกษาและอาชีพของบุตรสาว ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ครอสแมนและนอร์ทอป (Crossman and Northrop.1993 : 157 - 162) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายเกี่ยวกับวิชาชีพการพยาบาล พบว่า นักเรียน ร้อยละ 25 มีการเลือกวิชาชีพพยาบาลก่อนการตัดสินใจ โดยนักเรียนร้อยละ 13 มีมารดาเป็นพยาบาล นักเรียนร้อยละ 2 มีบิดาเป็นแพทย์ นักเรียนร้อยละ 6 มีอาชีพของมารดาเกี่ยวกับสุขภาพ และนักเรียนร้อยละ 4 มีอาชีพของบิดาเกี่ยวกับสุขภาพ

2. เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านบุคลิกภาพ นิัยทางการเรียน ทักษะคิดต่อวิชาชีพพยาบาล ประสิทธิภาพการดูแลผู้ป่วย และความคาดหวังของผู้ปกครอง กับแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล พบว่า ตัวแปรด้านบุคลิกภาพ นิัยทางการเรียน ทักษะคิดต่อวิชาชีพพยาบาล ประสิทธิภาพการดูแลผู้ป่วย มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตัวแปรด้านความคาดหวังของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถอภิปรายได้ดังนี้

2.1 บุคลิกภาพ พบว่า บุคลิกภาพมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า บุคลิกภาพมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่แสดงออกของบุคคล เพราะบุคลิกภาพเป็นคุณลักษณะเฉพาะตัวของบุคคล เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมซึ่งทำให้บุคคลมีพฤติกรรมแตกต่างจากบุคคลอื่น บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวจะสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ สนใจต่อสิ่งแวดล้อม ส่วนบุคคลที่เก็บตัวจะมีลักษณะที่ตรงข้ามดังที่ สตอร์ม (Storm, 1967 : 215 - 217) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับบุคคล 2 ประเภท สรุปว่าพวกแสดงตัวนั้นถ้าจะให้ทำงานร่วมกับบุคคลอื่นแล้วจะทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังช่วยชักจูงคนอื่นให้เห็นถึงค่านิยมอันนี้ด้วย ส่วนพวกที่ชอบเก็บตัวสิ่งแวดล้อมจะไม่มีอิทธิพลต่อเขาเท่าใดนักเพราะยึดตนเองเป็นหลัก ขาดความเชื่อมั่นที่จะสร้างความสัมพันธ์กับสังคม ชอบอยู่ตามลำพังพวกนี้จึงเหมาะที่สุดที่จะทำงานตามลำพังคนเดียว ความคิดเห็นเป็นไปในทางอนุรักษ์นิยม และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ไบรน์ (Byrne, 1966 : 153 - 154) ที่ได้ทำการวิจัยโดยนำนักศึกษาที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแสดงตัวมาฝึกภาคปฏิบัติ ซึ่งเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรในสภาพการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มและสภาพที่ทำงานเป็นรายบุคคล พบว่า นักศึกษาที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวทำงานได้ผลดี ในกิจกรรมประเภทที่มีการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ส่วนนักศึกษาที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวทำงานได้ผลดี ในกิจกรรมประเภทต้องทำเป็นรายบุคคล และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ แบนิสเตอร์ (Banister, 1973 : 4327) ที่ได้ทำการศึกษาโดยใช้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยแบ่งนักเรียนออกเป็นประเภทของบุคลิกภาพเก็บตัว แสดงตัว และปกปิดให้เรียนวิชาคณิตศาสตร์ด้วยวิธีการบรรยาย แล้วแบ่งกลุ่มทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม ผลปรากฏว่า ผลการเรียนของนักเรียนในแต่ละบุคลิกภาพไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และผลการเรียนจำแนกตามสภาพการทำงาน คือ เมื่อทำงานเป็นรายบุคคลกับทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ไม่มีความแตกต่างกัน แต่นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวเมื่อทำงานเป็นกลุ่มได้ผลการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว และสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ อูไรสิงห์โต (2522 : 41 - 44) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแสดงตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายหญิงในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2521 ของโรงเรียนรัฐบาลแบบสหศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม ผลการวิจัยพบว่า บุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบแสดงตัวมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ระดับความสัมพันธ์ .26 และผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกับผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ โปแฟม และมัวร์ (Popham and Moore, 1960 : 552 - 554) ที่ศึกษาพบว่า นิสัยทางการเรียน แรงจูงใจในการเรียนบุคลิกภาพ และการปรับตัวทางด้านการเรียน มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

โดยศึกษานิติระดับปริญญาตรี ให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสำรวจนิสัยในการเรียน บุคลิกภาพ และแรงจูงใจในการเรียน

2.2 นิสัยทางการเรียน พบว่า นิสัยทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนิสัยทางการเรียนมีความสำคัญที่จะทำให้เกิดแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงาน เพราะนักศึกษาที่มีนิสัยทางการเรียนดี ก็จะแสดงพฤติกรรมที่แสดงถึงความมุ่งมั่นในการศึกษาหาความรู้ มีความตั้งใจเรียน ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม รู้จักแบ่งเวลาในการเรียน ก็จะทำให้ประสบความสำเร็จในการเรียนได้ ดังที่ แมคคอกซ์ (Maddox. 1936 : 2) กล่าวว่า นิสัยขึ้นอยู่กับโอกาสที่บุคคลจะประสบความสำเร็จหรือบังเกิดความพอใจ กล่าวคือ พฤติกรรมใดที่ทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจพฤติกรรมนั้นๆก็จะถูกกระทำซ้ำแล้วซ้ำอีก จนกระทั่งกลายเป็นนิสัยติดตัวบุคคลนั้นไป และ ฟองพรรณ เกิดพิทักษ์ (2538 : 1) กล่าวว่า นิสัยทางการเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกอย่างสม่ำเสมอ เป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความพึงพอใจและมุ่งมั่นที่จะศึกษาหาความรู้ให้บรรลุผลสำเร็จ ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวนี้ประกอบด้วย ความตั้งใจ ความเอาใจใส่ในการเรียน การจัดระบบการเรียน ความมุ่งมั่นที่จะแสวงหาความรู้และพัฒนาการเรียนให้ดีขึ้นเรื่อยๆโดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ขยัน อดทน รับผิดชอบ พึ่งตนเอง และมีความภูมิใจในผลการเรียนของตน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ แฟรงเคิล (Frankel. 1957 : 174) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับฐานะทางเศรษฐกิจ นิสัยทางการเรียน ที่มีผลต่อการเรียนของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูงและนิสัยทางการเรียนดี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำและนิสัยทางการเรียนไม่ดี และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจะมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อโรงเรียน มีรายงานการมาเรียนน้อย ทำผิดวินัยมาก มีส่วนเข้าร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตรน้อย และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ โปแพม และมัวร์ (Popham and Moore. 1960 : 552 - 554) ที่ศึกษาพบว่า นิสัยทางการเรียน แรงจูงใจในการเรียน บุคลิกภาพ และการปรับตัวทางด้านการศึกษา มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยศึกษานิติระดับปริญญาตรี ให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสำรวจนิสัยในการเรียน บุคลิกภาพ และแรงจูงใจในการเรียน มีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มอร์ริส (Morris. 1961 : 23) ที่ศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีคะแนนนิสัยในการเรียน บุคลิกภาพ และแรงจูงใจในการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชเนตี สวัสดิ์กฤษ (2527 : 64-68) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจ ภูมิหลังทางสังคม นิสัยทางการเรียน และความคาดหวังของผู้ปกครอง กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า แรงจูงใจ นิสัยทางการเรียน และ

ความคาดหวังของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัจฉรา วงศ์โสธร และคนอื่นๆ (2525 : 95 - 98) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการเรียนรู้ และความถนัดในการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เริ่มเรียน โดยศึกษาองค์ประกอบต่างๆ ได้แก่ ความถนัดทางการเรียน ทักษะคิด แรงจูงใจ และนิสัยในการเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่เริ่มเรียนภาษาอังกฤษจากโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย พบว่า ทักษะคิด แรงจูงใจ นิสัยในการเรียน มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการเรียนภาษาอังกฤษ ตามความสามารถของแต่ละบุคคล

2.3 ทักษะคิดต่อวิชาชีพพยาบาล พบว่า ทักษะคิดต่อวิชาชีพพยาบาลมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเมื่อนักศึกษามีความคิด ความรู้สึกที่ดีต่อวิชาชีพหรือต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ก็จะมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมที่ดีต่อสิ่งนั้นด้วย ดังที่ ซูชีพ อ่อนโคกสูง (2522 : 8) กล่าวว่า ประสบการณ์วัตถุ หรือบุคคลใด ที่ทำให้เกิดความพอใจและความสุขใจ จะทำให้คนมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้น การมีประสบการณ์ในการดูแลผู้ป่วยก็เช่นกัน ย่อมทำให้นักศึกษาพยาบาลเข้าใจเห็นอกเห็นใจผู้ป่วย เกิดทัศนคติที่ดีต่อผู้ป่วยและต่อวิชาชีพด้วย ส่วน เดโซ สวานานนท์ (2512 : 28) ให้ความหมายว่า ทักษะคิดเป็นคุณลักษณะหนึ่งของบุคลิกภาพที่สร้างขึ้นใหม่ และเป็นแรงจูงใจที่กำหนดทิศทางพฤติกรรมของบุคคลที่มีต่อสิ่งแวดล้อมต่างๆ ดังนั้น ทักษะคิดจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งที่จะทำให้นักศึกษาประสบความสำเร็จ หรือล้มเหลวในหน้าที่การงานหรืออาชีพของตน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ภรต โทณแก้ว และศิริพร ภาณุเรืองรัมย์ (2534 : 43) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่สัมพันธ์กับเจตคติต่อวิชาชีพของนักศึกษาเข้าพนักงานสาธารณสุข ผลการวิจัยพบว่า เจตคติต่อวิชาชีพของนักศึกษาส่วนใหญ่มีแนวโน้มไปในทางที่ดี โดยอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 71.5 ระดับดี ร้อยละ 11.8 และระดับที่ต้องการปรับปรุง ร้อยละ 16.7 ทางด้านแรงจูงใจฐานะทางเศรษฐกิจ ความคาดหวังของผู้ปกครอง และเหตุผลในการเลือกเรียนวิชาชีพมีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อวิชาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นันทนา น้าฝน (2524 : 48 - 51) ที่ศึกษาเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลปีที่ 1 และปีที่ 4 วิทยาลัยพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข โดยใช้แบบวัดเจตคติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองตามแบบวิธีของลิเคอร์ท์ จำนวน 30 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.93 กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาพยาบาลปีที่ 1 และปีที่ 4 ของวิทยาลัยพยาบาลสังกัดกองงานวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข ผลการศึกษพบว่า เจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลปีที่ 1 และปีที่ 4 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 คะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลปีที่ 4 มากกว่านักศึกษาพยาบาลปีที่ 1 และเหตุผลที่ชักนำให้นักศึกษาพยาบาลเข้ามาศึกษาในวิชาชีพพยาบาลมากที่สุดคือ สมัครใจมาเรียนเอง เพราะรักวิชาชีพพยาบาล ร้อยละ 35.31

รองลงมาคือ เป็นความประสงค์ของผู้ปกครอง ร้อยละ 31.76 และน้อยที่สุดคือสมัครเรียนตามเพื่อน ร้อยละ 1.38 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรทิพย์ อุ๋นโกมล (2532 : 58 - 62) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของหัวหน้าฝ่ายสุขภาพและป้องกันโรคของโรงพยาบาลชุมชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่คือ อายุ เพศ อายุราชการ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว บุคลิกภาพ ทักษะ ทักษะ ปริมาณงานที่รับผิดชอบ และความพึงพอใจในด้านความสำเร็จของงาน

2.4 ประสิทธิภาพการดูแลผู้ป่วย พบว่า ประสิทธิภาพการดูแลผู้ป่วยมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักศึกษาที่มีประสิทธิภาพในการให้การพยาบาลผู้ป่วยทั้งในอดีตและปัจจุบัน มีความสำคัญต่อแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า คนที่มีประสิทธิภาพมากน่าจะมี ความคิด ความรู้ดี อารมณ์ที่ดีต่อวิชาชีพพยาบาล จนอาจจะทำให้เกิดแรงจูงใจมากขึ้น นอกจากนี้คนที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น เมื่อปฏิบัติงานร่วมกับผู้ร่วมงานก็จะเกิดการยอมรับในการทำงาน และยังสามารถให้ความรู้ คำแนะนำในการปฏิบัติงานอย่างถูกต้องและเหมาะสม ดังที่ ชิมสัน (ศิขริน สู่สุข, 2532 : 18 ; อ้างอิงมาจาก Simpson, 1979) ที่กล่าวว่า ประสิทธิภาพที่ประทับใจ อาจจะเป็นแรงจูงใจที่จะทำให้ปรารถนาเข้าไปใช้ชีวิตในอาชีพนั้นๆ และสอดคล้องกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2534 : 17) ที่ให้แนวคิดว่าความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม ได้แก่ ความคิด ความรู้ และการกระทำที่เคยทำในอดีตมีความสำคัญมาก สำหรับการตีความหมายของอาการสัมผัส จะช่วยให้การแปลความหมายของสิ่งนั้นออกมาเป็นความรู้ ความสนใจ ซึ่งสอดคล้องกับ ชูชีพ อ่อนโลกสูง (2522 : 8) ที่ได้กล่าวว่า ประสิทธิภาพ วัตถุ หรือบุคคลใด ที่ทำให้เกิดความพอใจและความสุขใจจะทำให้คนมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้น การมีประสบการณ์ในการดูแลผู้ป่วยก็เช่นกัน ย่อมทำให้นักศึกษาพยาบาลเข้าใจเห็นอกเห็นใจผู้ป่วย เกิดทัศนคติที่ดีต่อผู้ป่วยและต่อวิชาชีพด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ รอวลินส์ (Rawlins, 1991:197 -201) ที่กล่าวว่า องค์ประกอบที่มีส่วนในการตัดสินใจเลือกเรียนวิชาชีพการพยาบาลมากที่สุด มาจากอิทธิพลของครอบครัว กลุ่มเพื่อน รองลงมาคือ การมีประสบการณ์โดยตรงต่อการปฏิบัติงานพยาบาล จากการเจ็บป่วยหรือดูแลญาติที่เจ็บป่วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ คำหวาน วิสเพ็ญ (2521 : 46 - 48) ได้ทำการวิจัยพบว่านักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 ที่ได้รับการอบรมและมีประสบการณ์ด้านจิตเวชอย่างสมบูรณ์ มีทัศนคติและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานต่อผู้ป่วยจิตเวชดีกว่านักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 ซึ่งยังไม่เคยได้รับการศึกษาด้านนี้เลย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

2.5 ความคาดหวังของผู้ปกครอง พบว่า มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ความคาดหวังเป็นเป้าหมายที่บุคคลได้ตั้งไว้ เพื่อใช้เป็นแนวทางที่จะทำให้ตนเองประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะนักศึกษาพยาบาลที่แสดงพฤติกรรมสอดคล้องกับ ความคาดหวังของผู้ปกครองด้วยความเต็มใจ ก็จะทำให้ นักศึกษาพยาบาลมีความตั้งใจและพยายามที่จะเรียนจนสำเร็จการศึกษา เพื่อให้เป็นไปตามความคาดหวังของผู้ปกครองที่ตั้งเอาไว้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อรพิน แสงสว่าง (2536 : 45 - 48) ที่ได้ศึกษาปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกองงานวิทยาลัย กระทรวงสาธารณสุข โดยศึกษานักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 โดยใช้แบบสอบถามพบว่า ปัจจัยด้านอาชีพของบิดามารดา รายได้ของบิดามารดา ระดับการศึกษาของบิดามารดา เหตุผลในการเลือกศึกษาวิชาชีพพยาบาล ความคาดหวังของผู้ปกครอง ความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลต่อการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยพยาบาล มีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วัฒนา พุ่มเล็ก (2523 : 85) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจทางการเรียนของนักศึกษาที่มีความสามารถในการเรียนสูงกับนักศึกษาที่มีความสามารถในการเรียนต่ำของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จากการใช้แบบสอบถามในเรื่อง สุขภาพ การเงิน อาชีพผู้ปกครอง ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา ความคาดหวังของผู้ปกครองในการเรียน ของบุตร พบว่า นักศึกษาที่มีความสามารถในการเรียนสูงกับนักศึกษาที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ในเรื่องปัญหาสุขภาพ การเงิน อาชีพ ผู้ปกครอง และความคาดหวังของผู้ปกครองในการเรียนของบุตร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รอทเบอร์ก และคนอื่นๆ (Rotberg. 1980 : 174 - 180) ที่ได้ศึกษาความคาดหวังของบิดามารดาในความสามารถและการเลือกอาชีพกับนักศึกษา โดยนำตัวแปรอื่นๆมาทำนายความคาดหวังในความสามารถทางอาชีพมากขึ้น ได้แก่ ตัวแปรเพศ สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม อาชีพของบิดามารดา เชื้อชาติ และความสนใจในอาชีพ ผลการศึกษาพบว่า สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม อาชีพของบิดามารดา เชื้อชาติ ความสนใจในอาชีพ มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของบิดามารดาในความสามารถและการเลือกอาชีพของนักศึกษา แต่เพศไม่สามารถนำมาทำนายได้ ผลการศึกษาดังกล่าวได้แสดงถึงอิทธิพลของบิดามารดาที่มีต่อความคาดหวังของบุตร และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชนติ สวัสดิ์ถักฤษ (2527 : 64 - 68) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจ ภูมิหลังทางสังคม นิัยทางการเรียน และความคาดหวังของผู้ปกครอง กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า แรงจูงใจ นิัยทางการเรียน และความ

คาดหวังของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ผกา สุรคุปต์ (2516 : 51 - 53) ที่ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลที่มีต่อการเลือกเรียนวิชาชีพพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกรุงเทพ ชั้นปีที่ 1 - 4 โดยใช้แบบวัดความรู้สึกของนักศึกษาพยาบาลทั้งก่อนและหลังเข้าเรียนพยาบาล ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาพยาบาลเลือกเรียนพยาบาลเพราะหางานทำง่าย และเหตุจูงใจที่นักศึกษาเรียนวิชาชีพพยาบาล เนื่องจากสอบเข้ามหาวิทยาลัยไม่ได้ ร้อยละ 59.22 รองลงมาคือตามใจผู้ปกครอง ร้อยละ 36.41 นักศึกษาที่เรียนพยาบาลเพราะสนใจและชอบมีน้อยที่สุด ร้อยละ 4.37

3. ตัวพยากรณ์ที่มีความสำคัญในการพยากรณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นอันดับแรกได้แก่ ประสบการณ์การดูแลผู้ป่วย รองลงมาได้แก่ ทำสันทัดต่อวิชาชีพพยาบาล และสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 35.85 ส่วนตัวแปรที่ไม่ส่งผลในการพยากรณ์แรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย ได้แก่ บุคลิกภาพ นิสัยทางการเรียน ความคาดหวังของผู้ปกครอง สามารถอธิบายได้ดังนี้

3.1 ประสบการณ์การดูแลผู้ป่วย เป็นตัวพยากรณ์ที่มีความสำคัญในการพยากรณ์แรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย เป็นอันดับแรก อาจเป็นเพราะ ประสบการณ์ของแต่ละบุคคลเป็นประสบการณ์ที่แตกต่างกันไป ประสบการณ์จะมีอิทธิพลต่อความรู้สึก ความคิด อารมณ์ รวมทั้งพฤติกรรมของบุคคลด้วย ซึ่งบุคคลจะเกิดการเรียนรู้สิ่งใดนั้น จะต้องเคยทดลองปฏิบัติ หรือมีประสบการณ์มาก่อน ถ้าประสบการณ์นั้นทำให้บุคคลได้รับความพอใจจะทำให้เกิดแรงจูงใจในการทำสิ่งนั้นอีก ดังที่ ซูซีฟ อ่อน โคนสูง (2522 : 8) กล่าวว่า ประสบการณ์ วัตถุ หรือบุคคลใด ที่ทำให้เกิดความพอใจและความสุขใจ จะทำให้คนมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้น การมีประสบการณ์ในการดูแลผู้ป่วยก็เช่นกัน ย่อมทำให้นักศึกษาพยาบาลเข้าใจเห็นอกเห็นใจผู้ป่วย เกิดทัศนคติที่ดีต่อผู้ป่วยและต่อวิชาชีพด้วย สอดคล้องกับ รอวลินส์ (Rawlins. 1991 : 197 -201) ที่กล่าวว่า องค์ประกอบที่มีส่วนในการตัดสินใจเลือกเรียนวิชาชีพการพยาบาลมากที่สุด มาจากอิทธิพลของครอบครัว กลุ่มเพื่อน รองลงมาคือ การมีประสบการณ์โดยตรงต่อการปฏิบัติงานพยาบาลจากการเจ็บป่วยหรือดูแลญาติที่เจ็บป่วย และสอดคล้องกับ ซิมสัน (คิขริน สุสุข. 2532 : 18 ; อ้างอิงมาจาก Simpson . 1979) ที่กล่าวว่า ประสบการณ์ที่ประทับใจอาจจะเป็นแรงดึงดูดใจที่จะทำให้ปรารถนาเข้าไปใช้ชีวิตในอาชีพนั้นๆ เช่นเดียวกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2534 : 17) ให้แนวคิดว่าความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม ซึ่งได้แก่ ความคิด ความรู้ และการ

กระทำที่เคยทำในอดีตมีความสำคัญมาก สำหรับการตีความหมายของอาการสัมผัส จะช่วยให้การแปลความหมายของสิ่งนั้นออกมาเป็นความรู้ ความสนใจ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ คำหวาน วิสเพ็ญ (2521 : 46 - 48) ที่ได้ทำการวิจัยพบว่านักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 ที่ได้รับการอบรมและมีประสบการณ์ด้านจิตเวชอย่างสมบูรณ์ มีทัศนคติและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานต่อผู้ป่วยจิตเวชดีกว่านักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 ซึ่งยังไม่เคยได้รับการศึกษาด้านนี้เลย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

3.2 ทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาล เป็นตัวพยากรณ์ที่มีความสำคัญในการพยากรณ์แรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย เป็นอันดับที่สอง เนื่องจาก ทัศนคติเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้บุคคลประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวในการทำงาน ซึ่งคนส่วนใหญ่ในสังคมจะมองว่าวิชาชีพพยาบาลมีภาพลักษณ์ที่ดี ได้รับความสนใจ ความเชื่อถือและการยอมรับ ทำให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพพยาบาล ดังที่ เดโซ สวานานนท์ (2512 : 28) ให้ความหมายว่า ทัศนคติเป็นคุณลักษณะหนึ่งของบุคลิกภาพที่สร้างขึ้นใหม่ และเป็นแรงจูงใจที่กำหนดทิศทางพฤติกรรมของบุคคลที่มีต่อสิ่งแวดล้อมต่างๆ ดังนั้น ทัศนคติจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งที่จะทำให้บุคคลประสบความสำเร็จ หรือล้มเหลวในหน้าที่การงานหรืออาชีพของตน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นันทนา น้าฝน (2524 : 48 - 51) ที่ศึกษาเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลปีที่ 1 และปีที่ 4 วิทยาลัยพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข โดยใช้แบบวัดเจตคติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองตามแบบวิธีของลิเคอร์ท จำนวน 30 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.93 กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาพยาบาลปีที่ 1 และปีที่ 4 ของวิทยาลัยพยาบาลสังกัดกองงานวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข ผลการศึกษาพบว่า เจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลปีที่ 1 และปีที่ 4 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 คะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลปีที่ 4 มากกว่านักศึกษาพยาบาลปีที่ 1 และเหตุผลที่ชักนำให้นักศึกษาพยาบาลเข้ามาศึกษาในวิชาชีพพยาบาลมากที่สุดคือ สมัครใจมาเรียนเอง เพราะรักวิชาชีพพยาบาล ร้อยละ 35.31 รองลงมาคือ เป็นความประสงค์ของผู้ปกครอง ร้อยละ 31.76 และน้อยที่สุดคือสมัครเรียนตามเพื่อน ร้อยละ 1.38 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ภรต โทณแก้ว และศิริพร ภาณุเรืองรัมย์ (2534 : 43) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่สัมพันธ์กับเจตคติต่อวิชาชีพของนักศึกษาเจ้าพนักงานสาธารณสุข ผลการวิจัยพบว่า เจตคติต่อวิชาชีพของนักศึกษาส่วนใหญ่มีแนวโน้มไปในทางที่ดี โดยอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 71.5 ระดับดี ร้อยละ 11.8 และระดับที่ต้องการปรับปรุง ร้อยละ 16.7 ทางด้านแรงจูงใจ ฐานะทางเศรษฐกิจ ความคาดหวังของผู้ปกครอง และเหตุผลในการเลือกเรียนวิชาชีพมีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อวิชาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรทิพย์ อุ่นโกมล (2532 : 58 - 62) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อ

แรงจูงใจในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของหัวหน้าฝ่ายสุขาภิบาล และป้องกันโรคของโรงพยาบาลชุมชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานตาม บทบาทหน้าที่คือ อายุ เพศ อายุราชการ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว บุคลิกภาพ ทักษะคติ ปริมาณงานที่รับผิดชอบ และความพึงพอใจในด้านความสำเร็จของงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัจฉรา วงศ์โสธร และคนอื่นๆ (2525 : 95 - 98) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการเรียนรู้ และความถนัดในการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เริ่มเรียน โดยศึกษาองค์ประกอบต่างๆ ได้แก่ ความถนัดทางการเรียน ทักษะคติ แรงจูงใจ และนิสัยในการเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่เริ่มเรียนภาษาอังกฤษจากโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย พบว่า ทักษะคติ แรงจูงใจ นิสัยในการเรียน มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการเรียนภาษาอังกฤษตามความสามารถของแต่ละบุคคล

3.3 บุคลิกภาพ เป็นตัวแปรที่ไม่ส่งผลในการพยากรณ์แรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย อาจเป็นเพราะ นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่จะมีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว (ดังข้อมูลจากตาราง 3) ซึ่งบุคลิกภาพแบบนี้สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ ในการคัดเลือกนักศึกษาพยาบาลที่เข้ามาเรียนบุคลิกภาพก็มีความสำคัญมาก และส่วนมากนักศึกษาที่จะเลือกเรียนวิชาชีพใดก็จะรู้ว่าตนเองมีบุคลิกภาพอย่างไร เหมาะสมกับวิชาชีพนั้นหรือไม่ จึงอาจทำให้บุคลิกภาพไม่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุมาลี ประจักษ์จิตต์ (2532 : 66 - 68) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพ สติปัญญา และความคาดหวังของผู้ปกครอง กับความพึงพอใจในการเรียนของนักศึกษาพยาบาล สถาบันการศึกษาในกรุงเทพมหานคร ยกเว้นสถานศึกษาเอกชน พบว่า สติปัญญา มีความสัมพันธ์บวกกับความพึงพอใจในการเรียนของนักศึกษาพยาบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนบุคลิกภาพและความคาดหวังของผู้ปกครอง ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการเรียนของนักศึกษาพยาบาล ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมศักดิ์ สุขใจ (2531 : 55 - 57) ที่ศึกษาปัจจัยบางประการที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของนายตำรวจนักเรียนหลักสูตรตำรวจป้องกันปราบปรามรุ่นที่ 1 และรุ่นที่ 3 พบว่า หน่วยงานที่สังกัด อัตราเงินเดือน และสถานภาพการทำงาน เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ส่วนอายุ อายุราชการ ระดับการศึกษา และบุคลิกภาพ มิใช่ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ แมกซัด (Magsud, 1980 : 145 - 150) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพ สติปัญญา กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษและคณิตศาสตร์ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในไนจีเรีย ตอนเหนือ ผลการศึกษาพบว่า บุคลิกภาพ มีความ

สัมพันธ์ทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ระดับสติปัญญา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

3.4 นิสัยทางการเรียน เป็นตัวแปรที่ไม่ส่งผลในการพยากรณ์แรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่ที่เข้ามาเรียนนั้นจะมีนิสัยทางการเรียนอยู่ในระดับดี (ดึงข้อมูลจากตารางที่ 3) ซึ่งผู้ที่มีนิสัยทางการเรียนดีก็จะแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความพอใจ มุ่งมั่นที่จะศึกษาหาความรู้ รู้จักแบ่งเวลาในการทำงานและการเรียนอย่างเหมาะสม เป็นพฤติกรรมที่กระทำซ้ำแล้วซ้ำอีกมานานแล้ว จนกลายเป็นนิสัยติดตัวบุคคลนั้นมา ไม่ได้มาสร้างนิสัยให้เกิดขึ้นเมื่อสอบเข้ามาเรียนแล้ว จึงอาจทำให้นิสัยทางการเรียนไม่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กาญจนา จิตรุ่งเรือง (2527 : 54 – 56) ที่ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับความพึงพอใจในการเรียนของนิสิตระดับปริญญาตรี พบว่า แรงจูงใจทางการเรียน ภูมิหลังทางสังคม บุคลิกภาพ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจในการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนตัวแปรอาชีพผู้ปกครอง นิสัยทางการเรียน ความสนใจในอาชีพ ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการเรียนของนิสิต

3.5 ความคาดหวังของผู้ปกครอง เป็นตัวแปรที่ไม่ส่งผลในการพยากรณ์แรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาพยาบาลที่เข้ามาเรียนจะอยู่ในระดับอุดมศึกษา ซึ่งผู้ปกครองส่วนใหญ่จะมีความคาดหวังกับเด็กไว้สูงทุกวิชาชีพ ไม่ว่าจะเด็กจะสอบเข้าเรียนในสาขาใด จึงอาจทำให้ความคาดหวังของผู้ปกครองไม่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุมาลี ประจักษ์จิตต์ (2532 : 66 – 68) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพ สติปัญญา และความคาดหวังของผู้ปกครอง กับความพึงพอใจในการเรียนของนักศึกษาพยาบาล สถาบันการศึกษาในกรุงเทพมหานคร ยกเว้นสถานศึกษาเอกชน พบว่า สติปัญญา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจในการเรียนของนักศึกษาพยาบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนบุคลิกภาพและความคาดหวังของผู้ปกครอง ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการเรียนของนักศึกษาพยาบาล

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผลการวิจัยครั้งนี้ ประสพการณ์การดูแลผู้ป่วยและทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาล เป็นตัวพยากรณ์ที่ดี ดังนั้น ถ้าจะทำให้นักศึกษาพยาบาลมีแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยมากขึ้น ควรจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรและกิจกรรมทางด้านการเรียน เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษามีประสบการณ์มากขึ้น มีการร่วมมือทำงานกับเพื่อนๆและบุคลากรทางการแพทย์ เพื่อจะได้สร้างทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพพยาบาลด้วย

2. อาจารย์พยาบาลและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรได้ปรับปรุงสภาพการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยคำนึงถึงตัวแปรด้านประสพการณ์การดูแลผู้ป่วย และทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลเป็นสำคัญ เพื่อเป็นการตอบสนองที่ตรงกับความต้องการของนักศึกษาพยาบาลให้มากที่สุด

3. จากผลการวิจัย ผู้บริหารควรจัดให้มีการประชุมอาจารย์ ผู้ปกครอง และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการเรียนของนักศึกษาพยาบาล โดยให้ข้อมูล แนวคิด และหลักการในการเรียนการสอน เพื่อที่จะนำไปแนะนำหรือปฏิบัติต่อนักศึกษาได้ถูกต้อง ซึ่งจะเป็นวิธีการหนึ่งที่จะทำให้แรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยดีขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรได้มีการวิจัยศึกษาเปรียบเทียบ แรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย ของนักศึกษาพยาบาล ในสังกัดรัฐบาล กับ เอกชน

2. ควรมีการศึกษาแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยกับพยาบาลกลุ่มอื่น เช่น พยาบาลหลักสูตร 2 ปี พยาบาลที่สำเร็จแล้ว เป็นต้น

3. ควรนำตัวแปรที่พยากรณ์ได้ดีที่สุดไปทำการทดลอง เพื่อพัฒนาประสพการณ์การดูแลผู้ป่วยและพัฒนาทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลให้ดีขึ้น เพราะเป็นการพัฒนาแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยให้ดีขึ้นด้วย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กองงานวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข. การศึกษาระยะยาวเพื่อประเมินผลหลักสูตรพยาบาล 4 ปี จากนักศึกษารุ่นปีการศึกษา 2524. กองงานวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุขประเทศไทย. รายงานวิจัยฉบับที่ 4, 2530.
- กองแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข. “สภาพการขาดแคลนกำลังคนสาขาพยาบาลศาสตร์,” รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ : กระทรวงสาธารณสุข, 2538.
- กาญจนา คำสุวรรณ. จิตวิทยาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ศิลปบรรณาการ, 2524.
- กาญจนา จิตรุ่งเรือง. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความพึงพอใจในการเรียนของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- กิติมา ปรีดีติก. ทฤษฎีบริหารองค์การ. กรุงเทพฯ : ชนะการพิมพ์, 2529.
- กัญญา ดันติผลาชีวะและคณะ. “การออกจากวิทยาลัยพยาบาลกลางคั้นของนักศึกษาพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข,” วารสารการศึกษพยาบาล. 4 : 55 – 67 ; มกราคม 2536.
- กันยา สุวรรณแสง. การพัฒนาบุคลิกภาพและการปรับตัว. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2531.
- คำหวาน วิสพีญ. ความงอกงามทางด้านทัศนคติของนักศึกษาพยาบาลต่อผู้ป่วยระดับต่างๆ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.
- จันทร์จิรา วงษ์ขมทองและคณะ. “การติดตามผลการปฏิบัติงาน คุณลักษณะ และความพึงพอใจในงานของผู้สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2533 หลักสูตรพยาบาลศาสตร์บัณฑิต สถาบันอุดมศึกษาเอกชน,” รายงานการวิจัย. ทบวงมหาวิทยาลัย, 2536.
- จิตติมา รักนาค. การสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2527 ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529. อัดสำเนา.
- จินตนา ญาติบรรทุง. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับระดับความเหนื่อยหน่ายของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528. อัดสำเนา.
- ชเนติ สวัสดิ์ถักฤษ. ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจ ภูมิหลังทางสังคม นิสัยทางการเรียนและความคาดหวังของผู้ปกครอง กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527. อัดสำเนา.
- ชูชีพ อ่อนโคกสูง. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2522.

- ชัยนาล นาคบุปผา. จิตวิทยาการศึกษา. เชียงใหม่ : ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2529.
- คารณี วงษ์อยู่น้อย. การพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยวิธีให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.
- คารุณี จีงอุตมการณ. “เพียงการผลิตเพิ่มจะช่วยแก้ปัญหาขาดแคลนพยาบาลได้จริงหรือ,” มติชนรายวัน. 28 : 20 ; พฤษภาคม 2537.
- เดโช สนวนานนท์. ปทานุกรมจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2512.
- ทัศนาศ บุษทอง. “คำนำ,” เอกสารประกอบการสัมมนาพยาบาลศาสตร์ศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 2. ระหว่างวันที่ 31 สิงหาคม - 3 กันยายน 2536 ณ ห้องแกรนด์บอลรูม โรงแรมเอมเมอร์ลวด, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เอเชีย, 2536.
- ธารี เกกะสุด. การศึกษาปัญหาในการเรียนพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2511. อัดสำเนา.
- ธิดา จิวถนอม. ความคิดเห็นของผู้บริหารการพยาบาล อาจารย์พยาบาล และพยาบาลกุมารเวช เกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาลกุมารเวช. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528. อัดสำเนา.
- นันทนา น้ำฝนและคณะ. “การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลปีที่ 1 และปีที่ 4 วิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข,” ใน รายงานประกอบการศึกษาวิชา Fundamental of Behavior Research. กรุงเทพฯ : ภาควิชาวิจัย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- นันทนา น้ำฝน. เอกลักษณ์ของพยาบาลวิชาชีพ. สงขลา : เหมการพิมพ์, 2538.
- ประคอง วรรณสูตร. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : บริษัทศูนย์หนังสือ ดร. ศรีสง่า จำกัด, 2528.
- ประนอม แสงจันทร์. ความพึงพอใจในการศึกษาวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.
- ประไพพรรณ ภูมิวิไลสาร. มนุษย์สัมพันธ์. ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. ทัศนคติ : การวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2520.

- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : สหมิตรออฟเซต , 2534.
- ผกา สุรคุปต์. ความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลที่มีต่อการเลือกเรียนวิชาชีพพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล โรงพยาบาลหญิง ปีการศึกษา 2516. วิทยานิพนธ์ปริญญาตรี กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2516. อัดสำเนา.
- ผอบเรียร วงศ์ภักดี. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ฝึกอบรมธนาคารพาณิชย์ไทย. ปริญญาโท วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร , 2537. อัดสำเนา.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. เอกสารประกอบการสอนวิชาการทดสอบทางจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : บัณฑิตการพิมพ์ , 2538.
- _____. สุขภาพจิตเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : บัณฑิตการพิมพ์ , 2530.
- พนม เทพพิทักษ์. “แง่คิดเกี่ยวกับการศึกษาพยาบาล,” วารสารการศึกษาพยาบาล. 1 : 49-50 ; กันยายน 2533.
- พรทิพย์ อุ่นโกมล. ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของหัวหน้าฝ่ายสุขภาพิบาลและป้องกันโรคโรงพยาบาลชุมชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล , 2532. อัดสำเนา.
- พรรณณี ช. เจนจิต. จิตวิทยาการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : อมรินทร์การพิมพ์ , 2528.
- พรรณราย ทรัพย์ะประภา. จิตวิทยาอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2529.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญผล , 2531.
- พวงเพ็ญ ชูณหปราณ. “การเรียนการสอนในคลินิก,” วารสารพยาบาลศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 3 : 11 – 21 ; สิงหาคม 2534.
- พัฒนวิดี เสรินทวัฒน์. ทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และพยาบาลโรงพยาบาลศิริราช มหาวิทยาลัยมหิดล. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล , 2527. อัดสำเนา.
- พาริดา อิบราฮิม. สาระแห่งวิชาชีพการพยาบาล. กรุงเทพฯ : สามเจริญพานิชย์ , 2535.
- ภรต โทณแก้ว และศิริพร ภาณุเรืองรัมย์. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อวิชาชีพของนักศึกษาเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย). ชะลา : วิทยาลัยสาธารณสุขภาคใต้ , 2534.
- มนัญ ณะวัฒนา. จิตวิทยาพัฒนาชีวิต. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์การพิมพ์ , 2525.

- ลัดดา กิติวิภาดา. “ความต้องการทางการศึกษา: โอกาสทางการเลือก,” วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 2 : 17-23 ; ธันวาคม 2531 - มกราคม 2532.
- วนิช สุธารัตน์. ความคาดหวังและผลงานภาคปฏิบัติของนักศึกษาที่มีบุคลิกภาพประเภทเก็บตัวและแสดงตัวในสภาพการณ์การทำงานเป็นกลุ่มและรายบุคคล. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิต กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527. อัดสำเนา.
- วรรณวิไล จันทราภา. “การศึกษาองค์ประกอบต่างๆที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของพยาบาลในประเทศไทย,” รายงานการวิจัยของสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย. 2523.
- วิทยากร เชียงกุล. “ทำไมเยาวชนไม่สนใจเรียนและจะแก้กันอย่างไร,” มติชน. ปีที่ 11 ฉบับที่ 3615 : 8 ; 29 มกราคม 2531.
- วิเนตรา แน่นหนา. ทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาในสถาบันการศึกษายาบาลเขตกรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2539. อัดสำเนา.
- วิรัตน์ โกศลสมบัติ. ปัญหาการฝึกภาคปฏิบัติของนักศึกษานุปริญญาพยาบาลอนามัยผดุงครรภ์ในสถานศึกษาของรัฐ. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2519. อัดสำเนา.
- วิเชียร ทวีลาภ. นิเทศก์การพยาบาล. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองธรรมการพิมพ์, 2529.
- วัชร ทรัพย์มี. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2522.
- วัฒนา พุ่มเล็ก. การศึกษาเปรียบเทียบองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำกว่านักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูงระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523. อัดสำเนา.
- ศิขริน สู่สุข. กระบวนการจัดเกล้าเข้าสู่วิชาชีพพยาบาล. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2532. อัดสำเนา.
- ศรีระพร จันทโนทก. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต, 2525.

- สมจิต อภิชนาพงศ์. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัว - เก็บตัวกับความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้น ม.ศ. 5 ปีการศึกษา 2523 จังหวัดชุมพร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2523. อัดสำเนา.
- สมพงศ์ เกษมสิน. การบริหารงานบุคคลแผนใหม่. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช , 2526.
- สมพร พรหมจรรย์. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2540. อัดสำเนา.
- สมศักดิ์ สุขใจ. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของนายตำรวจนักเรียนหลักสูตรตำรวจป้องกันปราบปราม รุ่นที่ 1 และรุ่นที่ 3. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ , 2531. อัดสำเนา.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. “สาเหตุการออกจากมหาวิทยาลัยกลางคืน,” วารสารการศึกษาแห่งชาติ 14 : 68 – 82 ; กุมภาพันธ์ – มีนาคม 2523.
- สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย กระทรวงสาธารณสุข. ประมวลการประชุมพยาบาลแห่งชาติ ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง , 2511.
- สิริยา สัมมาวาจ. “ภาพลักษณ์ของพยาบาล,” วารสารการศึกษาพยาบาล. 1 : 88 – 90 ; มกราคม – เมษายน 2538.
- สุชา จันท์ธอม และสุรางค์ จันท์ธอม. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช , 2518.
- สุภาภรณ์ ใจสิทธิกุล. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยจูงใจ ปัจจัยบำรุงรักษา กับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของอาจารย์พยาบาล ในสถาบันการศึกษาภาครัฐ. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2538. อัดสำเนา.
- สุมณฑา สิทธิพงศ์กุล. ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในงานกับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลเยี่ยมบ้าน ในเขตกรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล , 2527. อัดสำเนา.
- สุมาลี ประจักษ์จิตต์. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพ สติปัญญา และความคาดหวังของผู้ปกครองกับความพึงพอใจในการเรียนของนักศึกษาพยาบาล สถาบันการศึกษาในกรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2532.
- สุพัศตรา สุภาพ. เทคนิคการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพยุคใหม่. กรุงเทพฯ : ธรรมนิติการพิมพ์ , 2536.
- สุรีย์ จันท์โมลี. “การสร้างมนุษยสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้บริการและผู้รับบริการสุศึกษาในโรงพยาบาล,” วารสารสุศึกษา. 3 : 40 ; เมษายน 2523.

- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. จิตวิทยาการเรียนรู้วัยผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช , 2533.
- สุโท เจริญสุข. จิตวิทยาสำหรับอุดมศึกษาปัญญาชน. กรุงเทพฯ : ศูนย์การพิมพ์ , 2531.
- สิวลี ศิริไธ. จริยศาสตร์สำหรับพยาบาล. พิมพ์ครั้งที่ 3. มหาสารคาม : ปริดาการพิมพ์ , 2534.
- อรพิน แสงสว่าง. ปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกองงานวิทยาลัย กระทรวงสาธารณสุข. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต พิชญโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร , 2536. อุดตานา.
- อัญญา วงศ์โสธร และคนอื่นๆ. รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาความสัมพันธ์ของวิชาเรียนและความถนัดในการเรียนภาษาของผู้เริ่มเรียนภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ : สถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2525.
- อุไร สิงห์โต. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแสดงตัวกับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2522. อุดตานา.
- ไอรส วงษ์สิทธิ์. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานทะเบียนราษฎรในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2528. อุดตานา.
- Al-Kandary, F.H. “Perceives important characteristics of role models in nursing from the nursing faculty’s perspectives and from the baccalaureate nursing students’s perspectives,” Dissertation Abstracts International. 52 / 10 : 5189 ; 1992.
- Allport, Gordon W. Pattern and Growth in Personality. New York : Holt Rinchart and Winston , 1961.
- Banister , R.L. “ A Comparative Study of Extroversion - Introversion Traits to Two Instruction Methods,” Dissertation Abstracts. 31 : 4327 – A ; May , 1973.
- Best , John W. Research in Education. New Jersey : Prentice - Hall , 1981.
- Broadbent , D.E. “ Two Personality Relates to Academic Achievements,” British Journal of Education. 29 : 214 – 228 ; November , 1958.
- Byrne , D. An Introduction to Personality. New York : Prentice Hall Inc., 1966.
- Crossman , D.G. and Northrop C. “ What high school students think of a nursing career : A survey of Dade County Senior High school,” Journal of Nursing Education. 32 : 157 – 162 ; April , 1993.

- Dalme , F.C. "Nursing students and the development of professional identity," The Nursing Profession : A Time To Speak. New York : McGraw - Hill Book Co., 1983.
- Eysenck , H.J., W. Arnold and R. Meili. Encyclopedia of Psychology. London : Search Press , 1972.
- Frankel , Edward. " A Comparative study of Achieving and Underachieving High school boys of High Intellectual Ability," Educational Psychology. New York : 1957.
- Galvert , Susan Abrams. "The Contribution of Systemic family Functioning Variables to The Adjustment Level of children of divorce as Reported by Custodial Parents," Dissertation Abstract International. 51 : 792 ; September , 1968.
- Gaze , H. " Changing images ," Nursing Times. 87 : 140 ; 1991.
- Glueck , William F. Personnel : A Diagnostic Approach. 3 rd ed. Texas : Business Publication Inc., 1982.
- Good , Cater V. Dictionary of Education. New York : McGraw - Hill , 1973.
- Guilford , John S. and David E. Gray. Principles of Management an Analysis of Managerial Function. New York : McGraw - Hill Book Co., 1970.
- Gunter , Laurie M. " The Developing Nursing Student Part II : Attitude Toward Nursing as a Carrier," Nursing Research. 18 : 131 – 136 ; March – April , 1976.
- Herman , Herbert J.M. " A Questionnaire Measures of Achievement Motivation ," Journal of Applied Psychology. 54 : 354 - 355 ; August , 1970.
- Hilgard , Ernest R. Introduction to Psychology. New York : Harcourt , Brace and world Inc., 1981.
- Holtzman , H. Wayne. Survey of Study Habits and Attitudes. New York : McGraw - Hill Co., 1965.
- Kiger , A.M. " Accord and discord in students 's images of nursing ," Journal of Nursing Education. 7 : 309 – 317 ; September , 1993.
- King , L.B. Theory of Nursing care. New York : Winston Co., 1971.
- Klausmeier , H.J. and Ripple , R.E. Learning and Human Abilities. 3 rd ed. New York : Harper & Row , 1971.
- Koerner , L.B. " Selected correlation of job performance of community health nurses," Nursing Research. 30 (1) : 43 - 48.

- Koivo, Jonathan Hugh. "Gender Role and Adjustment in children of Diverce,"
Dissertation Abstract International. 51 : 314 – B ; January , 1983.
- Lepage , S.E. "A research proposal baccalaureate student 's perception of nurses role models," Dissertation Abstracts International. 29 / 04 : 647 ; 1991.
- Maddox , R. How to Study. Greenwich , Connecticut : Fawcett Publication , 1936.
- Maddox , Harry. "How to Study," The English Language Book Society. London : Search Press , 1965.
- Magsud , M. "Extraversion Neuroticism Intelligence and Academic Achievement in Northern Nigeria," The British Journal of Education Psychology. 50 : 371 – 373 ; April , 1980.
- McClelland , David C. The Achieving Society. New Jersey : D. Van Nostrand Co., 1961.
- Orem , Edward S. Theory of Nursing care. New York : Harper & Row , 1974.
- Pigor , Paul & Myers Charles. Personal Administration. 7 th ed. New York : McGraw - Hill Book Co., 1973.
- Rawlins , T. Riordan , J., Delamaide and Kilian. " Student nurse recruitment : Determinant for choosing a nursing program ," Journal of Nursing Education. 30 : 121 – 201; May , 1991.
- Steers , R.M. and L.W. Porter. Motivation and work behavior. 2 nd ed. New York : McGraw - Hill , 1977.
- Storm , R.D. Psychology for the Classroom. New Jersey : Prentice Hall Inc., 1967.
- Triandis , H.C. Attitude and attitude change. New York : John Wiley and Sons Inc., 1971.
- White - Taylor , M.D. "Professional satisfies of generic baccalaureate and registered nurse students upon entry and exit of baccalaureate nursing programs ," Dissertation Abstracts International. 53 / 06 : 761; 1992.
- Wrenn , C. Gilbert and Robert P. Larsen. Studying Effectively. Stanford : Stanford University Press , 1969.
- Yamane , Taro. Statistics : An Introductory Analysis. 3 rd ed. Tokyo : Harper International Edition , 1973.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

หนังสือขอความร่วมมือและแบบสอบถาม

(สำเนา)

ครุฑ

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

10 พฤศจิกายน 2541

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี

บัณฑิตวิทยาลัยขอรับรองว่า นางเตือนใจ สีนอำไพสิทธิ์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำปริญญา
นิพนธ์เรื่อง ตัวแปรที่เกี่ยวข้อกับแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมของ

รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง

ประธาน

อาจารย์ทัศนากอทกิติ

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอความอนุเคราะห์ คือ ขอให้นักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ตอบแบบสอบถาม
วัดแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2541 – ธันวาคม 2541
เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใดๆที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

แบบสอบถาม

เรื่อง ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม แบบสอบถามมี 7 ตอน ได้แก่

- ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ
- ตอนที่ 3 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน
- ตอนที่ 4 แบบสอบถามทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาล
- ตอนที่ 5 แบบสอบถามประสบการณ์การดูแลผู้ป่วย
- ตอนที่ 6 แบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครอง
- ตอนที่ 7 แบบสอบถามแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของท่าน ท่านมีความคิดเห็น ความรู้สึก หรือการกระทำอย่างไร ขึ้นอยู่กับตัวท่านเอง คำตอบของท่านไม่มีข้อใดถูกหรือผิด และไม่มีผลกระทบต่อท่านในทางลบแต่อย่างใด ในการตอบแบบสอบถามไม่ต้องลงชื่อของท่าน คำตอบทั้งหมดจะเก็บไว้เป็นความลับ ไม่มีการเปิดเผย จึงขอความกรุณาให้ท่านตอบให้ตรงกับความคิดเห็น ความรู้สึก และการกระทำของท่านมากที่สุด โปรดตอบให้ครบทุกข้อ

ขอขอบพระคุณที่ร่วมมือตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามด้านส่วนตัวของท่าน เมื่อท่านอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน () และเติมข้อความลงในช่องว่างให้ครบถ้วน

1.1 ท่านศึกษาอยู่ในสถาบันการศึกษาพยาบาลใด

- () วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครุเทพ
- () วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนราธิวาส
- () วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสระบุรี
- () วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนพระพุทธรบาท

1.2 ท่านกำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่

- () ปี 1 () ปี 2 () ปี 3 () ปี 4

1.3 ลักษณะอาชีพของผู้ปกครองของท่าน (โปรดตอบเพียงข้อเดียว)

- () เกี่ยวกับการสาธารณสุข (ได้แก่ แพทย์ พยาบาล เทคนิคการแพทย์
นักกายภาพบำบัด นักการสาธารณสุข หัตถแพทย์)
- () ไม่เกี่ยวกับการสาธารณสุข (ได้แก่ วิศวกร ตำรวจ ทหาร ครู/อาจารย์
นักบัญชี)

1.4 บิดามารดาของท่านมีรายได้รวมกันต่อเดือนประมาณเดือนละเท่าไร

- () ต่ำกว่า 7,000 บาทต่อเดือน
- () ตั้งแต่ 7,000 - 12,000 บาทต่อเดือน
- () สูงกว่า 12,000 บาทต่อเดือน

1.5 ท่านเลือกผู้ใดเป็นตัวแทนในการปฏิบัติงานในวิชาชีพการพยาบาลมากที่สุด

- () อาจารย์พยาบาล
- () พยาบาลหัวหน้าตึก
- () พยาบาลประจำการ
- () นักศึกษาพยาบาลรุ่นพี่
- () เพื่อน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับบุคลิกภาพของนักศึกษา

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ ขอให้นักศึกษาอ่านข้อความแล้ว

พิจารณาว่าเป็นจริงตรงตามพฤติกรรมของนักศึกษา แล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ต้องการ ดังนี้

- จริงที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับนักศึกษามากที่สุด
 จริงมาก หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับนักศึกษามาก
 จริงบ้าง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับนักศึกษานานกลาง
 จริงน้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับนักศึกษาน้อย
 จริงน้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับนักศึกษาน้อยมากแทบจะไม่ตรงเลย

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง มาก	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
1.	ข้าพเจ้าเป็นคนเปิดเผยตรงไปตรงมา.....
2.	ข้าพเจ้าไม่กล้าพูดต่อหน้าคนมากๆ.....
3.	ข้าพเจ้าไปไหนมาไหนเป็นกลุ่ม.....
4.	ข้าพเจ้ารู้สึกเสียใจเมื่อทำสิ่งใดผิดพลาด.....
5.	ข้าพเจ้าเป็นคนใจเสาะ.....
6.	ข้าพเจ้าเป็นผู้นำมากกว่าผู้ตาม.....
7.	ข้าพเจ้าระมัดระวังคำพูดไม่ให้กระทบกระเทือนใจผู้อื่น.....
8.	ข้าพเจ้าชอบพูดแสดงความคิดเห็นเมื่อมีความเห็นไม่ สอดคล้องกัน.....
9.	ข้าพเจ้าพร้อมที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่น.....
10.	ข้าพเจ้ารู้สึกลำบากใจที่ต้องหาเรื่องมาคุย เมื่ออยู่ในกลุ่ม คนมากๆ.....
11.	เมื่อต้องแสดงความรู้สึกหรือความคิด ข้าพเจ้าชอบแสดง ออกโดยการเขียนมากกว่าการพูด.....
12.	ข้าพเจ้ามักเก็บความรู้สึกของตนเองไว้.....
13.	ข้าพเจ้ามักใจลอย.....
14.	ข้าพเจ้าชอบอยู่ในกลุ่มคนที่พูดคุยกันอย่างสนุกสนาน.....
15.	ข้าพเจ้าจะถามเพื่อนหรือคนอื่นๆเมื่อมีปัญหาสงสัย.....
16.	ข้าพเจ้าอายเมื่อต้องทำกิจกรรมต่อหน้าเพื่อน.....
17.	ข้าพเจ้าทำอะไรตามใจชอบเสมอ.....

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง มาก	จริง บ้าง	จ ริ ง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
18.	ข้าพเจ้ามักแยกตัวจากกลุ่มเพื่อนเพราะคิดว่าเพื่อนๆไม่ชอบข้าพเจ้า.....
19.	ข้าพเจ้ามักนำเรื่องราวต่างๆที่พบเห็นมาเล่าให้เพื่อนๆฟัง.....
20.	ข้าพเจ้าจะเสนอตัวทันที เมื่ออาจารย์ต้องการอาสาสมัครทำกิจกรรม.....
21.	ข้าพเจ้าชอบเพื่อน.....

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับนิสัยทางการเรียน

คำชี้แจง ให้นักศึกษาอ่านข้อความเกี่ยวกับสิ่งที่นักศึกษากระทำเป็นประจำเกี่ยวกับการเรียน แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับการกระทำของท่านที่สุด

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักศึกษาเป็นประจำทุกครั้ง
จริง	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักศึกษาเกือบทุกครั้ง
จริงบ้าง	หมายถึง	บางครั้งตรงกับการกระทำของนักศึกษาบางครั้งไม่ตรงกับการกระทำของนักศึกษา
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักศึกษาน้อยครั้งมาก
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักศึกษาน้อยมาก

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1.	ข้าพเจ้าแบ่งเวลาในการอ่านหนังสือ.....
2.	ข้าพเจ้าแบ่งเวลาในการทบทวนบทเรียน.....
3.	เมื่อมีเวลาว่าง ข้าพเจ้าใช้เวลาให้หมดไปกับการคุยกับเพื่อน.....
4.	ข้าพเจ้ามาเรียนสม่ำเสมอ.....
5.	ข้าพเจ้าขาดเรียนวิชาที่คิดว่าไม่สำคัญ.....
6.	ข้าพเจ้าเข้าห้องเรียนสาย.....
7.	ข้าพเจ้าเข้าห้องเรียนก่อนอาจารย์เข้าสอน.....
8.	ข้าพเจ้าทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตัวเอง.....
9.	ข้าพเจ้าส่งงานที่ทำด้วยตนเองตรงตามกำหนดเวลา.....
10.	เวลาขึ้นฝึกปฏิบัติงานข้าพเจ้าตั้งใจฟังอาจารย์ผู้สอน.....
11.	ข้าพเจ้าขึ้นฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยตรงตามเวลา.....
12.	ขณะที่ฟังอาจารย์สอน ข้าพเจ้าจะบันทึกข้อความสำคัญไปด้วย.....
13.	ข้าพเจ้าขอคำอธิบายเพิ่มเติมจากอาจารย์นอกเวลาเรียน เมื่อข้าพเจ้าไม่เข้าใจ.....

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
14.	เมื่อข้าพเจ้าไม่เข้าใจเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย ข้าพเจ้าจะถามอาจารย์ทันที.....
15.	ข้าพเจ้าสรุปเนื้อหาที่เรียนเพื่อใช้ในการอ่านบททวนก่อนสอบ.....
16.	ข้าพเจ้าเข้าเรียนทุกวิชา.....
17.	ข้าพเจ้าพยายามทำงานด้วยตนเอง แม้งานจะยากลำบาก.....
18.	ข้าพเจ้าตั้งใจทำงานให้ได้ผลงานที่ดีที่สุด.....

ตอนที่ 4 แบบสอบถามทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาล

ก. ด้านความคิด

คำชี้แจง ให้นักศึกษาอ่านข้อความทางด้านซ้ายมือ แล้วพิจารณาว่าข้อความแต่ละข้อนั้น ท่านมีความคิดเห็นตรงที่สุด แล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน

- เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด
 เห็นด้วย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของท่านเป็นส่วนใหญ่
 ไม่แน่ใจ หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของท่านบ้างไม่ตรงบ้าง
 ไม่เห็นด้วย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของท่านน้อย
 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของท่านน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่ เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
1.	วิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพที่มีเกียรติในสังคม.....
2.	วิชาชีพพยาบาลเป็นที่ยอมรับในสังคมเทียบเท่าวิชาชีพ อื่น.....
3.	วิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์....
4.	วิชาชีพพยาบาลมีประโยชน์ต่อตนเอง.....
5.	วิชาชีพพยาบาลมีประโยชน์ต่อครอบครัว.....
6.	วิชาชีพพยาบาลมีประโยชน์ต่อสังคม.....
7.	ข้าพเจ้าเชื่อว่าบุคคลทั่วไปในวิชาชีพอื่นยกย่องวิชาชีพ พยาบาล.....
8.	วิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพที่มีความรับผิดชอบสูง.....
9.	วิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพที่มีความเสียสละ.....
10.	วิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ไม่จำเป็นต้องใช้ความรู้ เฉพาะทาง.....
11.	วิชาชีพพยาบาลช่วยให้เข้าใจชีวิตมนุษย์ได้ดี.....
12.	วิชาชีพพยาบาลสามารถช่วยเหลือตนเองได้.....
13.	วิชาชีพพยาบาลสามารถช่วยเหลือครอบครัวได้.....
14.	วิชาชีพพยาบาลสามารถช่วยเหลือสังคมได้.....
15.	วิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพที่คำนึงถึงความต้องการของ ผู้ป่วยเป็นสำคัญ.....

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่แน่ ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
16.	การปฏิบัติงานในวิชาชีพพยาบาลเป็นการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์.....
17.	การปฏิบัติงานในวิชาชีพพยาบาลเหมาะสมกับวิถีชีวิตของข้าพเจ้า.....
18.	การปฏิบัติงานพยาบาลทำให้ประชาชนมีสุขภาพอนามัยดี.....
19.	การปฏิบัติงานพยาบาลเวรบาย-ดึกทำให้พักผ่อนไม่เพียงพอ.....
20.	การปฏิบัติงานในวิชาชีพพยาบาลมีลักษณะเป็นกิจวัตรไม่ได้ใช้ความรู้ความสามารถ.....
21.	การสวมถุงมือทุกครั้งขณะให้การพยาบาลผู้ป่วยจะช่วยลดอัตราเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรค.....
22.	ข้าพเจ้าเชื่อว่าเวลาในการปฏิบัติงานพยาบาลไม่เพียงพอต่อการดำเนินชีวิต.....
23.	พยาบาลส่วนใหญ่ให้ความเป็นกันเองกับผู้ป่วยและญาติ.....
24.	พยาบาลมีความชำนาญในการช่วยเหลือการทำงานของแพทย์.....
25.	พยาบาลควบคุมอารมณ์ตนเองได้ เมื่อต้องเผชิญกับผู้ป่วยที่มีปัญหา.....
26.	พยาบาลส่วนใหญ่ไม่ชอบตอบคำซักถามของญาติผู้ป่วย.....
27.	ผู้ร่วมงานส่วนใหญ่ในโรงพยาบาลคิดว่าพยาบาลเป็นผู้ประสานงานที่ดีบนห่อผู้ป่วย.....
28.	วิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพที่เน้นความสัมพันธ์โดยตรงกับผู้ป่วยและญาติ.....
29.	วิชาชีพพยาบาลมุ่งเน้นการให้ความเคารพในสิทธิมนุษยชนของผู้ป่วย โดยเท่าเทียมกัน.....

ข. ด้านความรู้สึก

คำชี้แจง ให้นักศึกษาอ่านข้อความทางด้านซ้ายมือ แล้วพิจารณาว่าข้อความแต่ละข้อนั้นตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด แล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับระดับความรู้สึกของท่าน

มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของท่านมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของท่านบ้างไม่ตรงบ้าง
น้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของท่านน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของท่านน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจที่วิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพที่มีเกียรติ.....
2.	ข้าพเจ้าชอบเป็นพยาบาล เพราะเป็นอาชีพที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น.....
3.	ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจที่อาชีพพยาบาลมีประโยชน์ต่อสังคม.....
4.	ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจที่รูปแบบสีขาว เพราะเป็นสัญลักษณ์ของความเมตตากรุณา.....
5.	ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจที่เป็นพยาบาล เพราะเป็นอาชีพที่ได้รับการยกย่องจากสังคม.....
6.	ข้าพเจ้าตั้งใจที่สังคมมองว่าพยาบาลเป็นคนที่จิตใจอ่อนโยน.....
7.	ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจที่วิชาชีพการพยาบาลเป็นอาชีพที่มีองค์ความรู้เฉพาะตัว.....
8.	ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจที่วิชาชีพพยาบาลเป็นอาชีพที่ต้องใช้ความชำนาญในการปฏิบัติงาน.....
9.	ข้าพเจ้าภูมิใจที่พยาบาลอดทนต่อการบ่นเกี่ยวกับความไม่สบายของผู้ป่วยโดยไม่โต้แย้ง.....
10.	ข้าพเจ้าภูมิใจที่วิชาชีพพยาบาลสามารถช่วยเหลือคนในสังคมได้.....
11.	ข้าพเจ้าภูมิใจที่วิชาชีพพยาบาลสามารถดูแลตนเองได้เมื่อยามเจ็บป่วย.....
12.	ข้าพเจ้าภูมิใจที่วิชาชีพพยาบาลสามารถดูแลบุคคลในครอบครัวได้.....

ข้อ	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
13.	ข้าพเจ้าภูมิใจที่พยาบาลพร้อมที่จะสละแรงกายในการปฏิบัติงาน.....
14.	ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจที่ได้ปฏิบัติงานในวิชาชีพการพยาบาล.....
15.	ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อหน่าย เพราะวิชาชีพพยาบาลเป็นอาชีพที่ต้องทำงานจำเจ ไม่ได้ใช้ความรู้.....
16.	ข้าพเจ้ารู้สึกเครียดเมื่อปฏิบัติงานในวิชาชีพพยาบาลเพราะเวลาทำงานไม่แน่นอน.....
17.	ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจที่ได้ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์.....
18.	ข้าพเจ้ารู้สึกกลัวเมื่อต้องให้การพยาบาลผู้ป่วยติดเชื.....
19.	ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจที่พยาบาลนำความรู้มาใช้ในการ ดูแลผู้ป่วยเป็นอย่างดี.....
20.	ข้าพเจ้าปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวัง เพื่อลดอัตราเสี่ยงต่อการติดเชื้อ.....
21.	ข้าพเจ้าชอบปฏิบัติงานเวรบ้าบอ-ดึก เพราะไม่ต้องคอยรับคำสั่งจากแพทย์.....
22.	ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจที่วิชาชีพพยาบาล เน้นให้พยาบาลมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงานในวิชาชีพอื่น.....
23.	ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจที่พยาบาลเป็นผู้แก้ปัญหาให้ผู้ป่วยได้ดีที่สุด.....
24.	ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจที่วิชาชีพพยาบาลเน้นการให้ความเคารพในสิทธิมนุษยชนของผู้ป่วยโดยเท่าเทียมกัน.....
25.	ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจที่วิชาชีพพยาบาลเน้นความสัมพันธ์โดยตรงกับผู้ป่วยและญาติ.....
26.	ข้าพเจ้ารู้สึกไม่พอใจ เมื่อแพทย์ตำหนิการทำงานของพยาบาล.....
27.	ข้าพเจ้าปฏิบัติงานร่วมกับผู้ร่วมงานด้วยความเห็นอกเห็นใจกัน.....

ค. ด้านพฤติกรรม

คำชี้แจง ให้นักศึกษาอ่านข้อความทางด้านซ้ายมือ แล้วพิจารณาว่าข้อความแต่ละข้อนั้นตรงกับกรกระทำท่านมากที่สุด แล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับระดับการกระทำของท่าน

- เป็นประจำ หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับกรกระทำของท่านทุกครั้ง
 บ่อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับกรกระทำของท่านเกือบทุกครั้ง
 บางครั้ง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับกรกระทำของท่านบ้างไม่ครบบ้าง
 น้อยครั้ง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับกรกระทำของท่านน้อยมาก
 นานๆครั้ง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับกรกระทำของท่านน้อยมากจนแทบไม่เกิดเลย

ข้อ	ข้อความ	เป็นประจำ	บ่อย	บางครั้ง	น้อยครั้ง	นานๆครั้ง
1.	พยาบาลช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์และสังคม.....
2.	พยาบาลมีความเสียสละเพื่อสังคมมาก.....
3.	พยาบาลปฏิบัติงานด้านการดูแลให้ประชาชนมีสุขภาพดี.....
4.	ข้าพเจ้าพูดคุยกับบุคคลในวิชาชีพอื่น เพื่อให้วิชาชีพพยาบาลได้รับการยอมรับจากสังคม.....
5.	พยาบาลเป็นผู้ที่มีความสำคัญในการประสานงานกับบุคคลอื่น.....
6.	พยาบาลได้รับการยกย่องจากบุคคลใน วิชาชีพอื่นว่าเป็นผู้ที่มีจิตใจอ่อนโยน.....
7.	พยาบาลเป็นอาชีพที่หางานง่ายกว่าวิชาชีพอื่น....
8.	พยาบาลปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบสูง.....
9.	พยาบาลสามารถช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ได้ทุกโอกาส.....
10.	พยาบาลปฏิบัติงานด้วยความรู้ ความสามารถ.....
11.	พยาบาลมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน.....
12.	พยาบาลสามารถดูแลตนเองให้หายจากการเจ็บป่วยได้.....
13.	พยาบาลสามารถให้การพยาบาลบุคคลในครอบครัวได้.....

ข้อ	ข้อความ	เป็นประจำ	บ่อย	บางครั้ง	น้อยครั้ง	นานๆ ครั้ง
14.	พยาบาลปฏิบัติงานโดยใช้ความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี.....
15.	พยาบาลปฏิบัติงาน โดยการนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการพยาบาล.....
16.	พยาบาลปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ ถึงแม้ว่าเวลาในการทำงานไม่แน่นอน.....
17.	พยาบาลที่ปฏิบัติงานจะมีความเข้าใจชีวิตของมนุษย์ได้ดีขึ้น.....
18.	พยาบาลมักหลีกเลี่ยงที่จะให้การพยาบาลผู้ป่วยที่คิดเชื่อ.....
19.	พยาบาลรู้จักวิธีป้องกันตนเองจึงไม่กลัวเมื่อต้องให้การพยาบาลผู้ป่วยคิดเชื่อ.....
20.	ญาติผู้ป่วยส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือในการพยาบาลผู้ป่วยเป็นอย่างดี.....
21.	พยาบาลช่วยเหลือการทำงานของแพทย์ได้มาก...
22.	พยาบาลปฏิบัติงาน โดยให้ความเป็นกันเองกับผู้ป่วยและญาติ.....
23.	พยาบาลส่วนใหญ่มักไต่ถามทุกข์สุขของผู้ป่วยเสมอ.....
24.	พยาบาลปฏิบัติงาน โดยคำนึงถึงความต้องการของผู้ป่วยเป็นสำคัญ.....
25.	ข้าพเจ้ามีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงาน.....
26.	พยาบาลมักยุ่งงานกับผู้ร่วมงานที่ระดับต่ำกว่าให้ปฏิบัติงานที่ต้องใช้แรงงานมาก.....

ตอนที่ 5 แบบสอบถามประสบการณ์การดูแลผู้ป่วย

คำชี้แจง ให้นักศึกษาอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วพิจารณาว่าตรงกับกรกระทำของท่านมากที่สุด โดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับกรกระทำของท่าน

เป็นประจำ	หมายถึง	ท่านปฏิบัติต่อผู้ป่วยทุกครั้ง
บ่อยครั้ง	หมายถึง	ท่านปฏิบัติต่อผู้ป่วยเกือบทุกครั้ง
บางครั้ง	หมายถึง	ท่านปฏิบัติต่อผู้ป่วยบ้างไม่ปฏิบัติบ้าง
น้อยครั้ง	หมายถึง	ท่านปฏิบัติต่อผู้ป่วยน้อยมาก
นานๆครั้ง	หมายถึง	ท่านปฏิบัติต่อผู้ป่วยน้อยมากจนแทบไม่เกิดเลย

ข้อ	ข้อความ	เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	น้อยครั้ง	นานๆครั้ง
ด้านส่งเสริมสุขภาพ						
1.	ข้าพเจ้าให้ความรู้เรื่องโรคต่างๆแก่ผู้ป่วยและญาติ.....
2.	ข้าพเจ้าให้ความรู้เรื่องหลักและวิธีปฏิบัติตนเพื่อป้องกันการติดโรค และให้หายขาดจากโรค.....
3.	ข้าพเจ้าให้ความรู้เรื่องหลักการบริโภคอาหารที่ส่งเสริมสุขภาพอนามัย.....
4.	ข้าพเจ้าให้คำแนะนำเกี่ยวกับการงดสูบบุหรี่ ดื่มสุรา และยาเสพติดอื่นๆ.....
5.	ข้าพเจ้าให้คำแนะนำเรื่องการควบคุมน้ำหนักให้อยู่ในเกณฑ์ปกติ.....
6.	ข้าพเจ้าให้คำแนะนำเรื่องการออกกำลังกาย การพักผ่อนอย่างเหมาะสมต่อสภาพของผู้ป่วย.....
7.	ข้าพเจ้าให้คำแนะนำเรื่องการทำให้สุขภาพจิต แจ่มใสอยู่เสมอ.....
ด้านการป้องกันโรค						
8.	ข้าพเจ้าชักจูงให้ผู้ป่วยและญาติเห็นความสำคัญของการได้รับภูมิคุ้มกัน โรคติดต่อ.....
9.	ข้าพเจ้าให้คำแนะนำการปฏิบัติตนเมื่อมีโรคระบาดเกิดขึ้น..
10.	ข้าพเจ้าแนะนำวิธีการกำจัดสิ่งปฏิกูลที่ถูกต้องตามหลักการทำลายเชื้อ.....

ข้อ	ข้อความ	เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	น้อยครั้ง	นานๆครั้ง
11.	ข้าพเจ้าชักจูงให้ผู้ป่วยและญาติร่วมมือปฏิบัติอย่างถูกต้องในเรื่องการป้องกันและควบคุมการกระจายของเชื้อโรคและการทำลายเชื้อโรค.....
12.	ข้าพเจ้าล้างมือก่อนให้การดูแลผู้ป่วย.....
13.	ข้าพเจ้าแยกผู้ป่วยเมื่ออยู่ในระยะติดต่อของโรค.....
14.	ข้าพเจ้าใช้เทคนิคการทำลายเชื้อกับเครื่องมือเครื่องใช้ที่ใช้กับผู้ป่วยอย่างถูกต้อง.....
<u>ด้านการรักษาพยาบาล</u>						
15.	ข้าพเจ้าค้นหาปัญหาของผู้ป่วยโดยวิธี การสังเกต การสัมภาษณ์ การตรวจร่างกาย.....
16.	ข้าพเจ้าเข้าใจปัญหาของผู้ป่วยตามข้อมูลที่รวบรวมได้อย่างถูกต้อง.....
17.	ข้าพเจ้าดูแลความสะอาดของร่างกาย ผิวหนัง ปากฟัน และเล็บของผู้ป่วยหนัก.....
18.	ข้าพเจ้าดูแลให้ผู้ป่วยได้รับยาอย่างถูกต้องครบถ้วนตามการรักษา.....
19.	ข้าพเจ้าให้คำแนะนำเรื่องการใช้อาหารอย่างถูกต้องแก่ผู้ป่วยเมื่อมีอาการเจ็บป่วยเกิดขึ้น.....
20.	ข้าพเจ้าให้คำแนะนำการปฏิบัติตัวเพื่อมิให้เกิดโรคแทรกซ้อนหรือกลับเป็นซ้ำอีก.....
21.	ข้าพเจ้าให้ความรู้และคำแนะนำแก่ญาติในการดูแลผู้ป่วย.....
<u>ด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพ</u>						
22.	ข้าพเจ้ากระตุ้นผู้ป่วยให้ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันให้มากที่สุด.....
23.	ข้าพเจ้าสอนการออกกำลังกายที่เหมาะสมแก่ผู้ป่วยที่เจ็บป่วยเรื้อรัง.....
24.	ข้าพเจ้าสอนและสนับสนุนการช่วยเหลือตนเองของผู้ป่วยเพื่อป้องกันความพิการ.....
25.	ข้าพเจ้าให้กำลังใจผู้ป่วยเรื้อรังในการปฏิบัติตัวเพื่อฟื้นฟูสมรรถภาพ.....

ข้อ	ข้อความ	เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	น้อยครั้ง	นานๆครั้ง
26.	ข้าพเจ้าจัดประสบการณ์ให้ผู้ป่วยได้แสดงความสามารถและความถนัด เช่น การเขียนปฏิกิริยา.....
27.	ข้าพเจ้าเสริมสร้างให้ผู้ป่วยเห็นคุณค่าของตนเองโดยให้แสดงความสามารถที่ตนเองถนัด.....
28.	ข้าพเจ้าเสริมสร้างให้ผู้ป่วยสามารถปรับตัวอยู่ในสิ่งแวดล้อมของตนได้อย่างมีความสุข โดยสามารถเข้ากับบุคคลทั่วไปได้.....

ตอนที่ 6 แบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความเกี่ยวกับความคาดหวังของผู้ปกครอง แล้วโปรดขีดเครื่องหมาย / ลงในช่องทางขวามือ ที่ตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษามากที่สุด

- จริงที่สุด หมายถึง ข้อความตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษามากที่สุด
- จริง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษาจริงพอควร
- จริงบ้าง หมายถึง ข้อความบางครั้งที่ตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษาบางครั้งก็ไม่ตรงกับความคิดเห็น
- จริงน้อย หมายถึง ข้อความไม่ตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษามาก
- จริงน้อยที่สุด หมายถึง ข้อความไม่ตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษามากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1.	ผู้ปกครองไม่ต้องการให้ข้าพเจ้าเรียนในระดับที่สูงกว่านี้.....
2.	ผู้ปกครองต้องการให้ข้าพเจ้ากลับไปช่วยงานที่บ้าน.....
3.	ผู้ปกครองต้องการให้ข้าพเจ้ามีความรู้มากๆ.....
4.	ผู้ปกครองต้องการให้ข้าพเจ้าเรียนให้สูงที่สุด.....
5.	ผู้ปกครองให้ข้าพเจ้าเรียนตามลูกของเพื่อนบ้าน.....
6.	ผู้ปกครองไม่มีความคาดหวังเกี่ยวกับการเรียนของข้าพเจ้า.....
7.	ผู้ปกครองต้องการให้ข้าพเจ้าเรียนในสาขาวิชาที่สามารถประกอบอาชีพทำรายได้มากๆ.....
8.	ผู้ปกครองไม่ต้องการให้ข้าพเจ้าเรียนพยาบาล.....
9.	ผู้ปกครองกำหนดให้ข้าพเจ้าเรียนโดยไม่คำนึงถึงความสนใจของข้าพเจ้า.....
10.	ผู้ปกครองต้องการให้ข้าพเจ้าเรียนให้ได้คะแนนดี.....
11.	ผู้ปกครองต้องการให้ข้าพเจ้าเรียนพยาบาลเพราะเป็นอาชีพที่มั่นคง.....
12.	ผู้ปกครองคาดหวังว่าเมื่อมีลูกเรียนพยาบาลจะได้ช่วยเหลือครอบครัวยามเจ็บป่วย.....

ตอนที่ 7 แบบสอบถามแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย

คำชี้แจง ให้นักศึกษาอ่านข้อความแล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องทางขวามือ ที่ตรงกับ ลักษณะของท่านมากที่สุด

จริงที่สุด	หมายถึง ข้อความตรงกับลักษณะของนักศึกษาจริงมากที่สุด
จริง	หมายถึง ข้อความตรงกับลักษณะของนักศึกษาจริงพอสมควร
จริงบ้าง	หมายถึง บางครั้งข้อความตรงกับลักษณะของนักศึกษา บางครั้งก็ไม่ตรงกับลักษณะของนักศึกษา
จริงน้อย	หมายถึง ข้อความตรงกับลักษณะของนักศึกษาน้อยครั้งมาก
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง ข้อความไม่ตรงกับลักษณะของนักศึกษามากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1.	ข้าพเจ้าเตรียมตัวให้พร้อม ก่อนขึ้นปฏิบัติงาน..
2.	ข้าพเจ้าทำงานที่ได้รับมอบหมายตามตารางที่กำหนดไว้ล่วงหน้า.....
3.	ข้าพเจ้าทำงานหลายอย่างในเวลาเดียวกัน.....
4.	ข้าพเจ้าทำงานตามลำดับความสำคัญก่อนหลัง เพื่อให้เสร็จตามเวลาที่กำหนดไว้.....
5.	ข้าพเจ้าเห็นความสำคัญของความสำเร็จในการปฏิบัติงาน.....
6.	ข้าพเจ้าทบทวนบทเรียนก่อนขึ้นปฏิบัติงานทุกครั้ง.....
7.	เมื่อมีข้อสงสัยในการฝึกปฏิบัติงาน ข้าพเจ้าค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง.....
8.	ข้าพเจ้าทบทวนตำราทุกครั้ง หลังจากขึ้นฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย.....
9.	ข้าพเจ้าปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเอง.....
10.	ข้าพเจ้าชอบแก้ปัญหาด้วยตนเอง.....
11.	เมื่ออาจารย์มอบหมายงานให้ทำ ข้าพเจ้ารีบทำงานนั้นทันที.....
12.	ข้าพเจ้าตั้งใจในการฝึกปฏิบัติงาน.....

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
13.	ข้าพเจ้าปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยด้วยความสนุกสนาน.....
14.	ทุกครั้งที่อาจารย์มอบหมายงานให้ทำ ข้าพเจ้าทำเสร็จตามเวลาที่กำหนดเสมอ.....
15.	เมื่อเพื่อนในกลุ่มแบ่งหัวข้อกันทำรายงานส่งอาจารย์ ข้าพเจ้าตั้งใจทำอย่างเต็มที่.....
16.	เมื่ออาจารย์สาริการฝึกปฏิบัติงาน ข้าพเจ้าจะซักถามอาจารย์เมื่อมีข้อสงสัย.....
17.	เมื่อมีปัญหาในการฝึกปฏิบัติงานข้าพเจ้าซักถามอาจารย์ด้วยตนเอง.....
18.	ในการฝึกปฏิบัติงาน ข้าพเจ้ามักเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานของตนเองกับครั้งก่อนเสมอเพื่อจะได้พัฒนาตนเองให้ดีขึ้น.....
19.	เมื่อข้าพเจ้าทำงานที่อาจารย์มอบหมายไม่ถูกต้อง ข้าพเจ้าศึกษาหาวิธีการใหม่ๆที่จะทำให้อีกต้อง.....
20.	ข้าพเจ้าตั้งใจทำคะแนนการปฏิบัติงานให้ได้สูงที่สุดเท่าที่จะทำได้.....
21.	ข้าพเจ้าต้องการประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงาน.....
22.	ข้าพเจ้าพยายามทำงานครั้งต่อไปอย่างเต็มความสามารถถ้าผลการปฏิบัติงานยังไม่ดีพอ.....
23.	ข้าพเจ้าพยายามทำงานนั้นต่อไปถ้าคิดว่ายังไม่บรรลุวัตถุประสงค์.....
24.	ข้าพเจ้าตั้งความหวังเกี่ยวกับการปฏิบัติงานไว้สูง.....
25.	ข้าพเจ้าพยายามทำงานให้สำเร็จตามที่ได้หวังไว้.....

ภาคผนวก ข.
คุณภาพเครื่องมือ

ตาราง 12 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบสอบถามบุคลิกภาพ

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1	2.66
2	3.77
3	2.34
4	3.26
5	4.03
6	4.21
7	3.08
8	3.73
9	5.12
10	4.50
11	3.86
12	3.46
13	2.82
14	2.84
15	4.23
16	4.43
17	3.38
18	5.73
19	3.16
20	3.88
21	2.01

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.7544

ตาราง 13 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบสอบถามนิตยทางการเรียน

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	6.52
2	4.31
3	2.62
4	3.66
5	3.73
6	5.94
7	5.49
8	6.01
9	6.92
10	5.32
11	5.07
12	7.16
13	5.85
14	4.53
15	4.46
16	5.47
17	6.79
18	4.36

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.8666

ตาราง 14 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบสอบถามทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาล

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
<u>ด้านความคิด</u>	
1	8.26
2	5.75
3	5.80
4	8.95
5	8.85
6	8.65
7	6.49
8	3.59
9	8.05
10	2.22
11	6.65
12	8.39
13	11.66
14	9.68
15	7.52
16	5.84
17	3.92
18	7.09
19	2.87
20	5.92
21	3.91
22	3.89
23	2.20
24	5.15
25	6.27
26	3.73

ตาราง 14 (ต่อ)

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
27	4.18
28	5.12
29	6.01
<u>ด้านความรู้สึก</u>	
1	7.69
2	4.65
3	7.92
4	6.24
5	7.77
6	8.76
7	7.12
8	5.53
9	2.45
10	7.29
11	5.85
12	7.71
13	8.0
14	6.27
15	3.53
16	2.83
17	7.78
18	7.09
19	7.70
20	4.71
21	3.46
22	4.48
23	7.27
24	5.45

ตาราง 14 (ต่อ)

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
25	6.22
26	4.42
27	9.37
<u>ด้านพฤติกรรม</u>	
1	4.05
2	5.53
3	2.14
4	4.64
5	5.84
6	6.23
7	2.92
8	5.55
9	7.17
10	4.48
11	10.4
12	8.51
13	10.01
14	3.58
15	6.57
16	6.77
17	3.62
18	2.92
19	3.33
20	4.49
21	6.98
22	6.87
23	3.93
24	5.34

ตาราง 14 (ต่อ)

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
25	6.83
26	2.23

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.9541

ตาราง 15 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบสอบถามประสิทธิภาพการดูแลผู้ป่วย

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	5.50
2	5.24
3	6.42
4	7.91
5	6.08
6	7.73
7	6.30
8	11.74
9	8.28
10	6.55
11	8.02
12	5.35
13	5.66
14	6.09
15	5.96
16	7.66
17	7.42
18	5.86
19	6.21
20	7.11
21	6.99
22	5.92
23	5.48
24	6.91
25	7.11
26	4.31
27	5.55
28	7.21

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.9494

ตาราง 16 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครอง

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	10.10
2	8.45
3	4.68
4	3.76
5	7.58
6	8.96
7	2.24
8	7.99
9	8.66
10	2.44
11	4.37
12	3.98

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.8178

ตาราง 17 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบน
หอผู้ป่วย

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	5.97
2	4.77
3	4.35
4	5.09
5	6.03
6	4.26
7	5.90
8	5.40
9	7.36
10	5.06
11	6.50
12	7.06
13	6.42
14	7.02
15	6.62
16	5.26
17	5.27
18	5.08
19	5.84
20	6.93
21	7.47
22	9.12
23	9.45
24	3.10
25	9.46

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.9259

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล	นางเตือนใจ สีนอำไพสิทธิ์
วัน เดือน ปีเกิด	17 ธันวาคม 2508
ที่อยู่ปัจจุบัน	58/66 หมู่ 7 หมู่บ้านช่อตรง ตำบลสายไหม อำเภอสายไหม กรุงเทพฯ 10220
สถานที่ทำงาน	สถาบันประสาทวิทยา ราชวิถี พญาไท กรุงเทพฯ 2461284 ต่อ 266
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2527	จบชั้นมัธยมศึกษาจาก โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี
พ.ศ. 2529	จบประกาศนียบัตรพยาบาลและผดุงครรภ์ วิทยาลัย พยาบาลบาราศนราดรุร นนทบุรี
พ.ศ. 2532	จบพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
พ.ศ. 2542	การศึกษามหาบัณฑิต (วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก
กระทรวงสาธารณสุข

บทคัดย่อ
ของ
เตือนใจ สีนอำไพสิทธิ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา
มีนาคม 2542

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข จำแนกตามตัวแปรดังนี้ คือ บุคลิกภาพ นิสัยทางการเรียน ทักษะติดต่อวิชาชีพพยาบาล ประสบการณ์การดูแลผู้ป่วย และความคาดหวังของผู้ปกครอง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ในสถาบันการศึกษา 4 แห่ง คือ สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ปีการศึกษา 2541 จำนวน 688 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล มี 7 ตอน คือ แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว บุคลิกภาพ นิสัยทางการเรียน ทักษะติดต่อวิชาชีพพยาบาล ประสบการณ์การดูแลผู้ป่วย ความคาดหวังของผู้ปกครอง แรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ Stepwise

ผลการศึกษา พบว่า

1. ตัวแปร บุคลิกภาพ นิสัยทางการเรียน ทักษะติดต่อวิชาชีพพยาบาล และประสบการณ์การดูแลผู้ป่วย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนตัวแปร ความคาดหวังของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักศึกษาพยาบาลที่ผู้ปกครองมีอาชีพที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้องกับการสาธารณสุข มีแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักศึกษาพยาบาลที่มีชั้นปีที่ศึกษา ตัวแบบ ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว และสถาบันการศึกษาที่แตกต่างกัน มีแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
3. ตัวแปรที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย เรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด คือ ประสบการณ์การดูแลผู้ป่วย (X_4) และทักษะติดต่อวิชาชีพพยาบาล (X_3) ซึ่งสามารถพยากรณ์แรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 35.85

4. สมการที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย ของนักศึกษาพยาบาล ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนี้

สมการพยากรณ์แรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล โดยใช้คะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 36.539 + .302 X_4 + .075 X_3$$

สมการพยากรณ์แรงจูงใจในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล โดยใช้คะแนนมาตรฐาน

$$Z = .444 X_4 + .245 X_3$$

VARIABLES RELATED TO MOTIVATION OF PRACTICE ON WARD OF
NURSING STUDENTS IN THE BARROMRAJCHONNEE NURSING
COLLEGES UNDER THE PRABARROMRAJCHANOK INSTITUTE ,
MINISTRY OF PUBLIC HEALTH

AN ABSTRACT
BY
TUANJAI SINUMPAISIT

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Educational Psychology
At Srinakharinwirot University
March 1999

The purposes of this research were to investigate variables related to motivation of practice on ward of nursing students in the Barromrajchonnee nursing colleges under the Prabarromrajchanok institute , Ministry of Public Health according to the following variables ; personality , study habits , attitude toward nursing , experience of nursing care , patronage ' s expectation. The 688 subjects were the first year, the second year, the third year and the fourth year nursing students of four nursing colleges under the Prabarromrajchanok institute , Ministry of Public Health in the academic year 1998. They were stratified randomly sampling from the population. The research instrument was the set of questionnaires composed of seven parts : personal data , personality , study habits , professional attitudes , experience of nursing care , patronage ' s expectation and the nursing students ' s motivation of practice on ward. The data were analyzed by Pearson Product Moment Correlation and the Multiple Regression Analysis in aspect of stepwise.

The results were as follows ;

1. There were significantly positive relationships between the nursing students ' motivation of practice on ward and personality , study habits , attitude toward nursing and experience of nursing care at .01 level , and patronage ' s expectation as well at .05 level.

2. There was a significantly difference of motivation of practice on ward of nursing students with patronage ' s occupation at .01 level , but there were not found the difference of those with class level , models , families ' s economic status and among the four colleges.

3. The variables could significantly predict motivation of practice on ward of nursing students from the most to the least were the nursing students ' experience of nursing care and attitude toward nursing at .01 level. They could predicted at the percentage of 35.85.

4. Results indicated that the following equations proved to be significantly predictors of nursing students ' motivation of practice on ward at .01 level.

The following equations proved to be significantly predictors of nursing students' motivation of practice on ward, i.e.,

In term of raw scores.

$$\hat{Y} = 36.539 + .302 X_4 + .075 X_3$$

In term of standard scores.

$$Z = .444 X_4 + .245 X_3$$